

Profil ogólnoakademicki

Raport zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Nazwa kierunku studiów: **agrobiznes**

Nazwa i siedziba uczelni prowadzącej kierunek: Uniwersytet
Przyrodniczy w Lublinie

Data przeprowadzenia wizytacji: **18-19 kwietnia 2024 r.**

Warszawa, 2024

Spis treści

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu	4
1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej	4
1.2. Informacja o przebiegu oceny	4
2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów	5
3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA	6
4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia	7
Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	7
Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	14
Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	25
Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	31
Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	37
Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	41
Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	46
Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	49
Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	52
Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	53
5. Załączniki:	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 1. Podstawa prawna oceny jakości kształcenia	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 2. Szczegółowy harmonogram przeprowadzonej wizytacji uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Załącznik nr 3. Ocena wybranych prac etapowych i dyplomowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.
Część I – ocena losowo wybranych prac etapowych	Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.

Część II – ocena losowo wybranych prac dyplomowych _____ **Błąd! Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 4. Wykaz zajęć/grup zajęć, których obsada zajęć jest nieprawidłowa **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 5. Informacja o hospitowanych zajęciach/grupach zajęć i ich ocena **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

Załącznik nr 6. Oświadczenia przewodniczącego i pozostałych członków zespołu oceniającego **Błąd!** **Nie zdefiniowano zakładki.**

1. Informacja o wizytacji i jej przebiegu

1.1. Skład zespołu oceniającego Polskiej Komisji Akredytacyjnej

Przewodniczący: prof. dr hab. inż. Grażyna Jaworska, członek PKA

członkowie:

1. dr hab. inż. Iwona Domagała-Świątkiewicz, członek PKA
2. dr hab. Wiesław Ciechomski, ekspert PKA
3. Mateusz Adaszczyk, ekspert PKA ds. pracodawców
4. Anastazja Kruchelska, ekspert PKA ds. studenckich
5. mgr Łukasz Łukomski, sekretarz zespołu oceniającego

1.2. Informacja o przebiegu oceny

Ocena jakości kształcenia na kierunku agrobiznes prowadzonym na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie (dalej również: UP w Lublinie) została przeprowadzona z inicjatywy Polskiej Komisji Akredytacyjnej w ramach harmonogramu prac określonych przez Komisję na rok akademicki 2023/2024. Wizytacja została zrealizowana zgodnie z obowiązującą procedurą oceny programowej przeprowadzanej stacjonarnie z wykorzystaniem narzędzi komunikowania się na odległość. Polska Komisja Akredytacyjna po raz drugi oceniała jakość kształcenia na powyższym kierunku.

Zespół oceniający zapoznał się z raportem samooceny przekazanym przez Władze Uczelni. Wizytacja rozpoczęła się od spotkania z Władzami Uczelni i Wydziału, a dalszy jej przebieg odbywał się zgodnie z ustalonym wcześniej harmonogramem. W trakcie wizytacji przeprowadzono spotkania: z zespołem przygotowującym raport samooceny, z osobami odpowiedzialnymi za doskonalenie jakości na ocenianym kierunku, funkcjonowanie wewnętrznego systemu zapewniania jakości kształcenia oraz publiczny dostęp do informacji o programie studiów, z pracownikami odpowiedzialnymi za umiędzynarodowienie procesu kształcenia, przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, studentami oraz nauczycielami akademickimi. Ponadto dokonano przeglądu wybranych prac dyplomowych i etapowych, przeprowadzono hospitacje zajęć oraz dokonano oceny bazy dydaktycznej wykorzystywanej w procesie kształcenia. Przed zakończeniem wizytacji sformułowano wstępne wnioski dotyczące oceny stopnia spełnienia poszczególnych kryteriów, o których przewodnicząca zespołu oraz eksperci poinformowali Władze Uczelni i Wydziału na spotkaniu podsumowującym.

Podstawa prawna oceny została określona w załączniku nr 1, a szczegółowy harmonogram wizytacji, uwzględniający podział zadań pomiędzy członków zespołu oceniającego, w załączniku nr 2.

2. Podstawowe informacje o ocenianym kierunku i programie studiów

Nazwa kierunku studiów	agrobiznes	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia pierwszego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	
Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	rolnictwo i ogrodnictwo 51,7% ekonomia i finanse 48,3%	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	7/210 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	4 tygodnie/4ECTS	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	Menedżer w Agrobiznesie; Doradztwo w Agrobiznesie	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Inżynier	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	17	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	2200	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	98 - liczba oszacowana przez ZO 107,89 – liczba podawana przez Uczelnię	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	150	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	65	-

Nazwa kierunku studiów	agrobiznes	
Poziom studiów (studia pierwszego stopnia/studia drugiego stopnia/jednolite studia magisterskie)	studia drugiego stopnia	
Profil studiów	ogólnoakademicki	
Forma studiów (stacjonarne/niestacjonarne)	stacjonarne	

Nazwa dyscypliny, do której został przyporządkowany kierunek ^{1,2}	rolnictwo i ogrodnictwo 52,4% ekonomia i finanse 47,6 %	
Liczba semestrów i liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów na danym poziomie określona w programie studiów	3/90 ECTS	
Wymiar praktyk zawodowych ³ /liczba punktów ECTS przyporządkowanych praktykom zawodowym (jeżeli program studiów przewiduje praktyki)	-	
Specjalności / specjalizacje realizowane w ramach kierunku studiów	-	
Tytuł zawodowy nadawany absolwentom	Magister inżynier	
	Studia stacjonarne	Studia niestacjonarne
Liczba studentów kierunku	Brak naboru	-
Liczba godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów ⁴	810	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów	42 - liczba oszacowana przez ZO 45,04 – liczba podawana przez Uczelnię	-
Łączna liczba punktów ECTS przyporządkowana zajęciom związanym z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów	84 ECTS	-
Liczba punktów ECTS objętych programem studiów uzyskiwana w ramach zajęć do wyboru	28 ECTS	-

3. Propozycja oceny stopnia spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej określona przez zespół oceniający PKA

Szczegółowe kryterium oceny programowej	Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium określona przez zespół oceniający PKA ¹ kryterium spełnione/ kryterium spełnione częściowo/ kryterium niespełnione
---	--

¹ W przypadku gdy oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać ocenę dla każdego poziomu odrębnie.

Kryterium 1. konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 2. realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się	kryterium spełnione częściowo
Kryterium 3. przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie	kryterium spełnione
Kryterium 4. kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry	kryterium spełnione
Kryterium 5. infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie	kryterium spełnione
Kryterium 6. współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 7. warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku	kryterium spełnione
Kryterium 8. wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia	kryterium spełnione
Kryterium 9. publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach	kryterium spełnione
Kryterium 10. polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów	kryterium spełnione częściowo

4. Opis spełnienia szczegółowych kryteriów oceny programowej i standardów jakości kształcenia

Kryterium 1. Konstrukcja programu studiów: koncepcja, cele kształcenia i efekty uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 1

Koncepcja i cele kształcenia na kierunku agrobiznes mieszczą się w dziedzinach/dyscyplinach: nauki rolnicze/rolnictwo i ogrodnictwo oraz nauki społeczne/ekonomia i finanse. Studia o charakterze ogólniakademickim są aktualnie prowadzone w formie stacjonarnej na pierwszym stopniu kształcenia. Profil kształcenia, gwarantuje absolwentom dobre przygotowanie do prowadzenia badań naukowych, w tym do formułowania i analizy problemów badawczych, właściwego doboru metod i narzędzi badawczych, opracowania i prezentacji wyników badań. Dobór treści programowych uwzględnienia rolnictwo, ekonomię, gospodarkę żywnościową i rozwój obszarów wiejskich.

Kierunek agrobiznes realizowany na Wydziale Agrobiotechnologii w pełni wpisuje się w misję i strategię Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie oraz w cele postawione w strategii Wydziału. W koncepcji kształcenia uwzględniono również cele Strategii Rozwoju Województwa Lubelskiego, ukierunkowane na działania zmierzające do poprawy konkurencyjności sektora rolno-spożywczego, poprzez odpowiednie kształtowanie strategicznych zasobów rolnych, wzrost efektywności i opłacalności produkcji rolnej w regionie. Kierunek wpisuje się w trzy kluczowe obszary gospodarki i społeczeństwa: techniki, technologie i organizacja wytwarzania żywności, kształtowanie i ochrona środowiska życia człowieka, a także zdrowie i zdrowy styl życia.

Opracowana koncepcja kształcenia na ogólniakademickim kierunku agrobiznes jest przede wszystkim wynikiem interdyscyplinarnych badań naukowych prowadzonych na Wydziale, głównie w jednostkach organizacyjnych zajmujących się prowadzeniem zajęć dydaktycznych na kierunku, takich jak: Instytucie Gleboznawstwa, Inżynierii i Kształtowania Środowiska; Instytucie Genetyki Hodowli i Biotechnologii Roślin; Katedrze Chemii Rolnej i Środowiskowej, Katedrze Technologii Produkcji Roślinnej i Towaroznawstwa, Katedrze Herbológii i Technik Uprawy Roślin, Katedrze Mikrobiologii Środowiskowej, Katedrze Roślin Przemysłowych i Leczniczych; Katedrze Łąkarstwa i Kształtowania Środowiska, Katedrze Ekonomii i Agrobiznesu oraz Katedrze Zarządzania i Marketingu. Główne tematy badawcze realizowane są m.in. w obszarach: 1/ gospodarowanie zasobami przyrodniczymi zgodnie z ideą zrównoważonego rozwoju, 2/ aspekty nawozowe, jakościowe i środowiskowe kształtujące plony roślin uprawianych na cele żywnościowe, paszowe i energetyczne, 3/ innowacje w nawożeniu i ochronie roślin, 4/ degradacja i rekultywacja gleb oraz gospodarka odpadami, 5/ optymalizacja technologii uprawy roślin rolniczych, 6/ wpływ czynników agrotechnicznych i fizycznych na plon i jakość roślin uprawnych, 7/ ekonomia, zarządzanie i marketing w kształtowaniu relacji rynkowych w biogospodarce.

Koncepcja i cele kształcenia na ocenianym kierunku studiów mieszczą się w dwóch dyscyplinach naukowych – rolnictwo i ogrodnictwo oraz ekonomia i finanse i są związane z działalnością naukowo-badawczą kadry akademickiej Wydziału Agrobiotechnologii. Dodać należy, że Uczelnia posiada uprawnienia do nadawania stopnia doktora nauk rolniczych i doktora habilitowanego w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo, podczas ostatniej ewaluacji jednostek naukowych za lata 2017- 2021 uzyskała kategorię naukową B+. Tematyka publikacji kadry prowadzącej zajęcia na kierunku agrobiznes obejmuje problemy prezentowane na zajęciach. Badania naukowe prowadzone przez nauczycieli akademickich zaangażowanych w proces kształcenia na kierunku agrobiznes, związane są z prowadzeniem takich zajęć kierunkowych jak m.in. na studiach pierwszego stopnia: *chemia rolna, mikroekonomia, genetyka, hodowla i nasiennictwo, gleboznawstwo, ogólna uprawa roślin, rachunkowość agropresiębiorstw, funkcjonowanie rynku żywnościowego, agroekologia, chów zwierząt, technologie produkcji rolniczej, ekonomika rolnictwa, analiza ekonomiczna w agropresiębiorstwach, kształtowanie krajobrazu, rolnictwo ekologiczne, postęp techniczny w rolnictwie, światowe tendencje w produkcji owoców i warzyw, technologie uprawy ziół, towaroznawstwo produktów żywnościowych, zarządzanie jakością produktów, łąkarstwo, rośliny energetyczne i rekultywacyjne, marketing żywności, ekonomika gospodarstw rolnych*. Na studiach drugiego stopnia są to: *ekonomia zrównoważonego rozwoju, postęp biologiczny, mikrobiologia rolnicza, ekonomika handlu żywnością, agrobiotechnologie, biotechnologia stosowana, marketing terytorialny, ekonomika regionów, agrobiznes w Unii Europejskiej* i in. Zgodnie z koncepcją kształcenia określoną dla kierunku, badania naukowe prowadzone na Wydziale przez pracowników dają studentom kierunku agrobiznes możliwości zdobywania kompetencji badawczych i udziału w procesie badawczym w ramach działających na Wydziale kilku Studenckich Kół Naukowych (SKN), m.in. w Kole

Naukowym Agronomów, Rachunkowości i Finansów, Zarządzania Jakością, czy Gospodarki Przestrzennej. Studenci skupieni w SKN Agronomów uczestniczą w badaniach prowadzonych w Katedrze Herbolgii i Technik Uprawy Roślin w Gospodarstwie Doświadczalnym w Cześławicach i Bezku. Studenci włączający się w badania naukowe prezentują swoje wyniki na konferencjach naukowych, np.: na corocznie organizowanym przez UP w Lublinie Międzynarodowym Sympozjum Studenckich Kół Naukowych (w czasie wizytacji na Wydziale komisja mogła zapoznać się z programem trwającego w tym czasie V Sympozjum „Środowisko-Roślina-Zwierzę-Produkt”) oraz publikacji wyników swoich badań w monografii naukowej wydawanej przez UP w Lublinie. Zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia dla profilu ogólnoakademickiego studenci ocenianego kierunku mają możliwość także wykonywania swoich prac dyplomowych w powiązaniu z realizowanymi na Wydziale projektami badawczymi.

Program studiów na kierunku agrobiznes jest zorientowany na potrzeby otoczenia społeczno-gospodarczego i rynku pracy. Obejmuje dwie specjalizacje na pierwszym stopniu ogólnoakademickich studiów inżynierskich: *menedżer w agrobiznesie i doradztwo w agrobiznesie*. Podstawą do opracowania programu były wnioski wynikające z konsultacji założeń z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego a także trendy rozwijającej się produkcji rolniczej na terenie UE w ramach Wspólnej Polityki Rolnej. Wydział Agrobiotechnologii prowadzi współpracę z interesariuszami zewnętrznymi którzy m.in. wspomagają i wpływają na aktualizację oraz doskonalenie praktycznego aspektu kształcenia na kierunku agrobiznes m.in. podczas corocznie organizowanych Dni Kierunku. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego uczestniczą także w dostosowywaniu treści programowych na kierunku agrobiznes do potrzeb rynku pracy oraz w tworzeniu oraz doskonaleniu efektów uczenia się na kierunku. Efektem współpracy z przedstawicielami instytucji zewnętrznych (np. firmy Daifresh Berry, Lubelskiej Izby Rolniczej czy firmy Agronom Sp. z o.o, oraz firmy Advice and Protect Plant) jest zwiększenie atrakcyjności zajęć dydaktycznych oraz współpraca m.in. w zakresie prowadzenia prac dyplomowych. Konsultacje z interesariuszami zewnętrznymi z otoczenia społeczno-gospodarczego prowadzi się zgodnie z wydziałową procedurą, co potwierdzają protokoły z posiedzeń i dokumentacja w postaci opinii na temat programu studiów na kierunku agrobiznes.

Z Raportu samooceny, załączonej dokumentacji oraz rozmów ze studentami podczas wizytacji wynika, że także studenci jako interesariusze wewnętrzni biorą aktywny udział w procesie doskonalenia koncepcji kształcenia ocenianego kierunku mając swoich przedstawicieli w Radzie Programowej kierunku, Kolegium Wydziału i Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia. Formą uczestnictwa interesariuszy wewnętrznych w procesie doskonalenia koncepcji kształcenia jest także prowadzona ankietyzacja lub konsultacje przeprowadzane przez Radę Programową wśród studentów ocenianego kierunku. Anonimowa ankietyzacja jest narzędziem służącym pozyskiwaniu opinii studentów na temat programu kształcenia.

Zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia absolwenci kierunku agrobiznes uzyskują m.in. wiedzę z zakresu nauk rolniczych, ścisłych i przyrodniczych, społecznych oraz inżynierijno-technicznych, potrzebną do podejmowania zadań o charakterze multidyscyplinarnym i rozwiązywania problemów z zakresu produkcji rolniczej, obrotu handlowego oraz prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Absolwenci posiadają również wiedzę z zakresu technologii produkcji rolniczej oraz kształtowania przewag konkurencyjnych produktów, gospodarstw i przedsiębiorstw na rynkach. Potrafią stosować i wykorzystywać techniki i technologie pozwalające na optymalizację produkcji rolniczej, a także na dokonywanie oceny ekonomicznej podmiotów ze sfery agrobiznesu. Są przygotowani do dalszej edukacji lub do podjęcia pracy zawodowej. Zgodnie z posiadaną wiedzą i umiejętnościami absolwenci kierunku agrobiznes będą przygotowani także do podjęcia pracy w sferze agrobiznesu na stanowiskach

decyzyjnych oraz w firmach doradczych, ponadto w samorządach terytorialnych, a także w administracji państwowej. Zdobyte kwalifikacje pozwolą absolwentom na podjęcie pracy w firmach świadczących usługi dla agrobiznesu, m.in. w bankach i spółkach maszynowych oraz w sferze obrotu produktami żywnościowymi. Absolwenci będą mogli samodzielnie prowadzić działalność gospodarczą w sferze agrobiznesu lub podjąć pracę w charakterze menedżera lub doradcy biznesowego. Perspektywy zatrudnienia obejmują m.in. pracę w jednostkach zajmujących się skupem i obrotem produktów roślinnych, środkami do produkcji rolnej oraz w zakładach przemysłu rolno-spożywczego, w firmach związanych z tworzeniem i upowszechnianiem postępu biologicznego, jako doradcy w szeroko rozumianym sektorze żywnościowym, w tym w firmach consultingowych i eksperckich, w mediach, ubezpieczeniach, w organach administracji rządowej i samorządowej związanej z rolnictwem, instytutach badawczych i placówkach naukowych, a także jako właściciele przedsiębiorstw, gospodarstw rolniczych, czy menadżerowie zarządzający produkcją rolniczą.

Realizacja programu studiów pierwszego stopnia obu specjalizacji daje absolwentom interdyscyplinarną wiedzę teoretyczną i praktyczną z zakresu agrobiznesu, rozumianego jako społeczny proces kooperujących ze sobą gospodarstw i przedsiębiorstw mających osobowość prawną zgodnie z zasadami gospodarki rynkowej. Koncepcja i cele kształcenia na kierunku agrobiznes zostały również wyrażone w prawidłowo sformułowanej sylwetce absolwenta. Zgodnie z przyjętą koncepcją kształcenia program studiów drugiego stopnia kierunku agrobiznes ukierunkowany jest na nabycie zdolności do kreowania rozwiązań interdyscyplinarnych, kierując się zasadami zrównoważonego gospodarowania. Studenci uzyskują poszerzoną w porównaniu do studiów pierwszego stopnia wiedzę z zakresu nauk rolniczych, ścisłych i przyrodniczych, społecznych i inżynieryjno-technicznych. Studia drugiego stopnia przygotowują specjalistów dla potrzeb gospodarki żywnościowej w regionie, którzy posiadają ugruntowaną wiedzę ogólnorolniczą i ekonomiczną. Absolwenci są przygotowani do prowadzenia własnej działalności gospodarczej i/lub podjęcia pracy w administracji rządowej i samorządowej, na uczelniach, w instytutach naukowych, badawczych, a także w głównych segmentach gospodarki – rolnictwie, przemyśle rolno-spożywczym oraz sektorze usługowym, w szczególności w przedsiębiorstwach zajmujących się produkcją rolniczą oraz szeroko pojętą problematyką ochrony środowiska. Na podstawie dokonanej analizy należy stwierdzić, że koncepcja i cele kształcenia znajdują odzwierciedlenie w prawidłowo sformułowanej sylwetce absolwenta studiów zarówno pierwszego jak i drugiego stopnia, o czym świadczy m.in. prawidłowy opis ogólnych celów kształcenia oraz możliwości zatrudnienia w zakresie uzyskanych kwalifikacji zawodowych i kontynuacji studiów.

Efekty uczenia się dla ocenianego kierunku zostały zatwierdzone Uchwałą Nr 96/2018-2019 Senatu UP w Lublinie z dnia 28 czerwca 2019 r. Efekty uczenia się odpowiadają koncepcji i celom kształcenia na studiach o profilu ogólnoakademickim. Liczba efektów uczenia się zdefiniowanych dla studiów pierwszego stopnia wynosi 29, w tym 15 z zakresu wiedzy, 10 z zakresu umiejętności i 4 z zakresu kompetencji społecznych. Na studiach drugiego stopnia liczba efektów uczenia się wynosi 21, w tym 10 z zakresu wiedzy, 7 z zakresu umiejętności i 4 z zakresu kompetencji społecznych. Osiągnięcie efektów uczenia się na studiach pierwszego stopnia umożliwia podjęcie dalszej nauki na studiach drugiego stopnia. Absolwenci studiów drugiego stopnia mogą kontynuować edukację na studiach podyplomowych lub w Szkole Doktorskiej.

Efekty uczenia się zarówno studiów pierwszego jak i drugiego stopnia na kierunku agrobiznes są spójne i specyficzne oraz zgodne z aktualnym stanem wiedzy w dyscyplinach, do których kierunek jest przyporządkowany. Są również zgodne z zakresem działalności naukowej Uczelni w tych dyscyplinach. Jednak na pierwszym stopniu kształcenia na kierunku agrobiznes zakres i stopień złożoności zdefiniowanych efektów uczenia się nie odpowiada w pełni 6 poziomowi Polskiej Ramy Kwalifikacji.

Efekty uczenia się są sformułowane zbyt ogólnikowo i wymagają doprecyzowania, tak aby na poziomie studiów inżynierskich pierwszego stopnia uwzględniały one dla wiedzy specjalistycznej na kierunku: w zaawansowanym stopniu - fakty, teorie, metody oraz złożone zależności między nimi, a dla umiejętności - innowacyjnie wykonywane zadania oraz rozwiązywanie złożonych i nietypowych problemów w zmiennych i nie w pełni przewidywalnych warunkach.

Na studiach pierwszego stopnia do najważniejszych efektów uczenia się w zakresie wiedzy należą efekty dotyczące wybranych procesów chemicznych i biologicznych zachodzących w glebie i roślinach oraz w hodowli zwierząt, a także znaczenia środowiska przyrodniczego i technicznych uwarunkowań produkcji rolniczej (AB_W02, AB_W09), technologii produkcji roślinnej oraz wybranych zagadnień z zakresu fizjologii zwierząt i technologii chowu zwierząt gospodarskich (AB_W03), genetyki, zagadnień związanych z budową maszyn i urządzeń stosowanych w produkcji rolniczej (AB_W07), właściwości towarów na rynku (AB_W04, AB_W08), zasad, regulacji i czynników wpływających na konkurencyjność uczestników rynku żywnościowego (AB_W11), czy też zagadnień z zakresu czynników rozwoju, zarządzania i analiz ekonomicznych w agropresiębiorstwach (AB_W10, AB_W13, AB_W14).. Efekty uczenia obejmują także zagadnienia z zakresu wybranych działów matematyki i statystyki (AB_W01) oraz uwarunkowania etyczne i prawne wiążące się z działalnością naukową, dydaktyczną i wdrożeniową (AB_W05, AB_W06, AB_W11, AB_W12, AB_W15). Nabywanie umiejętności praktycznych odbywa się m.in. poprzez zastosowanie zaawansowanych metod analitycznych i eksperymentalnych, samodzielne zaplanowanie i przeprowadzenie doświadczeń, wykonanie pomiarów i zinterpretowanie wyników (AB_U02, AB_U05, AB_W06, AB_U07, AB_U09) albo poprzez ocenę stanu i ochronę środowiska oraz prowadzenia działalności rolniczej w powiązaniu z warunkami społeczno-gospodarczymi i środowiskowymi (AB_U01, AB_U03, AB_U04, RO_U09). Do najważniejszych efektów uczenia się w zakresie kompetencji społecznych należy zaliczyć efekt AB_K04 jest gotów do „działania w sposób przedsiębiorczy, przewidywania ryzyka oraz oceny skutków działalności w zakresie agrobiznesu i jej wpływu na środowisko”.

Zwraca się uwagę, że w zdefiniowanych w programie studiów pierwszego stopnia efektach uczenia się dla kompetencji społecznych AB_K01 powtórzono efekty dla umiejętności P6S_UU oraz P6S_UO reprezentowane przez kierunkowy efekt uczenia się AB_U08.

Na ocenianym kierunku agrobiznes efekty uczenia się uwzględniają przygotowanie do działalności badawczej. Efekt kierunkowy AB_U01 na pierwszym stopniu kształcenia pozwala na nabycie przez studentów umiejętności pozyskiwania informacji z literatury nauk rolniczych, ekonomicznych i społecznych, baz danych oraz innych źródeł, a także wykorzystywać je z zachowaniem praw autorskich. Z kolei efekt kierunkowy AB_U02 umożliwi uzyskanie umiejętności wykorzystywania do formułowania i rozwiązywania zadań inżynierskich metod analitycznych i eksperymentalnych oraz interpretację uzyskanych wyników.

W efektach uczenia się dla studiów pierwszego stopnia zakłada się zdobycie przez studenta umiejętności posługiwania się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (efekt AB_U10).

Na studiach pierwszego stopnia sformułowano efekty uczenia się umożliwiające uzyskanie kompetencji inżynierskich na kierunku. W zakresie wiedzy odnoszą się one do: poznania metod, technik i technologii stosowanych przy rozwiązywaniu zadań inżynierskich z zakresu agrobiznesu (InzA_W02), rozumienia procesów zachodzących w cyklu życia obiektów, systemów i urządzeń (InzA_W01), poznania społecznych, ekonomicznych, prawnych i in. Pozatechnicznych uwarunkowań działalności inżynierskiej (InzA_W03) oraz przepisów prawa, zarządzania i prowadzenia działalności gospodarczej oraz typowych technologii inżynierskich (InzA_W05, InzA_W06). Kompetencje

inżynierskie z zakresu umiejętności praktycznych obejmują m.in. planowanie i przeprowadzanie eksperymentów i symulacji komputerowych, wykonywanie pomiarów, interpretacji uzyskanych wyników i wyciąganie wniosków (InzA_U01), stosowanie metod analitycznych, symulacyjnych i eksperymentalnych przy planowaniu zadań inżynierskich oraz ich rozwiązywaniu (InzA_U02, InzA_U03), dokonanie analizy i oceny sposobu funkcjonowania istniejących rozwiązań technicznych (InzA_U04, InzA_U05), ocenianie przydatności rutynowych metod i narzędzi służących do rozwiązania prostego zadania inżynierskiego (InzA_U06, InzA_U07), projektowanie prostych systemów lub realizacji procesów, używając odpowiednio dobranych metod, technik i narzędzi (InzA_U08). Analiza efektów inżynierskich wskazuje, że zostały uwzględnione wszystkie kompetencje inżynierskie zawarte w charakterystykach drugiego stopnia określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji, dotyczących wiedzy i umiejętności (Dz. U. z 2020 r. poz. 226).

Efekty uczenia się określone na studiach drugiego stopnia służą poszerzeniu wiedzy i umiejętności zdobytych na pierwszym stopniu studiów, zwłaszcza związanych z produkcją rolniczą i prowadzeniem agropodsiębiorstw. Studenci osiągają efekty uczenia się w pogłębionym stopniu w zakresie wiedzy dotyczącej m.in. zagadnień ekonomicznych, prawnych, społecznych oraz z zakresu zarządzania agropodsiębiorstwami (AB_W01), procesów biologicznych zachodzących w glebie i roślinach, technologii produkcji roślinnej i zwierzęcej oraz znaczenia środowiska przyrodniczego (AB_W02, AB_W03, AB_W06, AB_W07) a także aspektów międzynarodowej współpracy gospodarczej, modelowania procesów gospodarczych (AB_W04, AB_W05, AB_W08, AB_W09, AB_W10). Efekty uczenia się w zakresie umiejętności dotyczą m.in. wdrażania najnowszych osiągnięć w zakresie szeroko rozumianej produkcji rolnej i prowadzenia na tym rynku konkurencyjnej działalności (AB_U03, AB_U06, AB_U07). Do najważniejszych efektów uczenia się w zakresie kompetencji społecznych należy zaliczyć efekt AB_K02 jest gotów do „prawidłowego identyfikowania i rozstrzygnięcia dylematów związanych z wykonywaniem zawodu, biorąc odpowiedzialność za podejmowane decyzje”.

W efektach uczenia się dla studiów drugiego stopnia zakłada się zdobycie przez studenta umiejętności posługiwania się językiem obcym na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego (efekt AB_U04).

Na ocenianym kierunku agrobiznes na drugim stopniu kształcenia efekty uczenia się uwzględniają osiągnięcie kompetencji badawczych. Efekt kierunkowy AB_U01 pozwala na nabycie przez studentów umiejętności pozyskiwania informacji z różnych źródeł, w tym w języku obcym, z kolei efekt kierunkowy AB_U05 przewiduje wykorzystywanie zdobytej wiedzy w różnych zakresach i formach, rozszerzoną o krytyczną analizę skuteczności i przydatności stosowanej wiedzy.

Kierunkowe efekty uczenia się na drugim stopniu kształcenia oddają interdyscyplinarną specyfikę kierunku, uwzględniają uniwersalne charakterystyki dla kwalifikacji na poziomie 7 określone w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. z 2016 r. poz. 64 i 1010 z późn. zm.). Na kierunku agrobiznes zdefiniowano dla studiów drugiego stopnia 14 efektów uczenia się prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich – 6 w kategorii wiedzy i 8 w kategorii umiejętności.

Osiągnięcie przez studentów efektów kierunkowych umożliwiają prawidłowo opracowane efekty uczenia się określone dla zajęć, podane w sylabusach. Matryca pokrycia efektów kierunkowych dowodzi, że program studiów na kierunku agrobiznes zapewnia osiągnięcie przez absolwentów zarówno studiów pierwszego jak i drugiego stopnia wszystkich założonych efektów kierunkowych. Sformułowane przez Uczelnię kierunkowe efekty uczenia się, jak również efekty uczenia się określone dla poszczególnych zajęć umożliwiają wprowadzenie prawidłowego systemu weryfikacji tych efektów.

Efekty uczenia się określone dla poszczególnych zajęć w zdecydowanej większości są specyficzne, stanowią uszczegółowienia efektów uczenia się określonych dla kierunku studiów. Niemniej jednak w przypadku niektórych zajęć odnotowano powielanie kierunkowych efektów uczenia się, w szczególności w zakresie wiedzy i umiejętności. W związku z tym zaleca się skorygowanie zapisów efektów szczegółowych zajęć dla wiedzy i umiejętności w taki sposób, żeby nie powtarzały one efektów kierunkowych w dokładnym brzmieniu.

Zalecenia dotyczące kryterium 1 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 1²

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Kierunek agrobiznes, studia pierwszego i drugiego stopnia prawidłowo przyporządkowano do dziedziny nauk rolniczych w dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo oraz do dziedziny nauk społecznych w dyscyplinie ekonomia i finanse. Kształcenie jest realizowane na studiach ogólnoakademickich w formie studiów stacjonarnych. Koncepcja kształcenia na kierunku jest ściśle związana z badaniami naukowymi prowadzonymi w dyscyplinach, do których przyporządkowano kierunek studiów, i zgodnie z tą koncepcją uzyskiwane wyniki badań są wykorzystywane w procesie dydaktycznym w ramach zaplanowanych zajęć na ocenianym kierunku. Koncepcja kształcenia uwzględnia również aktualne potrzeby i współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym.

Kierunkowe efekty uczenia się są zgodne z koncepcją i celami kształcenia na profilu ogólnoakademickim oraz dyscyplinami naukowymi, do których kierunek agrobiznes przyporządkowano. Opisują prawidłowo zakładaną sylwetkę absolwenta, a ich sformułowanie pozwala na weryfikację stopnia ich osiągnięcia przez studentów. Kluczowe kierunkowe efekty uczenia się oddają interdyscyplinarną specyfikę kierunku. Zakładane efekty uczenia się dla pierwszego stopnia kształcenia na kierunku agrobiznes nie w pełni uwzględniają uniwersalne charakterystyki pierwszego stopnia kształcenia dla kwalifikacji na poziomie 6 określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 7 ust. 3 ustawy z dnia 22 grudnia 2015 r. o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji (Dz.U. z 2016 r. poz. 64 i 1010 z późn. zm.). Wymagają zatem korekty i uwzględnienia stopnia zaawansowania dla wybranych treści ogólnych i kierunkowych. Na drugim stopniu kształcenia zakładane efekty uczenia się są zdefiniowane prawidłowo i oddają istotę kształcenia na kierunku agrobiznes. Efekty uczenia się umożliwiają także uzyskanie kompetencji badawczych, znajomości języka obcego na poziomie B2/B2+, odpowiednio dla pierwszego i drugiego stopnia kształcenia oraz wszystkich kompetencji inżynierskich. Realizowana koncepcja kształcenia na kierunku agrobiznes jest efektem wieloletnich doświadczeń w zakresie edukacji i badań naukowych przy uwzględnieniu postępu w rolnictwie i współczesnych wymagań rynku pracy.

²W przypadku gdy propozycje oceny dla poszczególnych poziomów studiów różnią się, należy wpisać propozycję oceny dla każdego poziomu odrębnie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Zalecenia

1. Zaleca się skorygowanie kierunkowych efektów uczenia się sformułowanych dla studiów pierwszego stopnia odpowiednio do kategorii: wiedza, umiejętności i kompetencje społeczne; zgodnie z zasadami przyjętymi w Rozporządzeniu Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego z dnia 14 listopada 2018 r. w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji (Dz.U. z 2018 r. poz. 2218). Kierunkowe efekty uczenia się wymagają doprecyzowania zgodnie z kryteriami Polskiej Ramy Kwalifikacji dla poziomu 6.
2. Zaleca się skorygowanie w programie studiów pierwszego stopnia opisu efektów uczenia się AB_K01 i AB_U08. Dla kompetencji społecznych AB_K01 powtórzono efekty dla umiejętności P6S_UU oraz P6S_UO reprezentowane przez kierunkowy efekt uczenia się AB_U08.
3. Zaleca się skorygowanie zapisów efektów szczegółowych zajęć dla wiedzy i umiejętności w taki sposób, żeby nie powtarzały one efektów kierunkowych w dokładnym brzmieniu.

Rekomendacje

1. Rekomenduje się, aby symbole opisujące kolejne efekty uczenia się dla wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych na pierwszym stopniu kształcenia uzupełnić o cyfrę 1, np. AB1_W01 a na drugim stopniu o cyfrę 2, np. AB2_W01. Ułatwi to rozpoznanie czy użyte oznaczenia dotyczą pierwszego czy drugiego stopnia kształcenia. Pod tym samym symbolem nie powinny znajdować się zupełnie inne treści sformułowanych efektów uczenia się.

Kryterium 2. Realizacja programu studiów: treści programowe, harmonogram realizacji programu studiów oraz formy i organizacja zajęć, metody kształcenia, praktyki zawodowe, organizacja procesu nauczania i uczenia się

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 2

Treści programowe na kierunku agrobiznes na studiach pierwszego i drugiego stopnia są zgodne z założonymi efektami uczenia się określonymi dla kierunku i poszczególnych stopni studiów. Programy studiów pierwszego i drugiego stopnia przewidują zajęcia, których treści programowe odnoszą się do aktualnego stanu wiedzy i metodyki badań oraz wpisują się w zakres dyscyplin naukowych rolnictwo i ogrodnictwo oraz ekonomia i finanse. Na studiach pierwszego stopnia na zajęciach takich jak: *gleboznawstwo, ogólna uprawa roślin, chów zwierząt, genetyka, hodowla i nasiennictwo, fizjologia roślin z elementami biochemii, chemia rolna, technologie produkcji rolniczej, rachunkowość agropresiębiorstw, technika rolnicza, technologie uprawy ziół, towaroznawstwo produktów żywnościowych, rynek owoców, warzyw i roślin ozdobnych, mikroekonomia, funkcjonowanie rynku żywnościowego, analiza ekonomiczna w agropresiębiorstwach, projektowania przedsięwzięć gospodarczych, technologie żywienia zwierząt, łąkarstwo, badania rynku w agrobiznesie, klastry agrobiznesowe, kształtowanie krajobrazu, zarządzanie jakością produktów, ryzyko strategiczne w agrofirmach, handel w agrobiznesie* realizowane są najważniejsze treści kierunkowe, które pozwalają na osiągnięcie w stopniu zaawansowanym kluczowych dla kierunku efektów uczenia się (AB_W02,

AB_W03, AB_W07, AB_W09, AB_W10, AB_W11, , AB_W13, AB_W14). Uwarunkowania etyczne i prawne wiążące się z działalnością naukową, dydaktyczną i wdrożeniową (AB_W05, AB_W06, AB_W11, AB_W12, AB_W15) realizowane są m.in. na takich zajęciach jak: *prawo gospodarcze w agrobiznesie, BHP z ergonomią, doradztwo rolno-środowiskowe w agrobiznesie, fundusze UE dla agrobiznesu i obszarów wiejskich, doradztwo personalne, doradztwo podatkowe, optymalne decyzje menadżerskie, bankowość*. Analiza treści poszczególnych zajęć wskazuje, że studenci kierunku zapoznają się z zaawansowaną wybraną wiedzą z zakresu rolnictwa i ogrodnictwa oraz ekonomii, charakterystyczną dla kierunku agrobiznes, pomimo braku odpowiednich sformułowań kierunkowych efektów uczenia się w zakresie wiedzy.

Analiza treści programowych pozwala także na stwierdzenie, że nabywane są także charakterystyczne dla kierunku umiejętności praktyczne dotyczące zaawansowanych metod analitycznych i eksperymentalnych, samodzielnego planowania i przeprowadzenia doświadczeń, wykonania pomiarów i interpretowania uzyskanych wyników podczas realizacji takich zajęć jak m.in.: *fizjologia roślin z elementami biochemii, technologie produkcji rolniczej, rachunkowość agropodsiębiorstw, funkcjonowanie rynku żywnościowego, analiza ekonomiczna w agropodsiębiorstwach, badania rynku w agrobiznesie, marketing usług, ryzyko strategiczne w agrofirmach, handel w agrobiznesie, doradztwo personalne, doradztwo podatkowe*. Z kolei umiejętności w zakresie oceny stanu i ochrony środowiska oraz prowadzenia działalności rolniczej w powiązaniu z warunkami społeczno-gospodarczymi i środowiskowymi, określone w efektach AB_U01, AB_U03, AB_U04, RO_U09 studenci realizują w czasie takich zajęć jak m.in.: *gleboznawstwo, ogólna uprawa roślin, chów zwierząt, technologie produkcji rolniczej, technologie żywienia zwierząt, łąkarstwo*. Praktycznie na wszystkich zajęciach przewidzianych w programie studiów studenci nabywają efekty uczenia się w zakresie kompetencji społecznych, na których przewidziano m.in. dyskusje na specjalistyczne tematy, dyskusję i realizację aspektów etycznych planowanych działań w zakresie produkcji rolniczej i prowadzenia agropodsiębiorstw oraz samodzielne zdobywanie i poszerzanie wiedzy związanej z zajęciami.

Treści przedmiotowe, które umożliwiają studentom osiągnięcie efektów uczenia się prowadzących do uzyskania kompetencji inżynierskich obejmują m.in. zagadnienia dotyczące technologii produkcji rolniczej, czynników kształtujących produktywność agroekosystemów, organizacji i zarządzania przedsiębiorstwem rolnym, kształtowania i ochrony środowiska przyrodniczego, a także prawidłowej gospodarki jego zasobami dla potrzeb człowieka zgodnie z ideą zrównoważonego rozwoju oraz zapewnienia bezpieczeństwa żywnościowego kraju.

Zajęcia realizowane na studiach drugiego stopnia służą poszerzeniu wiedzy i umiejętności zdobytych na pierwszym stopniu studiów, zwłaszcza tych związanych z produkcją rolniczą i prowadzeniem agropodsiębiorstw. Dzięki takim zajęciom jak: *kształtowanie środowiska, spółdzielczość wiejska, systemy gospodarowania w rolnictwie, ekonometria w agrobiznesie, mikrobiologia rolnicza, ekonomika handlu żywnością, podsystem agrobiznesu, agrobiotechnologie, biotechnologia żywności, inżynieria ekologiczna, globalizacja, agrobiznes w Unii Europejskiej* studenci osiągają efekty uczenia się w pogłębionym stopniu w zakresie wiedzy dotyczącej m.in. zagadnień ekonomicznych, prawnych, społecznych oraz z zakresu zarządzania agropodsiębiorstwami (AB_W01), procesów biologicznych zachodzących w glebie i roślinach, technologii produkcji roślinnej i zwierzęcej oraz znaczenia środowiska przyrodniczego (AB_W02, AB_W03, AB_W06, AB_W07) a także aspektów międzynarodowej współpracy gospodarczej, modelowania procesów gospodarczych (AB_W04, AB_W05, AB_W08, AB_W09, AB_W10). Kluczowe dla ocenianego kierunku umiejętności dotyczące wdrażania najnowszych osiągnięć w zakresie szeroko rozumianej produkcji rolnej i prowadzenia na tym rynku konkurencyjnej działalności, określone w efektach uczenia się AB_U03, AB_U06, AB_U07

osiągane są podczas realizację takich zajęć jak m.in.: *postęp biologiczny, mikrobiologia rolnicza, systemy gospodarowania w rolnictwie, ekonomika handlu żywnością, agrobiotechnologie, marketing terytorialny, ekonomika regionów*. Zajęcia z *ekonomiki handlu żywnością*, na których studenci przygotowują projekt związany z prowadzeniem działalności w sektorze handlu oraz zajęcia z *marketingu terytorialnego* obejmujące przygotowanie projektu strategii działań w zakresie polityki produktu, ceny, dystrybucji i promocji na przykładzie wybranej jednostki samorządu terytorialnego w Polsce, realizują kluczowe dla kierunku efekty uczenia się (AB_W04, AB_U03) związane z dyscypliną ekonomia i finanse. Kompetencje społeczne na studiach drugiego stopnia podobnie jak na studiach pierwszego stopnia studenci zdobywają uczestnicząc w zajęciach przewidzianych w programie studiów, na których prowadzą dyskusje na specjalistyczne tematy, dbają o aspekt etyczny planowanych działań w zakresie rolnictwa bądź ekonomii oraz samodzielnie zdobywając i poszerzając swoją wiedzę. Treści programowe opracowane dla ocenianego kierunku o profilu ogólnoakademickim zarówno na studiach pierwszego jak i drugiego stopnia są związane z działalnością badawczą kadry naukowo-dydaktycznej i dydaktycznej UP w Lublinie w dyscyplinach rolnictwo i ogrodnictwo oraz ekonomia i finanse. Prowadzona przez nauczycieli działalność naukowa umożliwia prezentowanie na zajęciach wyników badań własnych, jak również angażowanie studentów do udziału w pracach badawczych i projektowych. W ten sposób implementowane są w dydaktyce aktualne wyniki badań realizowanych w poszczególnych jednostkach organizacyjnych Wydziału, zgodnie z ich specjalizacją. Ponadto, dzięki współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym, treści programowe pozwalają na osiągnięcie wiedzy i umiejętności pod kątem ich praktycznego zastosowania w szeroko pojętym sektorze rolnictwa i ogrodnictwa oraz w obszarze ekonomii i finansów i są zgodne z metodyką badań w dyscyplinach, do których kierunku został przyporządkowany. Dobór treści programowych, które obejmują zagadnienia dotyczące szeroko pojętego rolnictwa oraz ekonomii uwzględniają aktualne trendy i oczekiwania na rynku pracy, pozwalając na uzyskanie kompetencji inżynierskich, w pełni odpowiada celom i koncepcji kształcenia, jest zgodny z zakładaną sylwetką absolwenta oraz spójny z kierunkowymi efektami uczenia się. Program studiów jest modyfikowany i doskonalony w odpowiedzi na potrzeby interesariuszy wewnętrznych - pracowników Wydziału i studentów oraz interesariuszy zewnętrznych.

Za dobór treści programowych poszczególnych zajęć odpowiada osoba wyznaczana przez kierowników jednostek organizacyjnych UP w Lublinie w porozumieniu z Dziekanem. Jednocześnie prowadzący zajęcia określa metody weryfikacji osiągnięcia założonych efektów uczenia się, a także wymagania i warunki niezbędne do zaliczenia zajęć. Sylabusy są prezentowane studentom i szczegółowo omawiane na początku każdego semestru oraz zamieszczane na stronie internetowej Wydziału Agrobioinżynierii. Zasadniczo, karty poszczególnych zajęć (sylabusy) nie są opracowane w sposób prawidłowy. Zawierają niekompletne informacje o treściach, sposobach oceny (zwłaszcza dla umiejętności). Nie jest też zrozumiały przydział dużej liczby godzin poświęconych na konsultacje (ok. 8-16 godz.), które w programie traktowane są jako godziny kontaktowe. Zaleca się analizę sylabusów i korektę (obniżenie) godzin konsultacji lub dla tej wyodrębnionej formy zajęć wskazanie nie tylko liczby punktów ECTS, ale i wszelkie inne, prawnie wymagane elementy, t.j. efekty uczenia się przypisane do konsultacji, treści programowe przypisane do konsultacji, sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się. Ponadto rekomenduje się także korektę sylabusów m.in. pod względem ujednoczenia formatu i czcionek, wymagań wstępnych dla zajęć i wprowadzenie innych poprawek o charakterze redakcyjnym.

Na kierunku agrobiznes prowadzone jest kształcenie na studiach pierwszego i drugiego stopnia w formie stacjonarnej. Program studiów na kierunku agrobiznes jest zgodny z Uchwałą nr 3/2023-2024 Senatu UP w Lublinie z dnia 27 października 2023 r., w sprawie wytycznych dotyczących przygotowania i doskonalenia programów studiów w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie. Czas kształcenia w pełni

umożliwia realizację treści programowych i osiągnięcie efektów uczenia się określonych dla tego kierunku studiów, z uwzględnieniem nakładu pracy studentów mierzonego liczbą punktów ECTS. Studia stacjonarne pierwszego stopnia trwają 7 semestrów, a plan zajęć dla tej formy studiów obejmuje łącznie 2200 godzin. Studia stacjonarne drugiego stopnia trwają 3 semestry, w trakcie których studenci realizują 810 godzin dydaktycznych. Program studiów pierwszego stopnia na kierunku agrobiznes jest opracowany w sposób właściwy, zgodny z zasadami kształcenia na poziomie wyższym. Zajęcia w programie studiów realizowane są z zachowaniem zasady powiązania treści i stopniowego rozwoju wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych studentów. Sekwencja zajęć na kierunku jest prawidłowa. Program studiów pierwszego stopnia obejmuje grupy zajęć podstawowych, kierunkowych i treści specjalizacyjne, uzupełniające treści kształcenia kierunkowego. W programie studiów uwzględniono również zajęcia z języka obcego, pozwalające na rozwinięcie kompetencji językowych na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenie Językowego (CEFR), ze szczególnym uwzględnieniem słownictwa specjalistycznego. Liczba godzin zajęć na pierwszym stopniu kształcenia (bez uwzględnienia praktyki) wynosi 2200 (210 ECTS), na które składają się: wykłady (1045 godzin – 47,5%), ćwiczenia audytoryjne (690 godzin – 31,4%), ćwiczenia laboratoryjne (465 godzin – 21,1%; w tym 105 godzin języka obcego i 60 godzin seminarium dyplomowego). Ponadto w programie studiów pierwszego stopnia zaplanowano realizację praktyki zawodowej w wymiarze 4 tygodni (120 godz. i 4 ECTS). Program studiów realizowany jest w ciągu siedmiu semestrów, a liczba godzin dydaktycznych w zależności od semestru waha się od 240 do 345 h.

W raporcie samooceny Uczelnia podaje, że w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia oraz studentów (tzw. „godziny kontaktowe”), studium uzyskują 107,89 ECTS (co odpowiada przy założeniu 1 ECTS = 25 godz. 2697 godz.). Godziny te wynikają z zajęć realizowanych w ramach programu studium (2200 h) oraz praktyk zawodowych (120 h). Pozostałe godziny kontaktowe są określone w sylabusach jako konsultacje (najczęściej 10-16 godz. dla większości zajęć) oraz egzaminy ustne i pisemne (1-6 godz.). Niemniej jednak w przypadku konsultacji nie podano w sylabusach jakie będą realizowane treści kształcenia i jakie będą stosowane metody weryfikacji efektów uczenia osiągniętych w trakcie tych zajęć. Ocena prac etapowych studentów dokonana przez zespół oceniający, omówiona w kryterium 3 raportu, także wskazuje, że efekty uczenia osiągnięte na zajęciach w formie konsultacji nie są weryfikowane, a więc nie są realizowane dla wszystkich studentów kierunku, stąd też zajęć tych nie można zaliczyć do zajęć dydaktycznych kontaktowych. Przyjęcie na kierunku zasady zaliczania do godzin kontaktowych konsultacji sprawia, że po odliczeniu tych godzin nie jest spełniony warunek, aby 50% punktów ECTS było uzyskanych w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem studentów i prowadzących zajęcia. Na podstawie wyjaśnień osób odpowiedzialnych za przygotowanie Raportu samooceny, pewna część godzin konsultacji dla studentów będzie mogła zostać wliczona do zajęć realizowanych z bezpośrednim udziałem prowadzącego, np. tych dotyczących realizacji projektów, w tym w szczególności projektu inżynierskiego, w przypadku których wymagane są indywidualne konsultacje dla każdego studenta. Przy małej liczbie studentów ocenianego kierunku jest to realne do zrealizowania, chociaż liczba godzin konsultacji nadal sumarycznie jest nadmierna w ocenianym programie. Uczelnia korzysta ze swobody w zakresie konstruowania różnych elementów programu studiów. Powszechnie obowiązujące przepisy prawa dopuszczają różne formy zajęć m.in. konsultacje, będące w praktyce, formą zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich. Należy jednak wziąć pod uwagę, iż wskazanie takiej formy zajęć, jak każdej innej, wymaga spełnienia warunków normatywnych. Wyodrębnienie konsultacji jako osobnej formy zajęć wymaga wskazania nie tylko liczby punktów ECTS im przypisanych, ale i określenia wszelkich innych właściwości tych zajęć, t.j. efektów uczenia się, treści programowych,

sposobów weryfikacji i oceny efektów uczenia się. Prawodawca postanowił bowiem jednoznacznie, iż przypisanie efektów uczenia się i treści programowych do zajęć winno nastąpić niezależnie od formy ich prowadzenia. Dlatego, w ramach weryfikacji poprawności działań uczelni, nie można uznać za wystarczające ogólne wskazania, iż godziny konsultacji są wliczane do godzin zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów (tzw. „godzin kontaktowych”). W związku z tym zaleca się, aby Uczelnia określiła jakie efekty uczenia się, jakie treści programowe, jakie sposoby weryfikacji i oceny efektów uczenia się, zostały przypisane do konsultacji. Należy również zwrócić uwagę, że nadmierna liczba godzin konsultacji stoi w sprzeczności z Ustawą określającą pensum pracowników Uczelni. Po pierwsze prowadzi do nierównomiernego obciążenia pracowników pracą dydaktyczną w bezpośrednim kontakcie ze studentami, a po drugie, wykraczając poza standardowe pojęcie konsultacji, prowadzi do nadmiernego, niezgodnego z intencją Ustawodawcy, obciążenia pracowników pracą, nierozliczaną w pensum dydaktycznym. Reasumując, przy obecnym opisie programu studiów zespół oceniający do zajęć realizowanych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów zaliczył zajęcia dydaktyczne ujęte w planie studiów, praktyki zawodowe, część nakładu pracy poświęconego na egzaminy oraz część nakładu pracy poświęconego na realizację projektu inżynierskiego, co szacunkowo stanowi wymiar 98 ECTS, dając wartość poniżej 50% ECTS dla zajęć realizowanych w kontakcie ze studentem, a więc jest to liczba niezgodna z wymaganiami Ustawy.

Studia drugiego stopnia w systemie stacjonarnym studenci realizują w wymiarze 810 godzin. W programie studiów wykłady stanowią 345 godzin (42,6%), ćwiczenia audytoryjne – 320 godzin (39,5%), ćwiczenia laboratoryjne – 145 godzin (17,9%), w tym 60 godzin seminarium dyplomowego. Program studiów realizowany jest w ciągu trzech semestrów, a liczba godzin dydaktycznych w zależności od semestru waha się od 195 do 345 h. Podobnie jak w przypadku studiów pierwszego stopnia na studiach drugiego stopnia do zajęć kontaktowych zaliczono nadmierną liczbę godzin konsultacji, które w kartach zajęć zostały nieprawidłowo opisane. Uczelnia twierdzi, że zajęć kontaktowych realizuje w wymiarze 45,04 ECTS, natomiast zdaniem zespołu oceniającego na podstawie analizy zapisów zawartych w sylabusach ta liczba wynosi ok. 42 pkt ECTS, a więc wymiar zajęć kontaktowych jest mniejszy niż 50% ogólnej liczby ECTS.

Program studiów pierwszego stopnia na kierunku agrobiznes umożliwia wybór 30% zajęć (65 ECTS). Studenci mają możliwości kształtowania swojej ścieżki kształcenia. Z oferty 28 kursów do wyboru studenci wybierają 14 zajęć, które są realizowane przez 660 godzin zajęć na studiach pierwszego stopnia (30,95% ogólnej liczby punktów ECTS). Zajęcia specjalizacyjne uzupełniające treści kierunkowe są realizowane jako moduły do wyboru i pozwalają na zwiększenie indywidualizacji procesu kształcenia. Wśród nich znalazły się następujące zajęcia: *rolnictwo ekologiczne/kształtowanie krajobrazu, doradztwo rolno-środowiskowe w agrobiznesie/tłókarstwo, przetwórstwo ziół/technologie uprawy ziół, bezpieczeństwo produktów roślinnych/towaroznawstwo produktów żywnościowych, rynek owoców, warzyw i roślin ozdobnych/światowe tendencje w produkcji owoców i warzyw, zarządzanie jakością produktów/ochrona roślin w agroekosystemach, ryzyko strategiczne w agrofirmach/lokalizacja podmiotów gospodarczych, zarządzanie finansami agropodsiębiorstw/ekonomika gospodarstw rolnych*. Dodatkowo po 5 semestrze studenci mają możliwość wyboru jednej z dwóch specjalizacji: *menedżer w agrobiznesie (moduły do wyboru: podatki w rolnictwie/audyt wewnętrzny, zarządzanie kadrami/marketing żywności, metody wyceny projektów gospodarczych/zarządzanie przedsiębiorstwami przemysłu spożywczego)* lub *doradztwo w agrobiznesie (moduły do wyboru: fundusze UE dla agrobiznesu i obszarów wiejskich/doradztwo personalne, doradztwo podatkowe/badania rynku w agrobiznesie, optymalne decyzje*

menadżerskie/marketing usług). W ofercie zajęć do wyboru studenci mają również możliwość realizacji treści w języku angielskim z modułu *banking oraz trade in agribusiness*.

Na studiach drugiego stopnia studenci wybierają 6 z 12 oferowanych fakultetów, którym przypisano 28 ECTS (31,1%). Zajęcia te prowadzone są w łącznym wymiarze 285 godzin. Na drugim stopniu studiów studenci mają do wyboru następujące zajęcia specjalizacyjne: *agrobiotechnologie/biotechnologia stosowana, analizy instrumentalne/ biotechnologia żywności, inżynieria ekologiczna/zrównoważony rozwój i zagrożenia biosfery, marketing terytorialny/ekonomika regionów, agrobiznes w Unii Europejskiej /globalizacja, europejska integracja rolnictwa/polityka regionalna w Unii Europejskiej*. W ofercie zajęć do wyboru studenci mają możliwość realizacji treści zajęć w języku angielskim z modułów *European integration of agriculture oraz regional policy in the European Union*.

Moduły do wyboru wybierane są przez studentów w trakcie semestrów poprzedzających ich realizację. Ostateczną decyzję o uruchomieniu modułu podejmuje Dziekan. Plan studiów obejmuje zajęcia związane z działalnością naukową prowadzoną w Uczelni, służące zdobywaniu przez studentów pogłębionej i zaawansowanej wiedzy oraz umiejętności prowadzenia badań naukowych z zakresu agrobiznesu. Na pierwszym stopniu kształcenia łączna liczba punktów ECTS przypisana tym zajęciom, włączając seminarium dyplomowe 1 i 2 (6 punktów ECTS) oraz projekt inżynierski i egzamin inżynierski (7 punktów ECTS) wynosi 150, co łącznie stanowi 71,4% wszystkich punktów ECTS wymaganych do ukończenia studiów pierwszego stopnia na kierunku agrobiznes. Na drugim stopniu studiów łączna liczba punktów ECTS przypisana do zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów wynosi 84 (w tym seminarium dyplomowe 1 i 2 oraz przygotowanie pracy magisterskiej) co łącznie stanowi 93,3% wszystkich punktów ECTS wymaganych do ukończenia studiów drugiego stopnia na kierunku.

Na pierwszym stopniu studiów studenci zdobywają kompetencje językowe na zajęciach z języka obcego, które zaplanowane są w drugim, trzecim i czwartym semestrze studiów w łącznym wymiarze 105 godzin i 8 pkt ECTS. Na drugim stopniu studiów zajęcia z języka obcego są prowadzone w pierwszym semestrze studiów (1 punkt ECTS) w wymiarze 15 godzin. Podczas zajęć studenci rozwijają umiejętności poprawnej komunikacji w środowisku zawodowym, stosowania zaawansowanych struktur gramatycznych oraz technik pracy z obcojęzycznym tekstem źródłowym. Dodatkowo studenci mogą realizować zajęcia w języku angielskim, oferowane jako zajęcia do wyboru. W aktualnie obowiązującym planie na pierwszym stopniu studiów jest to *banking oraz trade of agribusiness*, a na drugim stopniu studiów *European integration of agriculture i regional policy in the European Union*. Studenci zachęceni są również do udziału w ponadprogramowych wykładach organizowanych na Wydziale, na które zapraszani są wykładowcy z uczelni zagranicznych. Wprowadza się różne formy aktywizujące studentów w doskonaleniu umiejętności językowych poprzez zachęcanie do udziału w międzynarodowych konferencjach naukowych i sympozjach studenckich kół naukowych czy studiowanie obcojęzycznej literatury naukowej.

Dobór metod i form kształcenia w przedstawionym programie studiów nie budzi zastrzeżeń. Metody kształcenia są różnorodne, specyficzne i zapewniają osiągnięcie przez studentów założonych efektów uczenia się. W procesie dydaktycznym zajęcia dydaktyczne są realizowane w formie wykładów oraz ćwiczeń audytoryjnych i laboratoryjnych. Na ocenianym kierunku stosuje się metody nauczania oparte na przyswajaniu wiedzy, samodzielnym dochodzeniu do wiedzy oraz poprzez uczestnictwo w zajęciach praktycznych, wykładach, ćwiczeniach audytoryjnych i seminariach. Umiejętności zdobywane są głównie poprzez wykonywanie zadań praktycznych w czasie ćwiczeń laboratoryjnych i w mniejszym stopniu podczas ćwiczeń audytoryjnych. W procesie kształcenia podającą formą przekazywania wiedzy jest wykład realizowany w sposób informacyjny lub problemowy, natomiast z metod aktywizujących

stosuje się pracę indywidualną, pracę w grupach, wykonanie projektu czy rozwiązywanie zadań. Wykłady prowadzone są z wykorzystaniem prezentacji multimedialnych i filmów dydaktycznych. Pozwalają na kompleksowe omówienie tematyki z uwzględnieniem najnowszej wiedzy pochodzącej z własnej pracy badawczej, bieżącej światowej literatury, a także informacji zdobytych przez wykładowców podczas udziału w międzynarodowych i krajowych konferencjach, sympozjach i seminariach. Podczas wykładów realizowane są efekty uczenia się związane przede wszystkim z przyswojeniem wiedzy, ale także z możliwością jej wykorzystania w praktyce.

W doborze metod kształcenia na kierunku agrobiznes uwzględniane różne metody dydaktyczne, a w nauczaniu i uczeniu się zastosowano właściwie dobrane środki i narzędzia dydaktyczne. Pozwalają one na skuteczne wspomaganie osiągania przez studentów efektów uczenia się. Przykładem może być wprowadzenie dyskusji jako metody przygotowującej studentów do rozwiązywania problemów związanych z działalnością w sektorze agrobiznesu, podejmowania decyzji oraz prowadzenia lub udziału w działalności naukowej. Pozwala ona na samodzielne kształtowanie poglądów, formułowanie wniosków, dokonywanie krytycznej oceny faktów oraz proponowanie twórczego rozwiązania problemu powiązanego z programem studiów na kierunku agrobiznes. Dyskusja jako aktywująca metoda nauczania jest wiodącym sposobem prowadzenia seminarium oraz ćwiczeń. Wykorzystuje się wykład klasyczny, wykład problemowy, wykład konwersatoryjny z prezentacją multimedialną, pogadankę, film, ćwiczenia przedmiotowe, metodę projektów, metodę problemową, pracę indywidualną, pracę w grupach, konwersację, dyskusję, warsztaty, moderowane dyskusje dydaktyczne, studium przypadku, analizę i interpretację tekstów źródłowych, metody programowe z wykorzystaniem komputera, scenariusze negocjacji oraz debaty oksfordzkie. Metody kształcenia na ocenianym kierunku zorientowane są również na nabywanie umiejętności praktycznych poprzez udział studentów w ćwiczeniach laboratoryjnych realizowanych m.in. w specjalistycznych pracowniach. W ramach ćwiczeń laboratoryjnych na studiach pierwszego stopnia studenci rozpoznają taksony roślin i zwierząt, rozróżniają typy gleb i nawozy. W kształceniu w tym zakresie wykorzystywane są dedykowane tym zagadnieniom pomoce dydaktyczne, takie jak: zbiory zielnikowe, nasiona, próbki nawozów. Na ćwiczeniach laboratoryjnych studenci pracują samodzielnie lub w grupach, opracowują całościowy kształt technologii produkcji rolnej uwzględniającą analizę ekonomiczną, odpowiedni dobór gatunków, maszyn i urządzeń rolniczych, metod uprawy roli i ochrony roślin. Rozwiązują zadania problemowe o charakterze multidyscyplinarnym z zakresu produkcji rolniczej, obrotu handlowego, analizy finansowej agropodsiębiorstw oraz prowadzenia własnej działalności gospodarczej. Na drugim stopniu w trakcie ćwiczeń laboratoryjnych studenci stosują zaawansowane techniki i narzędzia badawcze, obsługują urządzenia laboratoryjne i analityczne, wykonują pomiary, budują hipotezy badawcze, planują i przeprowadzają eksperymenty oraz opracowują, interpretują i prezentują wyniki swoich badań. Taka forma ćwiczeń umożliwia studentom indywidualną pracę i większe zaangażowanie w zgłębianie tematyki danych zajęć.

Generalnie stosowane obecnie metody kształcenia na kierunku agrobiznes nie uwzględniają nauczania i uczenia się z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Program studiów pierwszego i drugiego stopnia nie przewiduje obowiązku prowadzenia zajęć z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość. Po okresie kształcenia na odległość w czasie pandemii. Od 1 października 2021 roku Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie powrócił do realizacji kształcenia w siedzibie Uczelni, a zajęcia odbywają się w sposób tradycyjny w formie kontaktu bezpośredniego zgodnie z harmonogramem zajęć. Zasady prowadzenia zajęć w formie zdalnej reguluje Zarządzenie Rektora UP w Lublinie z dnia 27 lipca 2023 roku. W roku akademickim 2023-2024 dopuszcza się możliwość realizacji zajęć dydaktycznych w Uczelni tylko na studiach niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia z

wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość niezależnie od tego, czy zostało to przewidziane w programie studiów. Należy jednak wspomnieć, że jedną z form wykładów, z której korzystają studenci agrobiznesu są webinary transmitowane on-line. Cyklicznie, od 2017 roku na Wydziale Agrobiotechnologii prowadzone są seminaria w ramach Programu Nowoczesne Zarządzanie Biznesem. W ramach tych spotkań realizowane były między innymi tematy: „Nie stój – inwestuj”, „Oszczędzanie oraz inwestowanie długoterminowe”, „Ubezpieczenia społeczne niezbędne w prowadzeniu firmy i życiu codziennym każdego człowieka”, „Korzystanie z informacji gospodarczej przewagą konkurencyjną firm”, „Bankowość spółdzielcza”, „Cyfrowa transformacja usług”, „Wojna, inflacja, nowe podatki”, Szkolenie Allegro dla Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. W webinarach tych brali udział także studenci agrobiznesu. Ponadto w ramach współpracy podjętej z German Poland Bridge Group studenci kierunków agrobiznes uczestniczyli w wykładzie on-line pt. „Różnice kulturowe Polska-Niemcy. Co warto wiedzieć rozpoczynając działalność gospodarczą” oraz „Jak założyć i prowadzić własną firmę w Niemczech”.

Metody dydaktyczne umożliwiają studentom kierunku agrobiznes udział w prowadzeniu badań w sposób umożliwiający bezpośrednie wykonywanie prac badawczych, zwłaszcza prac magisterskich, których wyniki mogą być prezentowane na konferencjach lub jako prace naukowe. Realizują prace badawcze w ramach pracy w Studenckich Kołach Naukowych (SKN), których wyniki są prezentowane w formie referatów lub posterów podczas konferencji naukowych oraz sympozjów krajowych i międzynarodowych oraz w publikacjach naukowych, w rozdziałach monografii naukowych, w materiałach konferencyjnych i artykułach popularno-naukowych. Na studiach pierwszego i drugiego stopnia w ramach pracy własnej studenci pogłębiają wiedzę na podstawie wskazanej literatury oraz samodzielnego przygotowania pracy pisemnej, projektu czy wystąpienia ustnego. Przygotowując referaty i projekty studenci nabierają umiejętności w prezentowaniu wyników badań oraz krytycznego spojrzenia na uzyskiwane przez siebie i innych wyniki badań.

Metody kształcenia umożliwiają uzyskanie kompetencji w zakresie opanowania języka obcego na zakładanym poziomie. Doskonalenie językowe odbywa się zarówno w ramach lektoratów jak i w trakcie wykorzystywania literatury obcojęzycznej. Biblioteka umożliwia dostęp do pełnych tekstów kilkudziesięciu tysięcy tytułów książek i czasopism, z komputerów podłączonych do serwerów UP. W ramach zajęć z języka obcego przy wykorzystaniu odpowiednich metod dydaktycznych studenci nabywają umiejętności sprawnej komunikacji w środowisku zawodowym, czytania ze zrozumieniem i analizowania obcojęzycznych tekstów źródłowych z zakresu reprezentowanej dziedziny naukowej (kompetencje językowe na poziomie B2 CEFR na pierwszym stopniu studiów i B2+ CEFR na drugim stopniu studiów). Stosowane na zajęciach z języka obcego metody kształcenia to konwersacja, metoda gramatyczno-tłumaczeniowa (teksty specjalistyczne), metoda komunikacyjna i bezpośrednia ze szczególnym uwzględnieniem umiejętności komunikowania się.

W celu dostosowania procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb studentów pracownicy Wydziału zobowiązani są do wyznaczenia godzin konsultacji, w czasie których udzielają studentom merytorycznego wsparcia, natomiast za pośrednictwem poczty elektronicznej lub platformy MS Teams konsultacje mogą być realizowane w dowolnym czasie. Konsultacje w formie elektronicznej pozwala na wymianę informacji o charakterze organizacyjnym, daje możliwość zadawania pytań, rozwiązywania problemów oraz udostępniania materiałów dydaktycznych. Taka forma komunikacji jest szczególnie ważna m.in. dla studentów uzdolnionych, a także z niepełnosprawnościami.

Uczelnia zapewnia też studentom możliwość realizacji zajęć według indywidualnej organizacji studiów (IOS), której warunki są określone w Regulaminie studiów UP w Lublinie. Dziekan na prośbę studenta ustala możliwości efektywnej realizacji IOS i określa indywidualne etapy studiów, z uwzględnieniem

realizacji wszystkich efektów uczenia się wynikających z obowiązującego programu studiów. Wprowadza to pewną elastyczność w realizacji procesu kształcenia, zwłaszcza dla studentów szczególnie uzdolnionych, studentów wyróżniających się w działalności samorządowej, kulturalnej lub sportowej, studentów z niepełnosprawnością czy znajdujących się w wyjątkowo trudnej sytuacji życiowej. Podstawą przyznania studentowi indywidualnej organizacji studiów może być również studiowanie równoległe dwóch lub więcej kierunków studiów oraz realizacja części studiów w innych uczelniach krajowych lub zagranicznych. Z tej formy zajęć na studiach stacjonarnych mogą również skorzystać studentki w ciąży oraz studenci będący rodzicami. W roku akademickim 2022/2023 z indywidualnej organizacji studiów korzystało 2 studentów na studiach pierwszego stopnia kierunku agrobiznes.

Indywidualne potrzeby studentów z niepełnosprawnością realizowane są poprzez eliminację barier architektonicznych i mentalnych oraz poprzez organizację działań, których celem jest ułatwienie studentom niepełnosprawnym funkcjonowanie w społeczności akademickiej (warsztaty, szkolenia, obozy, zajęcia rehabilitacyjne itp.).

Praktyki programowe na kierunku agrobiznes stanowią integralną część procesu kształcenia i podlegają obowiązkowemu zaliczeniu. Efekty uczenia się zakładane dla praktyk są zgodne z efektami uczenia się przypisanymi do pozostałych zajęć, a treści programowe określone dla praktyk, wymiar praktyk i przyporządkowana im liczba punktów ECTS umożliwiają osiągnięcie przez studentów założonych efektów uczenia się. Celem praktyk jest rozwijanie przez studentów umiejętności praktycznego wykorzystania wiedzy i kompetencji społecznych, właściwych dla ocenianego kierunku, które przygotowują ich do wykonywania przyszłego zawodu. Wymiar praktyk zawodowych określa Uchwała nr 3/2023-2024 Senatu UP w Lublinie z dnia 27 października 2023 roku a szczegółowe zasady odbywania praktyki zawodowej zawarte są w Regulaminie krajowych studenckich praktyk zawodowych. Umieszczenie praktyk w planie studiów jest prawidłowe. W ramach praktyki zawodowej studenci kierunku agrobiznes delegowani są do różnych zakładów pracy. W czasie odbywania praktyki zapoznają się z systemem zarządzania i misją przedsiębiorstwa/gospodarstwa rolnego, schematem organizacyjnym, organizacją stanowisk pracy, dyscypliną i kulturą pracy oraz zasadami BHP obowiązującymi w miejscu odbywania praktyki. Poznają kierunki i technologie produkcji, czynniki produkcji zapewniające uzyskiwanie wysokich plonów o wymaganej jakości, zasady oceny i możliwości poprawienia opłacalności produkcji, system organizacji czasu i warunków pracy oraz kryteria oceny jej jakości i wydajności. W zależności od specyfiki przedsiębiorstwa/gospodarstwa rolnego studenci zapoznają się również z zasadami składania i przyjmowania zleceń oraz ich realizacji, elementami logistyki przedsiębiorstw, dystrybucji materiałów i usług, a także z możliwością wykorzystania nowoczesnych programów komputerowych i technik do produkcji rolniczej. Praktyka zawodowa na kierunku agrobiznes może być realizowana w gospodarstwach lub przedsiębiorstwach rolnych, których struktura produkcji i wyposażenie techniczne umożliwiają realizację i zaliczenie praktyki oraz w instytucjach działających na rzecz rolnictwa. Pracownicy Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego przedstawiają studentom wykaz gospodarstw rolnych oraz instytucji, w których mogą zrealizować praktykę zawodową. Praktykę zawodową studenci mogą odbywać w gospodarstwach rolnych prowadzących działalność związaną z produkcją roślinną i zwierzęcą, przetwórstwem rolno-spożywczym, w przedsiębiorstwach rolno-handlowych, ośrodkach doradztwa rolniczego, urzędach gminy, agencjach rolniczych itp. Na miejscu praktyki opiekunem studentów jest zakładowy opiekun praktyk wskazany przez pracodawcę. Są to najczęściej osoby posiadające odpowiednie kwalifikacje i wieloletnie doświadczenie zawodowe oraz predyspozycje i praktykę w pracy w zakresie opieki nad praktykantami. Studenci samodzielnie wybierają miejsce odbywania praktyki, co skłania ich do analizy

rynku pracy oraz pozwala na wybór gospodarstwa, przedsiębiorstwa rolnego lub instytucji odpowiadających indywidualnym zainteresowaniom. Rektor lub pisemnie upoważniony przez niego pracownik Uczelni zawiera z instytucjami, w których studenci odbywają praktyki, porozumienie w sprawie organizacji praktyk zawodowych. W trakcie praktyki przeprowadzana jest kontrola jej przebiegu przez pracownika Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego. Studenci mogą ubiegać się o zaliczenie w całości lub w części z obowiązku odbycia praktyki na podstawie udokumentowanej pracy zawodowej w kraju lub za granicą, pracy w ramach prowadzenia własnej działalności gospodarczej, udziału w pracach obozu naukowego, ewentualnie udokumentowanej nieodpłatnej formy zatrudnienia (np. wolontariatu, stażu), pod warunkiem, że zakres i charakter pracy w ramach ww. działalności jest zgodnych z ramowym programem praktyki i umożliwia osiągnięcie zakładanych efektów uczenia się.

Na kierunku agrobiznes studenci praktykę zawodową odbywają na pierwszym stopniu studiów stacjonarnych. Zgodnie z wprowadzonym w obecnym roku akademickim programem studiów studenci realizują ją w szóstym semestrze, w okresie wakacyjnym, w wymiarze 4 tygodni (120 godz. i 4 ECTS). Zaliczenie praktyki zawodowej przeprowadzane jest w formie egzaminu ustnego. Przystępując do egzaminu student przedstawia Dzienniczek praktyk uzupełniony zgodnie z zaleceniami Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego (DKPU). Po zaliczeniu praktyki Dzienniczek wraz z protokołem przekazywany jest do dziekanatu. Studenci w trakcie realizacji praktyki mają obowiązek prowadzenia na bieżąco dziennika praktyk, w którym dokumentują szczegółowy opis prac wykonywanych w danym dniu. W skład komisji egzaminacyjnej wchodzi Prodziekan jako przewodniczący, pracownik DKPU oraz dwóch nauczycieli akademickich zatrudnionych na Wydziale Agrobiotechnologii. Podstawą zaliczenia praktyki zawodowej jest przedstawienie przez studenta wypełnionego i poświadczonego w zakładzie pracy Dzienniczka praktyk oraz potwierdzone przez członków komisji egzaminacyjnej osiągnięcie przez studenta zakładanych w opisie zajęć efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych. Dziekani wydziałów UP w Lublinie wraz z pracownikiem DKPU organizują cykliczne spotkania ze studentami zobowiązanymi do odbycia praktyk programowych, na których szczegółowo omawiają zasady odbywania praktyk oraz rekomendują gospodarstwa, przedsiębiorstwa rolne i jednostki z otoczenia rolnictwa, które gwarantują osiągnięcie efektów uczenia się oraz udostępniają studentom materiały dydaktyczne, dzienniczki praktyk i inne wymagane dokumenty.

Po zakończeniu praktyki zawodowej studenci wypełniają ankiety, w której zawarte są pytania dotyczące przebiegu zrealizowanej praktyki. Studenci w pięciostopniowej skali oceniają poziom zadań wykonywanych w trakcie praktyki, odnoszą się do zakresu osiągniętych efektów uczenia się w obszarze wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych oraz oceniają czynniki decydujące o satysfakcjonującym poziomie odbytej praktyki. Studenci, którzy praktykę zawodową zrealizowali w 2021 i 2022 roku wyrazili zadowolenie z miejsc realizacji i przebiegu praktyk oraz stwierdzili, że praktyka poszerzyła ich wiedzę oraz dała duże możliwości rozwoju i zdobycia nowych umiejętności.

Organizacja procesu nauczania i uczenia się jest prawidłowa i nie budzi zastrzeżeń. Organizacja roku akademickiego, w tym terminy rozpoczęcia i zakończenia semestru oraz sesji egzaminacyjnej, ustalane są w oparciu o Zarządzenie Rektora UP w Lublinie i podawane do wiadomości studentów co najmniej na trzy miesiące przed rozpoczęciem roku akademickiego. Organizację roku akademickiego 2023/2024 określa Zarządzenie Nr 35 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 1 marca 2023 roku oraz Zarządzenie Nr 50 z dnia 3 kwietnia 2023 r. Plany studiów zawierają semestralny wykaz zajęć z zaznaczeniem zajęć podlegających wyborowi przez studentów, formę realizacji zajęć, liczbę godzin i punktów ECTS przypisanych do poszczególnych modułów oraz formę zaliczenia końcowego. W ostatnim semestrze studiów pierwszego stopnia zaplanowano złożenie projektu inżynierskiego i

egzamin dyplomowy. Aby zapewnić studentom czas na potwierdzenie efektów kierunkowych, przygotowanie projektu inżynierskiego według opracowanych zasad oraz dopełnienie procedury jego składania i przystąpienie do egzaminu dyplomowego, w VII semestrze na studiach pierwszego stopnia zmniejszono liczbę godzin zajęć. Również w ostatnim semestrze studiów stacjonarnych drugiego stopnia, aby studenci mieli czas na opracowanie pracy magisterskiej oraz przygotowanie się i przystąpienie do egzaminu dyplomowego zmniejszono obciążenie dydaktyczne studentom III semestru.

Rozkłady zajęć poszczególnych etapów kształcenia są opracowywane przed rozpoczęciem semestru przez pracownika Wydziału, zatwierdzane przez Prorektora ds. Studenckich i Dydaktyki i podawane do wiadomości co najmniej 2 tygodnie przed rozpoczęciem semestru. Informacje te są udostępniane studentom zarówno przez stronę internetową Uczelni i Wydziału, jak i przez indywidualne konta studentów w Wirtualnym Dziekanacie. Zajęcia na studiach stacjonarnych pierwszego stopnia planowane są od poniedziałku do piątku i realizowane w ramach 15 tygodni w semestrach od pierwszego do szóstego i 13 tygodni w semestrze siódmym. Wykłady i ćwiczenia dla studentów studiów stacjonarnych drugiego stopnia planowane są od poniedziałku do piątku i realizowane w ramach 15 tygodni w dwóch ostatnich semestrach, natomiast w semestrze pierwszym trwają 13 tygodni.

Rozliczenie zajęć w poszczególnych sesjach, podczas których nauczyciel akademicki odpowiedzialny za dany kurs jest zobowiązany do potwierdzenia osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, odbywa się według wewnętrznego systemu zapewnienia jakości kształcenia, zgodnie z wydziałową procedurą. Terminy zaliczeń końcowych i egzaminów ustala osoba prowadząca zajęcia w porozumieniu ze starostą roku.

Zalecenia dotyczące kryterium 2 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 2

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Dobór treści programowych na kierunku agrobiznes, w tym treści związanych z wynikami działalności naukowej Uczelni w dyscyplinach rolnictwo i ogrodnictwo oraz ekonomia i finanse, a także treści przewidzianych dla kształcenia w zakresie znajomości języka obcego, jest spójny z kierunkowymi efektami uczenia się określonymi w planie studiów oraz uwzględnia aktualny stan wiedzy związany z zakresem ocenianego kierunku. Program studiów agrobiznes obejmuje wszystkie kluczowe zagadnienia dotyczące szeroko rozumianego sektora agrobiznesu i jego otoczenia oraz jest dostosowany do aktualnych trendów i oczekiwań na rynku pracy. Harmonogram realizacji zajęć, treści programowe, metody kształcenia, proporcje liczby godzin zajęć odpowiadają specyfice programu studiów i zapewniają uzyskanie wszystkich efektów uczenia się, w tym nabycie odpowiednich kompetencji inżynierskich. Sekwencja zajęć nie budzi zastrzeżeń.

Liczba punktów ECTS uzyskiwana w ramach zajęć wymagających bezpośredniego udziału nauczycieli akademickich ze studentami nie jest prawidłowa. Niewłaściwy jest sposób określenia zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów. W Uczelni przyjęto zbyt duży wymiar tych zajęć w formie godzin kontaktowych w kategorii określonej

jako konsultacje, które nie są jednoznacznie określone poprzez przypisanie im efektów uczenia się oraz sposobów weryfikacji i oceny osiągnięcia efektów uczenia się.

Zgodnie z przepisami, zapewniona została indywidualizacja toku studiów przez możliwość wyboru zajęć w wymiarze ponad 30% sumy liczby punktów ECTS. Udział liczby godzin zajęć związanych z prowadzoną w uczelni działalnością naukową w dyscyplinach rolnictwo i ogrodnictwo oraz ekonomia i finanse przekracza 50% i spełnia wymagania dla studiów ogólnoakademickich. Metody dydaktyczne zostały prawidłowo opisane i dobrane w taki sposób, aby zapewnić osiągnięcie założonych efektów uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych, a także udział w prowadzeniu badań w warunkach właściwych dla zakresu działalności badawczej związanej z ocenianym kierunkiem. Program studiów uwzględnia możliwość uzyskania kompetencji w zakresie znajomości języka obcego na poziomie B2 i B2+, odpowiednio dla pierwszego i drugiego stopnia studiów. Studenci mają możliwość dostosowania procesu uczenia się do zróżnicowanych potrzeb, w tym potrzeb studentów z niepełnosprawnościami. Program i wymiar praktyk, ich umiejscowienie w planie studiów i dobór miejsc praktyk na ocenianym kierunku umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się. Organizacja procesu nauczania i wsparcie udzielane studentom przez nauczycieli umożliwia właściwe wykorzystanie czasu przeznaczanego na uczenie się i osiągnięcie efektów uczenia się.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Rekomenduje się ponowną analizę sylabusów pod kątem realizowanych treści programowych, z uwzględnieniem podziału na treści w zakresie wiedzy i umiejętności, ewentualnie także realizowanych w ramach obowiązkowych konsultacji, jednoznacznego określenia sposobów weryfikacji i oceny poszczególnych efektów uczenia się, zwłaszcza dla umiejętności oraz skorygowanie zapisów efektów szczegółowych dotyczących wiedzy i umiejętności w taki sposób, żeby nie powielały efektów kierunkowych w dokładnym brzmieniu.

Zalecenia

Zaleca się spełnienie dla studiów pierwszego i drugiego stopnia ustawowego wymogu uzyskiwania przez studentów co najmniej 50% punktów ECTS objętych programem studiów w ramach zajęć z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia i studentów.

Kryterium 3. Przyjęcie na studia, weryfikacja osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się, zaliczanie poszczególnych semestrów i lat oraz dyplomowanie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 3

Zasady przyjęcia na studia są zrozumiałe, bezstronne i zapewniają równe szanse w podjęciu studiów na kierunku agrobiznes. Warunki, tryb oraz terminy rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na studia w UP w Lublinie w roku akademickim 2023-2024 określa Uchwała nr 56/2021-2022 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 24 czerwca 2022. Warunki rekrutacji na studia i procedury rekrutacyjne umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Postępowanie rekrutacyjne przeprowadza

wydziałowa komisja rekrutacyjna powołana przez dziekana, przewodniczącym komisji jest dziekan albo prodziekan.

Wszystkie niezbędne informacje o wymaganiach stawianych kandydatom, warunkach rekrutacji na studia oraz kryteriach kwalifikacji są zamieszczane na stronie internetowej Uczelni w zakładce „Rekrutacja”. Dodatkowo informacje dla kandydatów dotyczące ocenianego kierunku są zamieszczone na stronie Wydziału Agrobiotechnologii w zakładce „Kierunki studiów”. Na ocenianym kierunku do wymagań wstępnych stawianych kandydatom na studia pierwszego stopnia należy uzyskanie pozytywnego wyniku egzaminu maturalnego, posiadanie zaświadczenia lekarskiego o braku przeciwwskazań do podjęcia nauki na kierunku oraz uzyskanie kompetencji zgodnych z wymogami rekrutacji przedstawionymi w Uchwale Senatu UP w Lublinie. Wymagania szczegółowe w postępowaniu rekrutacyjnym obejmują język obcy nowożytny oraz jeden przedmiot do wyboru: biologia, matematyka, fizyka, wiedza o społeczeństwie. O przyjęcie na pierwszy rok studiów drugiego stopnia mogą ubiegać się osoby, które uzyskały dyplom na kierunku agrobiznes lub z tytułem zawodowym inżyniera lub magistra inżyniera na kierunku pokrewnym. Za kierunek pokrewny inżynierski uznaje się kierunek kończący się nadaniem tytułu zawodowego inżyniera. Ponadto efekty uczenia się w zakresie wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych uzyskane na studiach pierwszego stopnia pokrywają się przynajmniej w 60% z efektami uczenia się obowiązującymi na studiach pierwszego stopnia.

Przyjęcie na studia jest możliwe także w trybie potwierdzenia efektów uczenia się (PEU). Ogólne zasady i warunki potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz powoływania i sposobu działania komisji weryfikujących efekty uczenia się określa Regulamin studiów oraz Uchwała Senatu UP w Lublinie. Kandydaci starający się o potwierdzenie efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów, mogą skontaktować się z konsultantem PEU (pracownik Działu Organizacji i Toku Studiów), który pełni rolę pierwszego kontaktu w procedurze PEU na poziomie Uczelni. Konsultant weryfikuje spełnienie warunków formalnych, wstępnie rozpoznaje kierunki, poziomy i profile, dla których efekty uczenia się mogą zostać potwierdzone, wskazuje sposób postępowania w procedurze PEU oraz kieruje do właściwego pełnomocnika Dziekana ds. PEU. Weryfikacji efektów uczenia się dokonuje Wydziałowa Komisja PEU powołana przez Pełnomocnika Dziekana ds. PEU. Kandydatowi można zaliczyć nie więcej niż 50% punktów ECTS wymaganych do uzyskania kwalifikacji na kierunku agrobiznes. Do dnia sporządzenia raportu kandydaci na studia nie korzystali z tej formy potwierdzania efektów uczenia się na ocenianym kierunku.

W Uczelni określono procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w ramach szkolnictwa wyższego poza macierzystą uczelnią w kraju i za granicą. Zasady, warunki i tryb uznawania efektów i okresów uczenia się oraz kwalifikacji uzyskanych na innej uczelni wyższej są określone w Regulaminie studiów UP w Lublinie. Studenci innej uczelni, po zaliczeniu co najmniej pierwszego semestru, mogą być przyjęci na studia na kierunku agrobiznes decyzją Dziekana Wydziału Agrobiotechnologii, jeżeli dostarczyli zaświadczenie potwierdzające status studenta i informujące o wypełnieniu wszystkich obowiązków wynikających z przepisów obowiązujących w uczelni, którą opuszczają i ponadto spełniają wymagania rekrutacyjne na kierunku agrobiznes. Dziekan stwierdza zbieżność uzyskanych przez studentów efektów uczenia się z efektami określonymi w programie studiów na kierunku agrobiznes oraz przypisuje im taką liczbę punktów ECTS, jaka jest przypisana efektom uczenia się uzyskiwanym w wyniku realizacji odpowiednich zajęć i praktyk na Wydziale Agrobiotechnologii UP w Lublinie. W przypadku stwierdzenia różnic programowych odpowiadających (nie więcej niż 24 ECTS), Dziekan wyznacza zajęcia w celu uzupełnienia brakujących w programie efektów uczenia się. Realizacja zajęć uzupełniających odbywa się w trakcie pierwszych dwóch semestrów po przeniesieniu.

Studenci kierunku agrobiznes mogą realizować część programu studiów poza macierzystą uczelnią, w innej uczelni polskiej lub zagranicznej, w szczególności na podstawie porozumień międzyuczelnianych wynikających z uczestnictwa UP w Lublinie w krajowych (MostAR) lub międzynarodowych programach wymiany studentów (program Erasmus+). Realizacja części programu studiów poza macierzystą uczelnią odbywa się za zgodą Dziekana według procedur obowiązujących dla poszczególnych programów.

Proces dyplomowania normowany jest przez Regulamin Studiów w UP w Lublinie. Zasady prowadzenia seminarium dyplomowego i przebiegu egzaminu dyplomowego określa Zarządzenie Rektora UP w Lublinie. Dziekan tworzy 12 osobową grupę seminaryjną i wyznacza nauczyciela akademickiego, odpowiedzialnego za prowadzenie seminarium, posiadającego tytuł naukowy profesora lub stopień naukowy doktora habilitowanego. W przypadku studiów pierwszego stopnia studenci opracowują projekt inżynierski (dyplomowy) zgodnie z procedurą dyplomowania na Wydziale Agrobiotechnologii. Zgodnie z zapisem Regulaminu Studiów projekt dyplomowy jest wykonywany pod opieką nauczyciela prowadzącego seminarium (w uzasadnionych przypadkach, za zgodą dziekana zagadnienie może być konsultowane przez nauczyciela akademickiego posiadającego co najmniej stopień naukowy doktora). Tematyka projektu dyplomowego musi być spójna z efektami uczenia się oraz sylwetką absolwenta. Studenci mogą przystąpić do egzaminu dyplomowego po udokumentowanym zaliczeniu wszystkich semestrów oraz złożeniu projektu inżynierskiego. Egzamin dyplomowy jest przeprowadzany w formie ustnej i składa się z dwóch części - praktycznej i teoretycznej. Po uzyskaniu pozytywnej oceny z części praktycznej, student przystępuje do części teoretycznej egzaminu. Egzamin dyplomowy na ocenianym kierunku odbywa się przed komisją powołaną przez Dziekana zgodnie z Regulaminem Studiów UP w Lublinie. Komisji przewodniczy Prodziekan albo upoważniony przez Dziekana profesor lub doktor habilitowany. Oprócz przewodniczącego w skład komisji wchodzi opiekun seminarium oraz nauczyciel akademicki. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym i stanowi sprawdzian wiedzy studentów związanej z kierunkiem agrobiznes oraz tematem projektu inżynierskiego. Egzamin składa się z prezentacji przez studenta projektu, dyskusji oraz odpowiedzi na pytania komisji. Wymagania dotyczące prezentacji projektu inżynierskiego, w tym szczegółowe kryteria weryfikacji jej zakresu i poziomu merytorycznego określa Rada Programowa kierunku. W trakcie egzaminu studenci odpowiadają na pytania wylosowane lub sformułowane przez komisję. Z przebiegu egzaminu sporządza się protokół podpisywany przez przewodniczącego oraz członków komisji, w którym wpisuje się zadane pytania i oceny z egzaminu dyplomowego. Ocenę końcową ze studiów określa się zgodnie z obowiązującym aktualnie Regulaminem Studiów UP w Lublinie. Wynik ukończenia studiów pierwszego stopnia jest sumą uzyskaną z 3/5 średniej ważonej wszystkich ocen z egzaminów i zaliczeń wpisanych do protokołów w okresie studiów i odpowiadającym im punktom ECTS w ramach kierunku, 1/5 oceny pracy dyplomowej oraz 1/5 oceny egzaminu dyplomowego.

Proces dyplomowania na studiach drugiego stopnia kierunku agrobiznes, obejmuje realizację przez studentów pracy magisterskiej pod kierunkiem nauczyciela akademickiego, ocenę pracy przez promotora i recenzenta oraz egzamin dyplomowy. Praca magisterska jest wykonywana pod względem merytorycznym i formalnym zgodnie z obowiązującymi w Uczelni wymogami oraz wytycznymi dla kierunku agrobiznes, które opracowuje Rada Programowa. Tematy prac magisterskich uwzględniają problematykę badawczą jednostki dydaktycznej, w której zatrudniony jest promotor oraz zainteresowania naukowe studentki/ta. Tematy prac dyplomowych są zatwierdzane pod względem zgodności z profilem kierunku kształcenia przez Radę Programową. Procedury wydziałowe szczegółowo opisują warunki, jakie powinna spełniać praca magisterska oraz sposoby jej oceniania. Regulamin Studiów UP w Lublinie określa kompetencje promotora i recenzenta pracy dyplomowej.

Kolegium Wydziału może wyrazić zgodę na wykonywanie pracy magisterskiej pod kierunkiem specjalisty spoza wydziału lub spoza Uczelni, posiadającego stopień naukowy doktora i dorobek naukowy związany z tematem pracy. Studenci mogą przystąpić do egzaminu dyplomowego magisterskiego po zaliczeniu wszystkich semestrów, uzyskaniu pozytywnej opinii i recenzji pracy magisterskiej oraz pozytywnym zweryfikowaniu pracy dyplomowej przez program antyplagiacyjny. Egzamin dyplomowy odbywa się przed komisją powołaną przez Dziekana. Zgodnie z Regulaminem studiów UP w Lublinie komisji przewodniczy Prodziekan lub upoważniony przez Dziekana profesor lub doktor habilitowany a w skład komisji wchodzi ponadto promotor i recenzent. Egzamin dyplomowy jest egzaminem ustnym i stanowi sprawdzian wiedzy studentów związanej z kierunkiem agrobiznes oraz tematem pracy magisterskiej. Egzamin składa się z prezentacji pracy dyplomowej przez studenta, przedstawienia oceny pracy przez recenzenta i promotora, dyskusji dotyczącej pracy dyplomowej oraz odpowiedzi studenta na pytania komisji. Rada Programowa określa wymagania dotyczące prezentacji pracy dyplomowej. W trakcie egzaminu studenci odpowiadają na pytania wylosowane lub sformułowane przez komisję. Z przebiegu egzaminu sporządza się protokół, w którym wpisuje się zadane pytania i oceny z egzaminu dyplomowego. Protokół podpisany jest przez przewodniczącego oraz członków komisji.

Dokonana podczas wizytacji ocena losowo wybranych projektów/prac dyplomowych magisterskich pozwoliła stwierdzić, że prezentują one dobry poziom merytoryczny. Oceny wystawiane przez opiekunów i recenzentów są w większości zasadne. Opinie i recenzje zawierają merytoryczne uzasadnienie oceny. Tematyka ocenianych prac mieściła się w dyscyplinach, do których przyporządkowano oceniany kierunek studiów. Zasady i procedury dyplomowania są trafne i zapewniają potwierdzenie osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się na zakończenie studiów.

Metody weryfikacji założonych efektów uczenia się na kierunku agrobiznes uzależnione są od formy realizacji zajęć oraz indywidualnych wymagań nauczyciela. Opisane są w sylabusach i przedstawiane studentom przez nauczyciela przed rozpoczęciem zajęć. Nauczyciel odpowiedzialny za zajęcia prowadzone na kierunku w danym roku akademickim sporządza do 30 września zestawienie ocen końcowych z zajęć, które po każdym terminie zaliczenia/egzaminu wpisuje do protokołu. Regulują to instrukcje uczelniane i wydziałowe, które są wdrażane przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia. Komisja corocznie sporządza raport z oceny efektów uczenia się i jakości kształcenia, który omawiany jest na Kolegium Wydziału, a następnie kierowany do analizy w Radach Programowych.

Organizacja i sposób realizacji procesu dydaktycznego, w tym zasady weryfikacji i oceny osiągnięcia efektów uczenia się, uwzględniają szczególne potrzeby studentów będących osobami z niepełnosprawnością. W sytuacjach konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się studenci proszą o pomoc opiekuna roku, którego powołuje Dziekan z grona nauczycieli akademickich na cały okres studiów danego rocznika lub bezpośrednio Dziekana/Prodziekana. W przypadku sytuacji konfliktowych związanych z weryfikacją i oceną efektów uczenia się organizowany jest egzamin komisyjny. W sytuacji, gdy zachowanie studenta lub prowadzącego jest nieetyczne lub niezgodne z prawem, sprawa kierowana jest do Rzecznika Dyscyplinarnego ds. studentów lub ds. nauczycieli akademickich

Metody weryfikacji i oceny osiągania przez studentów efektów uczenia się oraz postępów studentów w nauce kierunku agrobiznes regulują ogólne przepisy przyjęte przez UP w Lublinie dotyczące procesu kształcenia zawarte w Regulaminie studiów, opisane w Wewnętrznym Systemie Zarządzania Jakością Kształcenia oraz w procedurach przyjętych na Wydziale Agrobiotechnologii. W zakresie wiedzy są to najczęściej sprawdziany pisemne, testy, udział w dyskusji merytorycznej czy sprawdzian praktyczny np. egzamin z praktyk. W zakresie umiejętności stosuje się: ocenę wykonania zadania projektowego z

interpretacją uzyskanych przez studenta wyników, ocenę przygotowanych i wygłoszonych referatów tematycznych czy prezentacji multimedialnych, sprawozdanie z przeprowadzonej analizy ekonomicznej, prezentację swojego stanowiska na forum grupy. Jak wykazała jednak analiza losowo wytypowanych do oceny prac etapowych, stosowane zgodnie z kryteriami zawartymi w procedurze metody sprawdzania osiągnięcia efektów uczenia się (głównie analiza ocen), nie weryfikują poprawnie ich osiągnięcia, zwłaszcza efektów definiowanych w sylabusach dla umiejętności. Do oceny kompetencji społecznych znajduje zastosowanie m.in.: ocena zaangażowania i gotowości do współpracy, ocena inicjatywy i aktywności na ćwiczeniach, ocena pracy indywidualnej i zespołowej, praca pisemna, ocena prowadzenia prezentacji, ocena argumentowania, udziału w dyskusji, formułowania opinii i sposobu wypowiedzania się, opracowanie czy projekt. W przypadku zajęć z wykorzystaniem zaawansowanych technologii informacyjno-komunikacyjnych oceniane są umiejętności z zakresu obsługi programów komputerowych do informatycznego wsparcia różnych sfer działalności gospodarczej, a także rozwiązywanie zadania w oparciu o dane dostępne w zasobach internetowych (GUS, Eurostat, FAOSTAT, EMIS, Bank Światowy). Kompetencje językowe studenci osiągają przez udział w wykładach, dyskusjach, konwersacjach, wykonując prezentacje i studiując teksty specjalistyczne metodą gramatyczno-tłumaczeniową. Weryfikacja osiąganych przez studentów kompetencji językowych odbywa się w formie testów i kartkówek obejmujących słownictwo ogólne i specjalistyczne oraz gramatykę. Oceniane są także wypowiedzi i prezentacje ustne, czytanie, słuchanie, przygotowanie do zajęć i aktywność na ćwiczeniach oraz wygłaszane prezentacje.

Dokumenty potwierdzające osiągnięcie przez studenta założonych w programie efektów uczenia się (prace zaliczeniowe, egzaminacyjne, testy, projekty, sprawozdania, konspekty, prezentacje, dziennik prowadzącego) są archiwizowane przez nauczycieli przez okres nie krótszy niż rok po zakończeniu cyklu kształcenia w celu dokonywania cyklicznych przeglądów. Nauczyciele przechowują w teczkach zajęć lub w formie cyfrowej wszystkie prace egzaminacyjne i wybrane prace zaliczeniowe (etapowe) oraz dzienniki zajęć (procedura wydziałowa).

Zajęcia ujęte w programie studiów na kierunku agrobiznes mogą kończyć się egzaminem lub zaliczeniem. Koordynatorzy zajęć w porozumieniu ze starostą roku ustalają terminy zaliczeń i egzaminów. Informacja o terminach egzaminów jest podawana do wiadomości studentów najpóźniej na 2 tygodnie przed rozpoczęciem sesji egzaminacyjnej. Po zrealizowaniu każdego terminu zaliczenia lub egzaminu nauczyciele wprowadzają wyniki egzaminu/zaliczenia do Wirtualnego Dziekanatu, co jest równoznaczne z ogłoszeniem wyników dla studentów oraz przekazują protokoły z ocenami do dziekanatu w terminie do 5 dni roboczych od daty zaliczenia/egzaminu. Studentom przysługuje prawo wglądu do ocenionej pisemnej pracy. Warunkiem zaliczenia semestru jest uzyskanie przez studenta efektów uczenia się przez zaliczenie zajęć przewidzianych w programie studiów, którym przypisano punkty ECTS, w terminach określonych w organizacji roku akademickiego. Student, który uzyskał zaliczenie semestru, zostaje zarejestrowany decyzją Dziekana na kolejny semestr.

Rodzaj, forma i tematyka prac egzaminacyjnych, etapowych i projektów stosowanych do weryfikacji stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na kierunku agrobiznes są uzależnione od specyfiki poszczególnych zajęć oraz działalności naukowej i dydaktycznej realizowanej przez nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia na kierunku. Uczelnia wykorzystuje także badania losów swoich absolwentów prowadzone przez MEiN oraz ZUS (ogólnopolski system badania Ekonomicznych Losów Absolwentów ELA), opracowania Wojewódzkiego Urzędu Pracy w Lublinie: „Ranking szkół wyższych według poziomu bezrobocia absolwentów” oraz „Losy absolwentów szkół wyższych województwa lubelskiego”. Ponadto WUP corocznie opracowuje „Barometr zawodów – województwo lubelskie”.

Raport powyższy zawiera prognozę zapotrzebowania na pracowników różnych zawodów, w tym również w sektorze agrobiznesu.

Przedstawione zespołowi oceniającemu prace etapowe (załącznik 3) były zgodne z wymaganiami stawianymi na odpowiednim poziomie studiów prowadzonych w zakresie ocenianego kierunku. Z reguły potwierdziły one wybór prawidłowych metod weryfikacji i oceny osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się oraz postępów w procesie uczenia. Prawidłowo weryfikowano wiedzę, natomiast nie we wszystkich modułach zajęć weryfikowano umiejętności. Pytania były sformułowane właściwie i zrozumiale. Przedłożone prace etapowe były wykonane starannie, na dobrym poziomie i ocenione adekwatnie do ich zawartości, we wszystkich przypadkach oceniane i komentowane przez prowadzących. Nie stwierdzono przypadków niezgodności tematyki z sylabusami, a sformułowania i metody weryfikacji odpowiadały treści sprawdzanych efektów.

Potwierdzeniem przygotowania studentów do prowadzenia działalności naukowej są realizowane przez nich eksperymentalne i projektowe prace dyplomowe inżynierskie i magisterskie na dobrym i bardzo dobrym poziomie merytorycznym. Studenci są przygotowani do interpretacji wyników badań, co potwierdzono w trakcie oceny prac dyplomowych, szczególnie magisterskich. Studenci uczestniczą w badaniach naukowych np. w ramach kół naukowych Agronomów i Rachunkowości i Finansów. Studentka kierunku była współautorką 1 publikacji naukowej, a inna przygotowała komunikat ustny na V Międzynarodowe Sympozjum Studenckich Kół Naukowych organizowane pod hasłem „Środowisko-Roślina-Zwierzę-Produkt”

Zalecenia dotyczące kryterium 3 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 3

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Na kierunku agrobiznes zostały określone zasady, kryteria, warunki i tryb rekrutacji na studia, umożliwiające selekcję i właściwy dobór kandydatów, a także powszechnie stosowane w szkolnictwie wyższym zasady zaliczania etapów studiów i zasady dyplomowania. Warunki rekrutacji na studia, kryteria kwalifikacji i procedury rekrutacyjne na kierunek agrobiznes zarówno na studia pierwszego jak i drugiego stopnia są przejrzyste i selektywne, uwzględniają zasadę równych szans oraz umożliwiają dobór kandydatów posiadających wstępną wiedzę i umiejętności na poziomie niezbędnym do osiągnięcia efektów uczenia się. Na etapie rekrutacji nie uwzględnia się informacji o kompetencjach cyfrowych kandydatów, niemniej jednak uzyskiwane kompetencje na poziomie szkoły średniej są wystarczające do podjęcia studiów na kierunku. Warunki i procedury potwierdzania efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów obowiązujące w UP w Lublinie zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się uzyskanych poza systemem studiów oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Warunki i procedury uznawania efektów uczenia się uzyskanych w innej uczelni, w tym w uczelni zagranicznej zapewniają możliwość identyfikacji efektów uczenia się oraz oceny ich adekwatności w zakresie odpowiadającym efektom uczenia się określonym w programie studiów. Przyjęta przez Uczelnię procedura dyplomowania jest dostosowana do specyfiki kierunku, przejrzysta, zapewnia możliwość oceny

osiągnięcia zakładanych efektów uczenia się. Proces dyplomowania jest dostosowany do poziomu i profilu, efektów uczenia się oraz dyscyplin, do których kierunku jest przyporządkowany. Również tematyka prac dyplomowych jest zgodna z koncepcją kształcenia na kierunku i efektami uczenia. Prace inżynierskie mają charakter projektowy, ekspercki i analityczny. Prace magisterskie oceniane w czasie wizytacji, mały dobry poziom merytoryczny. Rodzaj, forma, tematyka i metodyka prac egzaminacyjnych, etapowych, projektów itp. są dostosowane do poziomu i profilu, efektów uczenia się oraz dyscyplin, do których przyporządkowano oceniany kierunek studiów. Z reguły metody sprawdzenia i oceniania stopnia osiągnięcia efektów uczenia się na poziomie zajęć są odpowiednie i dostosowane do treści i celów zajęć oraz dyscyplin, do których został przypisany kierunek agrobiznes. Niemniej jednak zwraca uwagę fakt, że w przypadku niektórych zajęć w niedostatecznym stopniu weryfikowane są umiejętności i kompetencje społeczne studentów. W systemie weryfikacji efektów uwzględniono również osiągnięcia kompetencji badawczych oraz kompetencji inżynierskich. System pozwala również na sprawdzenie i ocenę opanowania języka obcego na poziomie B2/B2+, w zależności od poziomu kształcenia, z uwzględnieniem języka specjalistycznego.

Stosowane na kierunku agrobiznes metody weryfikacji i oceny efektów uczenia się zapewniają obiektywność procesu weryfikacji i umożliwiają adaptowanie metod i organizacji sprawdzania efektów do potrzeb studentów z niepełnosprawnością. Przewidują również zasady postępowania w sytuacjach konfliktowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Rekomenduje się zwrócenie większej uwagi na weryfikację i ocenę osiągnięcia w ramach poszczególnych zajęć umiejętności i kompetencji społecznych.

Zalecenia

Brak

Kryterium 4. Kompetencje, doświadczenie, kwalifikacje i liczebność kadry prowadzącej kształcenie oraz rozwój i doskonalenie kadry

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 4

Kadra akademicka realizująca proces kształcenia zatrudniona jest na Wydziale Agrobiotechnologii, który jest jednym z siedmiu wydziałów Uniwersytetu Przyrodniczego. Wydział składa się z 11 jednostek organizacyjnych, w tym 2 Instytutów (Genetyki, Hodowli i Biotechnologii Roślin oraz Gleboznawstwa, Inżynierii i Kształtowania Środowiska) i 9 Katedr (Chemii Rolnej i Środowiskowej, Ekonomii i Agrobiznesu, Herbolgii i Techniki Uprawy Roślin, Łąkarstwa i Kształtowania Krajobrazu, Mikrobiologii Środowiskowej, Roślin Przemysłowych i Leczniczych, Technologii Produkcji Roślinnej i Towaroznawstwa, Turystyki i Rekreacji, Zarządzania i Marketingu). W katedrach wydzielono kilka pracowników i zakładów.

W latach akademickich 2022/2023 i 2023/2024 w skład kadry akademickiej prowadzącej kształcenie na kierunku agrobiznes wchodziło:

- 7 osób z tytułem naukowym profesora;
- 22 wykładowców ze stopniem naukowym doktora habilitowanego;
- 24 nauczycieli akademickich ze stopniem naukowym doktora;
- 2 magistrów (w tym 1 lektor języka obcego).

Struktura kwalifikacji (posiadane tytuły zawodowe, stopnie i tytuły naukowe) oraz liczebność kadry w stosunku do liczby studentów umożliwiają prawidłową realizację zajęć.

Liczba nauczycieli akademickich i struktura ich kwalifikacji na dzień 30.01.2023 r.

Stopień/tytuł naukowy	Liczba pracowników	Struktura kadry dydaktycznej (w %)
Profesor	7	12,8
Doktor habilitowany	22	40,0
Doktor	24	43,6
Magister	2	3,6
Razem	55	100,0

Kadra prowadząca zajęcia na kierunku agrobiznes jest w 100% zatrudniona w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie jako pierwszym miejscu pracy. Oznacza to, że obciążenie godzinowe prowadzeniem zajęć nauczycieli akademickich zatrudnionych w uczelni jako podstawowym miejscu pracy jest zgodne z wymogami prawnymi - na profilu ogólnoakademickim odsetek ten powinien wynosić minimum 75%.

Obsada zajęć liczy łącznie 55 nauczycieli akademickich. Są oni pracownikami Wydziału Agrobiotechnologii i Wydziałów: Nauk o Zwierzętach i Biogospodarki, oraz Inżynierii Produkcji, a także Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji.

W grupie 55 nauczycieli akademickich realizujących kształcenie na kierunku agrobiznes są osoby, które reprezentują następujące dyscypliny naukowe:

- 1) rolnictwo i ogrodnictwo - 31
- 2) ekonomia i finanse - 17
- 3) nauki o zarządzaniu i jakości - 5
- 4) inżynieria środowiska, górnictwo i energetyka – 3
- 5) zootechnika i rybactwo – 3
- 6) geografia społeczno-ekonomiczna i gospodarka przestrzenna – 2
- 7) matematyka – 2
- 8) nauki o Ziemi i środowisku – 1.

Trzeba w tym miejscu nadmienić, że sumaryczna liczba reprezentowanych dyscyplin naukowych (64) jest większa od liczby nauczycieli akademickich (55), ponieważ 9 z nich wymieniło 2 dyscypliny naukowe, w których lokują swój dorobek naukowy – co jest zgodne z przepisami prawa.

Nauczyciele akademicy posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy i praktyczne doświadczenie zawodowe w zakresie dyscyplin naukowych, do których przyporządkowano ewaluowany kierunek studiów. Są nimi przede wszystkim rolnictwo i ogrodnictwo oraz ekonomia i finanse. Dyscyplina rolnictwo i ogrodnictwo, która jest dominująca dla kierunku agrobiznes, otrzymała podczas ewaluacji za lata 2017-2021 kategorię B+, zaś podczas wcześniejszej oceny przeprowadzonej w 2017 r. Wydział Agrobiotechnologii uzyskał kategorię A. Z kolei dyscyplina naukowa ekonomia i finanse nie była oceniana podczas ostatniej ewaluacji jednostek.

W ostatnich 7 latach nastąpił znaczący rozwój kadry akademickiej realizującej zajęcia na ocenianym kierunku studiów: 2 pracowników uzyskało tytuł profesora, 14 pracowników uzyskało stopień doktora

habilitowanego, a 4 – stopień doktora. Z kolei w skali całego Wydziału Agrobiotechnologii 5 pracowników Wydziału uzyskało tytuł profesora, 26 – stopień doktora habilitowanego, a 17 – stopień doktora w dziedzinie nauk rolniczych, dyscyplinie rolnictwo i ogrodnictwo. W tym czasie na Wydziale wypromowano 32 doktorów, a w trakcie procedowania są dwa kolejne przewody doktorskie.

Wysoki potencjał naukowy pracowników badawczo dydaktycznych zaangażowanych w proces kształcenia potwierdza duża aktywność publikacyjna, świadcząca o wysokim poziomie prowadzonych badań. W latach 2017-2023 opublikowali oni łącznie:

- 530 prac z listy JCR;
- 463 materiały konferencyjne;
- 372 publikacje bez IF;
- 213 monografii, rozdziałów w monografii, redakcji monografii naukowych wieloautorskich;
- 73 publikacje popularno-naukowe;
- 39 prac w recenzowanych materiałach z konferencji międzynarodowych uwzględnionych w Web of Science.

Przykładowe obszary badawcze kadry akademickiej zaangażowanej w proces kształcenia to: ekologia i ochrona środowiska, zakwaszenie i wapnowanie gleb, litosfera i jej ochrona, racjonalne gospodarowanie zasobami naturalnymi w rolnictwie, agrotechnika i jakość cech roślin uprawnych, produkcja rolnicza a bezpieczna żywność, nadzór nad rynkami i instytucjami finansowymi w Polsce i strefie euro.

Wśród prowadzących zajęcia na kierunku agrobiznes znajdują się osoby posiadające bogate doświadczenie zawodowe zdobyte w praktyce gospodarczej, zarówno w efekcie prowadzonej własnej działalności gospodarczej, jak również poprzez współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym oraz pełnienie różnych ról w instytucjach otoczenia biznesu. Sprzyja to zwłaszcza osiągnięciu efektów uczenia się o charakterze praktycznym. Do osób tych przykładowo należą:

1. Właściciel przedsiębiorstwa Formax, które świadczyło usługi biurowe i księgowo - prowadzenie ksiąg rachunkowych, przygotowywanie sprawozdań finansowych, kontrolę rozrachunków;
2. Właściciel lubelskiego biura pośrednictwa w obrocie nieruchomościami;
3. Ekspert Polskiej Agencji Inwestycji i Handlu S.A. i współautor opracowań „Atrakcyjność inwestycyjna regionów”;
4. Członek Lokalnej Grupy Wsparcia w Urzędzie Miasta Lublin, w ramach międzynarodowego projektu „EUniverCities”. Biegły sądowy z zakresu ogrodnictwa oraz organizacji gospodarstwa rolnego, który wykonuje opinie na zlecenie m.in. sądów, Izby Skarbowych, producentów;
5. Menedżer z zakresu marketingowego zarządzania sieciowym produktem turystycznym w ramach współpracy z Lokalną Grupą Działania “Kraina wokół Lublina”;
6. Członek Zespołu roboczego ds. żywności w ramach obszaru biogospodarki w Urzędzie Marszałkowskim w Lublinie. Obserwator Komitetu Monitorującego Plan Strategiczny dla Wspólnej Polityki Rolnej na lata 2023-2027 w Ministerstwie Rolnictwa i Rozwoju Wsi. Ekspert Parlamentu Europejskiego – biorący udział w debacie Komisji ds. Rolnictwa i Rozwoju Wsi;
7. Menedżer współpracujący z firmą Czekoladowe Sp. z o.o. w zakresie nadzoru nad organizacją procesu pracy, zarządzania personelem (w tym rekrutacja nowych pracowników i organizacja szkoleń), podejmowania inicjatyw marketingowych;
8. Ekspert współpracujący z Krajowym Stowarzyszeniem Ruch Spółdzielców oraz z firmą HERBAR Sp. z o.o. działającą w zakresie pozyskiwania i przetwórstwa ziół;
9. Ekspert współpracujący z Głównym Urzędem Statystycznym poprzez wykonanie ekspertyz. Posiada doświadczenie w wykonywaniu badań i ekspertyz ekonomicznych w przedsiębiorstwach

z sektora ogrodnictwa (np. Agronom Berries w Sosnowicy, Grupa Producentów Bio-Food Roztocze w Kańczudze), w prowadzenie szkoleń dla producentów m.in. z zakresu opłacalności produkcji ogrodniczej (np. Plantpress sp. z o.o. w Krakowie, portal sadowniczy: Sad24.pl, Stowarzyszenie Producentów Borówki Amerykańskiej w Warszawie), a także w sporządzeniu opinii o innowacyjności (np. dla firmy Fresh Mazovia z Warki);

10. Doradca prawny, Pełnomocnik Rektora ds. bezpieczeństwa osobistego pracowników, studentów i doktorantów. Prowadzenie od 2014 roku własnej działalności gospodarczej Lex-Art, consulting i doradztwo prawne;
11. Ekspert przyrodniczy (botanik) w ramach działania rolno-środowiskowo-klimatycznego;
12. Ekspert przyrodniczy (botanik), doradca rolnośrodowiskowy w ramach działania rolno-środowiskowo-klimatycznego;
13. Dyrektor Okręgowej Stacji Chemiczno-Rolniczej w Lublinie, audytor techniczny systemu zarządzania jakością w laboratoriach chemiczno-rolniczych Okręgowych Stacji Chemiczno-Rolniczych oraz audytor techniczny w badaniach laboratoryjnych organizowanych przez Krajową Stację Chemiczno-Rolniczą w Warszawie.

Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia posiadają odpowiednie kompetencje dydaktyczne. Wykładowcy realizujący zajęcia na kierunku agrobiznes uczestniczyli w wielu projektach mających na celu podniesienie kompetencji dydaktycznych. Dwie osoby uczestniczyły w szkoleniu „Flipped Classroom”, jedna osoba brała udział w szkoleniu „Neuronauka w dydaktyce”, cztery osoby brały udział w szkoleniu „Kreatywne metody w edukacji na poziomie wyższym”, a pięć osób uczestniczyło w szkoleniu „Decentralizacja”, cztery osoby brały udział w kursie „Tworzenie treści e-learningowych”. Szkolenia te zostały zorganizowane w ramach projektu „Zintegrowany Program Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie” w ramach Programu Operacyjnego Wiedza Edukacja Rozwój 2014-2020 współfinansowanego z Europejskiego Funduszu Społecznego, opracowanego przez Centrum Nauki Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie w ramach podnoszenia kwalifikacji kadry badawczo-dydaktycznej.

Przydział zajęć oraz obciążenie godzinowe poszczególnych nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia, umożliwia prawidłową realizację zajęć. Nie stwierdzono przypadków powierzania wykładów osobom z tytułem zawodowym magistra. Nie zaistniała sytuacja prowadzenia przez jednego nauczyciela akademickiego nadmiernej liczby, np. kilkunastu zajęć. Również obsada seminariów dyplomowych jest prawidłowa. Ponadto wyjaśnienia uzyskane podczas wizytacji pozwoliły uznać jako prawidłową obsadę zajęć przez jednego profesora i 3 doktorów, co do których początkowo istniały pewne wątpliwości. Uczelnia uzupełniła informacje o dorobku naukowym i doświadczeniu zawodowym tych osób, co pozwoliło uznać za właściwe powierzenie zajęć tym nauczycielom akademickim.

Polityka kadrowa w zakresie doboru i nauczycieli akademickich i innych osób prowadzących zajęcia jest transparentna i adekwatna do potrzeb związanych z prawidłową realizacją zajęć oraz uwzględnia ich dorobek naukowy i doświadczenie zawodowe oraz osiągnięcia dydaktyczne. Nauczyciele akademicki oraz inne osoby prowadzące zajęcia są oceniani przez studentów w zakresie spełniania obowiązków związanych z kształceniem oraz przez innych nauczycieli w formie hospitacji zajęć.

Ocena prowadzenia zajęć przez nauczycieli akademickich na Wydziale Agrobiotechnologii jest prowadzona zgodnie z „Procedurą oceny zajęć dydaktycznych przez studentów / doktorantów”. Procedura obowiązuje na wszystkich kierunkach studiów. Zgodnie z nią ocena zajęć dydaktycznych jest przeprowadzona przez studentów na podstawie anonimowej ankiety oceny zajęć dydaktycznych. Ankietyzacja dotyczy oceny nauczycieli/osób prowadzących zajęcia na danym kierunku studiów.

Studenci wypełniają ankietę satysfakcji studenta na 2 tygodnie przed zakończeniem zajęć z danego modułu w wersji elektronicznej w Wirtualnym Dziekanacie. Ankieta w systemie jest uruchamiana przez pracownika Biura Organizacji i Toku Studiów. Raport z wypełnionych ankiet jest dostępny dla nauczyciela, dziekana oraz prorektora. Raporty podlegają weryfikacji Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia.

Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia dokonała analizy przeprowadzonej wewnętrznej oceny jakości kształcenia w roku akademickim 2022/2023 na poszczególnych kierunkach studiów, poziomach kształcenia i formach studiów na Wydziale Agrobiotechnologii z przedmiotów podstawowych i kierunkowych. Ocena jakości kształcenia odbywała się w ostatnich tygodniach zajęć w semestrze letnim i zimowym i dotyczyła nauczycieli prowadzących wykłady i ćwiczenia.

Wewnętrzną ocenę jakości kształcenia przeprowadzono na podstawie następujących kryteriów:

1. Dobór treści i umiejętność przekazu.
2. Jasność kryteriów i obiektywność oceniania.
3. Postawa interpersonalna i stosunek nauczyciela do studenta.
4. Przygotowanie nauczyciela do zajęć dydaktycznych.
5. Terminowość, punktualność i efektywność wykorzystania czasu.

W oparciu o uzyskane wyniki oceny stwierdzono, że jakość kształcenia w roku akademickim 2022/2023 na Wydziale Agrobiotechnologii z przedmiotów podstawowych i kierunkowych studenci ocenili średnio na 4,75, czyli podobnie jak w poprzednim roku akademickim (4,74). Biorąc pod uwagę poszczególne kryteria oceny, najwyżej oceniono przygotowanie nauczyciela do zajęć dydaktycznych (średnia ocena 4,80). Bardzo wysoko oceniono postawę interpersonalną i stosunek nauczyciela do studenta, a także terminowość, punktualność i efektywność wykorzystania czasu (ocena 4,77). Pozostałe kryteria oceny pracy nauczyciela, brane pod uwagę w wewnętrznej ocenie jakości kształcenia ocenione zostały następująco: jasność kryteriów i obiektywność oceniania – 4,74, dobór treści i umiejętność przekazu – ocena 4,69.

System hospitacji na Wydziale Agrobiotechnologii odbywa się zgodnie z procedurą WA-K1. Celem hospitacji jest ocena zgodności tematyki zajęć z sylabusem i założonymi efektami uczenia się, także merytoryczna ocena poziomu przekazywanej wiedzy, stosowania metod aktywizacji studentów, racjonalnej organizacji zajęć oraz relacji pomiędzy prowadzącym a studentami. Zgodnie z procedurą nauczyciel akademicki ze stażem pracy do 5 lat powinien być hospitowany przez kierownika jednostki raz w roku akademickim, doktorant dwa razy w roku akademickim, pozostali nauczyciele raz na 4 lata. Analiza wyników hospitacji prowadzonych na Wydziale stanowi element corocznych wydziałowych raportów z oceny jakości kształcenia. W roku akademickim 2022/2023 na kierunku agrobiznes przeprowadzono ogółem 23 wizytacje zajęć dydaktycznych, w tym: w semestrze zimowym 14 i w semestrze letnim 9. Najwięcej wizytacji (6, po 3 w każdym semestrze przeprowadzono w Katedrze Ekonomii i Agrobiznesu oraz 3 w Katedrze Zarządzania i Marketingu. W pozostałych jednostkach były to 1-2 hospitacje (z powodu małej liczby pracowników realizujących zajęcia na ocenianym kierunku studiów). Ponadto w Katedrach przyjęto założenie, że każdy z pracowników będzie wizytowany podczas realizacji danego modułu, przynajmniej jeden raz na dwa lata, o ile nie wymusza tego specjalna sytuacja. W roku akademickim 2023/2024 zaplanowano łącznie 18 hospitacji, z czego 8 przeprowadzono w semestrze zimowym. Analiza protokołów z hospitacji dowodzi, że w zdecydowanej większości nauczyciele realizujący wykłady i ćwiczenia byli bardzo dobrze lub dobrze przygotowani do ich prowadzenia. Ocena hospitacji zajęć dokonanych przez zespół oceniający PKA jest pozytywna.

Zespołowi oceniającemu PKA udostępniono wgląd do wyników okresowej oceny nauczycieli akademickich i protokół z posiedzenia Komisji Oceniającej Wydziału Agrobiotechnologii w sprawie oceny

dwuletniej (1.11.2021 - 31.10.2023) asystentów i adiunktów. Na 50 ocenianych nauczycieli akademickich wszyscy złożyli wypełnione ankiety. Oceny pozytywne uzyskało 47 osób, a negatywne 3 osoby. W tym ostatnim przypadku dwie osoby nie spełniły kryterium dodatkowego, związanego z byciem pierwszym lub korespondencyjnym autorem publikacji naukowych, natomiast jedna nie uzyskała minimalnych wymagań punktowych związanych z działalnością organizacyjną.

Rezultaty okresowych przeglądów kadry prowadzącej kształcenie są wykorzystywane do doskonalenia kadry i planowania indywidualnych ścieżek rozwojowych.

Realizowana polityka kadrowa sprzyja stabilizacji zatrudnienia i kreuje warunki pracy stymulujące i motywujące nauczycieli akademickich do rozpoznawania własnych potrzeb rozwojowych, i wszechstronnego doskonalenia. Niewątpliwie jednym z wyzwań będzie w nieodległej przyszłości odpowiednie przygotowanie się do odmłodzenia kadry z powodu naturalnych procesów demograficznych.

Realizowana polityka kadrowa obejmuje zasady rozwiązywania konfliktów, a także reagowania na przypadki zagrożenia lub naruszenia bezpieczeństwa, jak również wszelkich form dyskryminacji. W Uniwersytecie Przyrodniczym wypracowano odpowiednie procedury i kompetencje osób i gremiów odpowiedzialnych za antycypowanie i rozwiązywanie takich sytuacji. Ze spotkań z władzami dziekańskimi, studentami i nauczycielami akademickimi wynika, że na szczęście zdarzają się one bardzo rzadko i „są w zarodku” neutralizowane.

Zalecenia dotyczące kryterium 4 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 4

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Nauczyciele akademicy posiadają aktualny i udokumentowany dorobek naukowy i dydaktyczny w dyscyplinach, do których przypisano efekty uczenia się na kierunku agrobiznes, co umożliwia prawidłową realizację zajęć oraz przygotowanie studentów do prowadzenia badań naukowych. Nauczyciele akademicy są zaangażowani w proces naukowy i dydaktyczny. Polityka kadrowa prowadzona na uczelni zapewnia właściwy dobór pracowników oraz zawiera transparentne procedury zatrudniania, przeglądu i weryfikacji kadry, a także wskazuje procedury i narzędzia rozwiązywania konfliktów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 5. Infrastruktura i zasoby edukacyjne wykorzystywane w realizacji programu studiów oraz ich doskonalenie

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 5

Wydział Agrobiotechnologii Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie zapewnia studentom ocenianego kierunku i nauczycielom akademickim dobre warunki studiowania i przekazywania wiedzy. Wydział dysponuje infrastrukturą dydaktyczną i naukową umożliwiającą realizację programu kształcenia o profilu ogólnoakademickim i osiągnięcie przez studentów zakładanych efektów uczenia się, a także prowadzenie badań naukowych. Infrastruktura dydaktyczna i naukowa, liczba, powierzchnia i wyposażenie sal dydaktycznych, w tym laboratoriów badawczych ogólnych i specjalistycznych, jest dostosowana do potrzeb kształcenia na kierunku agrobiznes.

Zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku odbywają się w budynku „Collegium Agronomicum – Agro I i Agro II” przy ul. Akademickiej 15, gdzie do dyspozycji Wydziału znajduje się 11 sal wykładowych o pojemności od 60 do 300 osób, 14 sal ćwiczeniowych oraz 3 pracownie komputerowe z pełnym wyposażeniem i oprogramowaniem. W budynku Agro I znajdują się ponadto 2 sale laboratoryjne i 8 nowoczesnych laboratoriów specjalistycznych. Zespołowi oceniającemu PKA udostępniono dokumentację zawierającą informacje na temat powierzchni użytkowej, liczby miejsc oraz wyposażenia każdej z sal, w których realizowane są zajęcia dydaktyczne. Bardzo szczegółowy opis wyposażenia sprzętowego dotyczy pracowni laboratoryjnych i sal ćwiczeniowych (np. 206, 330, 331). Wszystkie sale dydaktyczne są wyposażone w niezbędny do realizacji zajęć sprzęt, a w szczególności rzutniki multimedialne, ekrany, tablice suchościeralne, mikrofony.

Ponadto zajęcia na kierunku agrobiznes w dużej części odbywają się przy ulicy Dobrzańskiego 37 (osiedle Felin), gdzie swoją siedzibę mają Katedra Ekonomii i Agrobiznesu oraz Katedra Zarządzania i Marketingu. Do dyspozycji kadry i studentów są tam 3 sale wykładowe (o pojemności od 38 do 105 osób), 4 sale ćwiczeniowe oraz jedna pracownia komputerowa z 15 stanowiskami, z pełnym wyposażeniem i oprogramowaniem, która została zmodernizowana pod koniec 2023 r.

Zajęcia dydaktyczne na ocenianym kierunku agrobiznes odbywają się również w budynkach: Collegium Zootechnicum/Rektorat UP w Lublinie przy ul. Akademickiej 13, przy ul. Leszczyńskiego 7, w niektórych pomieszczeniach Wydziału Nauk o Żywności i Biotechnologii przy ul. Skromnej 8, w salach ćwiczeniowych Wydziału Inżynierii Produkcji i laboratoriach językowych Centrum Nauczania Języków Obcych i Certyfikacji (6 sal dla 10-20 osobowych grup studentów o łącznej pow. ponad 200 m²) oraz w budynku Centrum Innowacyjno-Wdrożeniowego Nowych Technik i Technologii UP w Lublinie, przy ulicy Głębokiej 28. Do dyspozycji studentów i pracowników Wydziału jest również Centrum Kongresowe UP w Lublinie z aulą na 561 miejsc.

Liczba, wielkość i układ pomieszczeń, ich wyposażenie techniczne, liczba stanowisk badawczych, komputerowych, licencji na specjalistyczne oprogramowanie itp. są dostosowane do liczby studentów oraz liczebności grup i umożliwia prawidłową realizację zajęć, w tym samodzielne wykonywanie czynności badawczych przez studentów. Zespołowi oceniającemu PKA udostępniono dane na temat wyposażenia laboratoriów dostępnych dla studentów kierunku agrobiznes, takich jak:

1. Laboratorium gleboznawcze - Instytut Gleboznawstwa, Inżynierii i Kształtowania Środowiska;
2. Sala laboratoryjna 404 - Katedra Chemii Rolnej i Środowiskowej;
3. Laboratorium towaroznawcze 206 - Katedra Technologii Produkcji Roślinnej i Towaroznawstwa;
4. Stacja Meteorologiczna Gospodarstwo Doświadczalne Felin;

5. Sala laboratoryjna 331 - Instytut Instytutu Genetyki, Hodowli I Biotechnologii Roślin;
6. Sala ćwiczeniowa 054 - Centrum Innowacyjno-Wdrożeniowe Nowych Technik I Technologii, Katedra Maszyn Rolniczych, Leśnych I Transportowych.

Zdobywanie specjalistycznej wiedzy i umiejętności możliwe jest także w stacjach badawczych i pozawydziałowych gospodarstwach doświadczalnych (np. Stacji Dydaktyczno – Badawczej w Sosnowicy należącej do Katedry Łąkarstwa i Kształtowania Krajobrazu, Gospodarstwie Doświadczalnym w Uhrusku i Czesławicach. Do dyspozycji studentów są również inne stacje doświadczalne, które są własnością UP w Lublinie (w tym Stacja Dydaktyczno-Badawcza Zwierząt Drobnych im. Laury Kaufman, Stacja Badawcza Małych Przeżuwaczy im. Prof. T. Efnera, Hydrobiologiczna Stacja Dydaktyczno-Badawcza im. Alfreda Lityńskiego).

Infrastruktura informatyczna, wyposażenie techniczne pomieszczeń, pomoce i środki dydaktyczne, aparatura badawcza, specjalistyczne oprogramowanie jest sprawne i umożliwia prawidłową realizację zajęć. Na wielu zajęciach wykorzystywane jest oprogramowanie MS Office Excel, Word czy Power Point – do przygotowania referatów, prezentacji multimedialnych, budowania baz danych, tabel krzyżowych, wykresów, prowadzenia prostych analiz statystycznych. Dotyczy to m.in. takich zajęć jak: *analiza ekonomiczna w agropresiębiorstwach, genetyka, hodowla i nasiennictwo, chów zwierząt, ekonomika handlu żywnością, inżynieria ekologiczna, agrobiotechnologie*. Poniżej przedstawiono wykaz specjalistycznego oprogramowania, aplikacji i platform wykorzystywanych na poszczególnych zajęciach na ewaluowanym kierunku agrobiznes.

Lp.	Zajęcia	Oprogramowanie, wykorzystywane aplikacje, platformy itd.
I stopień		
1.	Banking	Platforma edukacyjna – Score - Hunter
2.	Projektowanie przedsięwzięć gospodarczych	Program OFFICE 365 - Teams
3.	Łańcuchy dostaw w agrobiznesie	Platformy Canva, Prezi, aplikacja Trello
4.	Rachunkowość agropresiębiorstw	Aplikacja Trello, Tablica interaktywna Miro, platforma Canva
5.	Technologie informatyczne	Oprócz MS Excel, MS Word, MS Power – Point, także MS Teams oraz formularze Googla.
6.	Badania rynku w agrobiznesie	Formularze Google, MS Office 365 Forms,
7.	Doradztwo rolno- środowiskowe w agrobiznesie	Aplikacja - Dokumentacja przyrodnicza wersja 3.4A. - 25.04.2023 (służąca do sporządzania dokumentacji przyrodniczej - siedliskowej lub ornitologicznej) Aplikacja - Plan Działalności Rolnośrodowiskowej i Ekologicznej wersja 3.1 - marzec 2023 – (służąca do sporządzania Planu Działalności Rolnośrodowiskowej lub Ekologicznej)
II stopień		
1.	Ekonometria w agrobiznesie	MS Excel, Statistica,

Uczelnia zapewnia studentom dostęp do sieci bezprzewodowej oraz do pomieszczeń dydaktycznych, laboratoriów naukowych, komputerowych, specjalistycznego oprogramowania poza godzinami zajęć,

w celu wykonywania zadań, np. realizacji projektów. Ponadto zagwarantowana jest zgodność infrastruktury badawczo-dydaktycznej z przepisami BHP.

Jeśli chodzi o infrastrukturę biblioteczną, to należy stwierdzić, że lokalizacja biblioteki, liczba, wielkość i układ pomieszczeń bibliecznych, ich wyposażenie techniczne, liczba miejsc w czytelni, udogodnienia dla użytkowników, godziny otwarcia zapewniają odpowiednie warunki do korzystania z zasobów bibliecznych w formie tradycyjnej oraz cyfrowej. Od września 2012 r. Biblioteka Główna Uniwersytetu Przyrodniczego mieści się w nowym budynku i poza swoimi statutowymi zadaniami, pełni funkcję Regionalnego Ośrodka Rolniczej Informacji Naukowej.

Księgozbiór Biblioteki Główny Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie obejmuje literaturę tematyczną z zakresu kształcenia studentów kierunku agrobiznes. Biblioteka dysponuje literaturą z obszaru rolnictwa, ogrodnictwa, zootechniki, technologii żywności, technik rolniczych, maszynoznawstwa przemysłu spożywczego, biologii, ochrony środowiska, matematyki, fizyki, chemii, podstaw techniki, ekonomii i zarządzania. Księgozbiór zgromadzony w Bibliotece Główny liczy ok. 390 tys. woluminów książek, czasopism i zbiorów specjalnych. Ponadto Biblioteka abonuje dostęp do ponad 20 tys. tytułów czasopism naukowych i książek w wersji elektronicznej. Spośród powyższych, 3657 to książki, podręcznik, skrypty, zbiory zadań z zakresu agrobiznesu (w różnych nakładach, od pojedynczych do 73 sztuk), natomiast czasopisma naukowe stanowią 105 pozycji.

Biblioteka Uniwersytetu Przyrodniczego udostępnia również 57 baz danych oraz 1797 innych zasobów elektronicznych. Studenci kierunku mają dostęp do wielu baz bibliograficzno-bibliometryczno-abstraktowych (CAB Abstracts, Scopus, Web of Science, Journal Citation Reports, Medline, Agro, SIGŻ, PSJD) oraz pełnotekstowych (Serwis EMIS, Science Direct – Elsevier, Springer, Wiley, Oxford, Knovel, American Chemical Society Publications, Bazy CABI, Serwis EBSCOhost, Wydawnictwo Cambridge, Biblioteka Nauki, Ibuk Libra).

W Czytelni znajdują się komputery podłączone do sieci, samoobsługowe bezpłatne skanery, trzy pokoje do pracy indywidualnej, dwa pokoje do pracy grupowej oraz dwie kabiny akustyczne. Wydzielone zostały także liczne strefy relaksu z sofami, pufami. Księgozbiór liczy ok. 50 tys. woluminów, w tym: 41 tys. książek i 9 tys. czasopism. Wypożyczalnia i czytelnia są czynne w dni robocze od 8 do 18 oraz w soboty od 9 do 14. Warto podkreślić, że 16 października 2023 r. została wdrożona Wirtualna Karta Biblieczna, dzięki której studenci, doktoranci oraz pracownicy zrzeszonych szkół wyższych mogą korzystać z zasobów bibliotek głównych lubelskich uczelni na zasadzie wzajemności.

Zasoby biblieczne są zgodne, co do aktualności i zakresu tematycznego z potrzebami procesu nauczania i umożliwiają osiągnięcie przez studentów efektów uczenia się, w tym przygotowanie do prowadzenia działalności naukowej i udział w tej działalności oraz prawidłową realizację zajęć dydaktycznych. Zbiory biblieczne obejmują piśmiennictwo zalecane w sylabusach w liczbie egzemplarzy dostosowanej do potrzeb procesu nauczania i uczenia się oraz liczby studentów ocenianego kierunku. Zespołowi oceniającemu PKA przekazano obszerny wykaz dostępnych zasobów bibliecznych, informacyjnych elektronicznych dedykowanych studentom kierunku agrobiznes. Obejmuje on:

- 1182 pozycje literaturowe w magazynie bibliotecznym;
- 2475 pozycji literaturowych w czytelni;
- zasoby elektroniczne dla kierunku (bazy obcojęzyczne, bazy pełnotekstowe, bazy polskojęzyczne);
- wykaz 90 tytułów czasopism dla kierunku agrobiznes, które są dostępne w Bibliotece Główny Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie i 13 zarchiwizowanych w magazynie Biblioteki.

Ponadto zamieszczono kompletny wykaz literatury podstawowej i uzupełniającej zawartej we wszystkich sylabusach zajęć.

Uczelnia zapewnia należyte dostosowanie infrastruktury bibliotecznej do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. W Bibliotece Głównej Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie zastosowano następujące udogodnienia:

- zewnętrzny podjazd skierowany do drzwi wejściowych;
- wejścia dla czytelników bez progów;
- winda z kabiną dostosowaną dla osób poruszających się na wózkach oraz niewidomych i niedowidzących (informacja głosowa oraz przyciski uruchamiające windę są podpisane brajlem);
- korytarze i pomieszczenia przystosowane do poruszania się na wózkach;
- bramki w Czytelni mają odpowiednią szerokość dla wózków inwalidzkich;
- sanitariaty z przystosowaniem znajdują się na każdym piętrze budynku;
- dwie strefy nauki indywidualnej wyposażone w meble specjalistyczne i lampy antydepresyjne.

Ponadto w Bibliotece i Czytelni znajduje się specjalistyczny sprzęt dla osób niepełnosprawnych

- komputer ze specjalistycznym oprogramowaniem dla osób niedowidzących i słabowidzących: JAWS, MAGic, ABBYY Fine Reader;
- stacjonarny powiększalnik tekstu – stanowisko dla użytkowników z dysfunkcją wzroku;
- lupa elektroniczna RUBY wyposażona w 4,3 calowy ekran LCD z możliwością powiększenia obrazu od 2 do 14 razy;
- skaner z ruchomym panelem sterowania umożliwiającym korzystanie osobom poruszającym się na wózku inwalidzkim;
- myszka dla osób z niesprawnością nadgarstka.

Inne ułatwienia dla osób z niepełnosprawnościami polegają na tym, że wypożyczalnia oraz punkt informacyjny Biblioteki Głównej UP mieszczą się na parterze budynku biblioteki. Biblioteka Główna UP udostępnia katalog online, umożliwiając zamawianie książek z dowolnego komputera podłączonego do sieci. Przy niektórych opisach bibliograficznych w katalogu, znajduje się odniesienie do dokumentów elektronicznych. Biblioteka udostępnia bogate zasoby elektroniczne (bazy danych, czasopisma, książki) z których Czytelnicy z niepełnosprawnościami mogą korzystać z domu poprzez program HAN. Pracownicy biblioteki służą pomocą w znalezieniu informacji oraz dostarczeniu potrzebnych materiałów z innych pięter biblioteki.

Studenci z niepełnosprawnościami studiujący na Wydziale Agrobiotechnologii, jak i na innych Wydziałach UP w Lublinie, korzystają z wielu ułatwień umożliwiających swobodne korzystanie z oferty naukowo-dydaktycznej. Uczelnia szczegółowo opisała je w jednym z załączników do raportu samooceny. Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie zapewnia studentom z niepełnosprawnościami wsparcie naukowe, dydaktyczne i materialne, umożliwiając im pełny udział w procesie kształcenia oraz w badaniach naukowych. Uniwersytet zainwestował znaczące środki finansowe w likwidację barier w dostępie do sal dydaktycznych, pracowni i laboratoriów, jak również zaplecza sanitarnego dla studentów z niepełnosprawnościami.

Okresowo realizowane są przeglądy infrastruktury dydaktycznej, w tym wykorzystywanej w kształceniu z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość, infrastruktury naukowej i bibliotecznej, wyposażenia technicznego pomieszczeń, pomocy i środków dydaktycznych, aparatury badawczej, specjalistycznego oprogramowania, zasobów bibliotecznych, obejmujące ocenę sprawności, dostępności, nowoczesności, aktualności, dostosowania do potrzeb procesu nauczania i uczenia się, w tym potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Za ciągły rozwój i doskonalenie bazy materialno-technicznej Wydziału odpowiedzialni są Dziekan, Prodziekani, Dyrektorzy Instytutów, Kierownicy (katedr, zakładów), Przewodniczący oraz członkowie Rady Programowej kierunku agrobiznes. Pracownicy oraz studenci Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie mogą zgłaszać propozycje rozwiązań

o charakterze doskonalącym. Rezultaty okresowych przeglądów, w tym wnioski z oceny dokonywanej przez studentów, są wykorzystywane do optymalizacji infrastruktury dydaktycznej, naukowej i bibliotecznej.

Zalecenia dotyczące kryterium 5 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 5

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia i Wydział Agrobiotechnologii dysponują własną bazą dydaktyczną oraz infrastrukturą naukowo-badawczą zapewniającą pełną realizację efektów uczenia się zaplanowanych w programie studiów kierunku agrobiznes o profilu ogólnoakademickim. Warunki lokalowe umożliwiają osiągnięcie założonych efektów nauczania i uczenia się. Jest to możliwe dzięki zapewnieniu dostępu do właściwej infrastruktury, w tym specjalistycznych laboratoriów i pracowni komputerowych. Zasoby biblioteczne i informatyczne ocenia się pozytywnie. Umożliwiają one studentom, przygotowanie do prowadzenia badań oraz udział w badaniach naukowych. Budynki są przystosowane do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Realizowane są okresowe przeglądy infrastruktury dydaktycznej, bibliotecznej i informatycznej oraz wyposażenia technicznego pomieszczeń.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Wprowadzenie od 16 października 2023 r. Wirtualnej Karty Bibliotecznej, dzięki której studenci, doktoranci oraz nauczyciele akademicki zrzeszonych uczelni mogą korzystać z zasobów bibliotek głównych lubelskich uczelni na zasadzie wzajemności.

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 6. Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów oraz jej wpływ na rozwój kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 6

Na kierunku agrobiznes współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest systematyczna, stała i zróżnicowana. Główną motywacją do jej rozwoju jest chęć aktualizowania wiedzy i umiejętności studentów potrzebnych na rynku pracy. Osobą odpowiedzialną za usystematyzowanie tej współpracy na ocenianym kierunku jest nauczyciel akademicki, prof. Uczelni, specjalista w zakresie rolnictwa wspierany przez Biuro Karier.

Z przedstawionej dokumentacji oraz przeprowadzonych rozmów z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego wynika, że rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z dyscyplinami, do których przyporządkowany jest kierunek. W Uczelni działa Rada Interesariuszy Zewnętrznych, która odpowiedzialna jest za wnoszenie uwag, pomysłów, czy zmian. Pomaga ona w tworzeniu koncepcji kształcenia na kierunku agrobiznes. Ze spotkania z pracodawcami wynika, że interesariusze pomagają i wpływają na aktualizację oraz doskonalenie praktycznego aspektu kształcenia na kierunku agrobiznes m.in. podczas corocznie organizowanych Dni Kierunku. Rada ma też swój regulamin, który określa jej zadania i kompetencje.

Do zadań i kompetencji Rady należy przygotowanie opinii dla Kolegium Wydziału w sprawach dotyczących:

- a. oceny programów, efektów kształcenia i planów kierunków studiów realizowanych na Wydziale Agrobiotechnologii
- b. oceny możliwości osiągnięcia efektów uczenia się na kierunkach studiów i ich modyfikacji z uwzględnieniem potrzeb społeczno-gospodarczych
- c. oceny programów, efektów uczenia się i planów nowotworzonych kierunków studiów, uwzględniających misję i strategię rozwoju Wydziału i jej powiązanie z misją i strategią Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie oraz potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego
- d. potrzeb rozwoju kadry naukowo-dydaktycznej.

Ponadto do zadań Rady należy zgłaszanie propozycji dotyczących rozwoju i zmian w kierunkach studiów na Wydziale Agrobiotechnologii.

Członkowie Rady uczestniczą też w dostosowywaniu treści programowych na kierunku agrobiznes do realnych potrzeb rynku pracy - na zasadach określonych w Procedurze WA-S11 dotyczącej współpracy z otoczeniem zewnętrznym w tworzeniu oraz doskonaleniu efektów uczenia się na kierunku studiów. Warto zaznaczyć, iż wspomniana procedura WA-S11 - Sposoby współpracy z otoczeniem zewnętrznym określa następujące zasady współpracy:

1. Konsultacje z otoczeniem zewnętrznym służą gromadzeniu informacji użytecznych dla zapewnienia jakości kształcenia na Wydziale Agrobiotechnologii, a w szczególności informacji na temat:

- a) aktualnych potrzeb rynku pracy,
- b) efektów uczenia się na poszczególnych kierunkach prowadzonych na Wydziale,
- c) przygotowania absolwentów do pracy zawodowej,
- d) współdziałania z interesariuszami zewnętrznymi przy określaniu tematyki prac dyplomowych i ich realizacji,
- e) zasad udziału interesariuszy zewnętrznych w procesie kształcenia studentów,
- f) zasad współpracy w organizacji i prowadzeniu praktyk zawodowych,
- g) innych informacji z otoczenia zewnętrznego, mogących mieć znaczenie dla zapewnienia jakości kształcenia na Wydziale.

2. Konsultacje z otoczeniem zewnętrznym prowadzone są nie rzadziej niż raz w roku, dla każdego kierunku i poziomu studiów. Konsultacje dotyczące różnych kierunków z tym samym interesariuszem mogą być prowadzone łącznie.

3. Konsultacje przeprowadza się w ramach posiedzenia Kolegium Wydziałowego i Rad Programowych Wydziału Agrobiotechnologii oraz innych spotkań z interesariuszami zewnętrznymi (w tym Dni Kierunku). Z przeprowadzonych konsultacji sporządza się sprawozdanie.

4. Konsultacje z interesariuszami może prowadzić Dziekan i Prodzekani, kierownik jednostki, Rada Programowa kierunku studiów, nauczyciel akademicki jednego z kierunków studiów prowadzonych na Wydziale, nauczyciel akademicki realizujący zajęcia na danym kierunku studiów.

5. Formy konsultacji:

- wywiady przeprowadzone z otoczeniem zewnętrznym,
- spotkania seminaryjne, konferencje,
- wywiady przeprowadzane przez opiekunów praktyk z podmiotami przyjmującymi studentów.

6. Z przeprowadzonych konsultacji osoba prowadząca sporządza sprawozdanie, przekazywane przewodniczącemu Rady Programowej kierunku studiów.

7. Dokumentacja ze wszystkich form konsultacji przechowywana jest przez 5 lat.

Po wizytacji można stwierdzić, że konsultacje z otoczeniem zewnętrznym służą gromadzeniu informacji użytecznych dla zapewniania jakości kształcenia na Wydziale Agrobiotechnologii. Kontakty oraz działania Wydziału są ciągłe i zróżnicowane. Bez wątplenia dzięki nim, Wydział posiadania wiedzę o potrzeba rynku pracy, otrzymuje wskazówki i uwagi dotyczące efektów uczenia się. Praktyki i oferty zatrudnienia pokazują, że absolwenci są przygotowani do pracy zawodowej, a prace dyplomowe z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego oraz udział firm i instytucji w procesie kształcenia wpływa pozytywnie na relacje Uczelni z tym środowiskiem. Konsultacje są prowadzone zarówno podczas spotkań formalnych, ale też wielokrotnie ma to miejsce w sposób nieformalny zważywszy na współpracę przy różnego rodzaju projektach. Cała dokumentacja jest realizowana prawidłowo.

Współpraca z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest na bardzo dobrym poziomie. Uczelnia konsultuje i weryfikuje na bieżąco potrzeby rynku pracy, tak aby jej absolwenci, byli chętnie zatrudnianymi osobami na rynku pracy. Potwierdzają to sami pracodawcy, którzy chętnie podchodzą do zatrudnienia absolwentów danego kierunku. Szeroki wachlarz współpracy, jest dowodem na to, że Wydział i otoczenie społeczno-gospodarcze z powodzeniem pracują na rzecz rozwoju kierunku, jakim jest agrobiznes.

Kluczowym jednak elementem współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym są Dni Kierunku organizowane przez Wydział. Świadczy o tym protokół z konferencji dotyczącej kreowania programu kształcenia i planu studiów na kierunku agrobiznes, która odbyła się 21 listopada 2023 roku. Przedstawione zostały szczegółowe informacje dotyczące celu nauczania na kierunku agrobiznes oraz obowiązujący program studiów. Zaprezentowano także sylwetkę absolwenta oraz zmiany w procedurze dyplomowania na pierwszym stopniu studiów oraz zapoznał z przykładowymi tematami projektów inżynierskich i prac magisterskich realizowanych na kierunku agrobiznes. Pokazało to elementy współpracy Uczelni z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Przedstawione sprawozdania pokazują, że program nauczania na kierunku agrobiznes został oceniony pozytywnie przez przedstawicieli przedsiębiorców. Z opinii wynikało, że przedstawiony program oraz efekty uczenia się w pełni pozwalają oczekiwać, iż absolwent studiów inżynierskich jak i magisterskich będzie dobrze przygotowany do pełnienia różnych funkcji zarówno w przedsiębiorstwach funkcjonujących w sferze agrobiznesu jak i w instytucjach obsługujących podmioty tego subsystemu. Na podstawie dokumentacji z posiedzeń, można stwierdzić, że przedstawiony zakres programu nauczania na kierunku agrobiznes oraz efekty uczenia się są bardzo pozytywnie oceniane przez przedstawicieli w Radzie Interesariuszy Zewnętrznych. Na spotkaniach, były też przedstawiane wymagania firm dotyczące zatrudnienia, aby unaocznić wymagania i możliwość współczesnego rynku pracy po ukończeniu studiów na danym kierunku. Przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego podkreślili również, że zaproponowana koncepcja kształcenia pozwala na dostarczenie studentom wiedzy niezbędnej do

podjęcia pracy w sferze agrobiznesu na stanowiskach decyzyjnych. Poinformowali również, iż zdolności praktyczne zdobywane zarówno podczas zajęć jak i podczas praktyki zawodowej mają ogromne znaczenie dla pracodawców. Wiele firm, co deklaruje wprost, jest gotowa na zatrudnienie absolwentów kierunku agrobiznes i o to zabiega. Problemem jest mała liczebność studentów, a później absolwentów kończących ten kierunek.

Kolejnym elementem dopowiadającym za współpracę z otoczeniem społeczno-gospodarczym jest Biuro Karier Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Ma ono duże możliwości i bogatą ofertę zarówno pracy, praktyk i staży z których mogą korzystać studenci zarówno w trakcie trwania studiów jak i po ich ukończeniu. Biura Karier organizuje targi pracy oraz różnego rodzaju szkolenia przy okazji których zachęca do skorzystania z jego oferty. Również Programu Erasmus+ oraz Program Mobilności Akademickiej daje możliwość wyjazdu studentów na zagraniczne uniwersytety oraz zalety wymiany międzynarodowej.

Z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego są też realizowane wspólne prace dyplomowe. Takim przykładem na kierunku jest współpraca ze Stacją Chemiczno-Rolniczą czy Lubelską Izba Rolniczą. Dobrym działaniem jest też to, że studenci podejmują prace dyplomowe i w tematyce związanej z zakładami pracy, w których pracują. Również realizowane są prace zaliczeniowe na zajęcia, o czym wspominali zarówno obecny na spotkaniu przedstawiciel Ministerstwa Rolnictwa i Rozwoju Wsi oraz Agencji Restrukturyzacji i Modernizacji Rolnictwa. Polegają one na głównie na analizie przepisów prawa jak również regulaminów i wytycznych przy składaniu wniosków w trybie konkursowym ogłaszanych przez MRiRW. Wspominali oni o udostępnianiu danych, w ciągu roku były to 3 tematy do analizy.

Władze Wydziału, podczas wizytacji, przedstawiły informację o grupie 25 instytucji z otoczenia społeczno-gospodarczego. Grupa jest zróżnicowana i pozwala na rzetelną weryfikację przez przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego koncepcji i celów kształcenia. Zespół oceniający otrzymał informacje, z którymi firmami podejmowane są wspólne inicjatywy. Przykładem jest współpraca z firmami mających swoich przedstawicieli w Radzie Interesariuszy Zewnętrznych Wydziału Agrobiotechnologii. Przykładem jest wspomniana już Konferencja z okazji Dni Kierunku, organizowane są też targi pracy, w których także uczestniczą przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego.

W spotkaniu z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego wzięli udział reprezentanci spółek, instytucji publicznych oraz prywatnych przedsiębiorstw. Głównymi formami współpracy z interesariuszami zewnętrznymi są: prowadzenie szkoleń i warsztatów, organizacja wizyt studyjnych, uczestniczenie w zajęciach dydaktycznych. Podczas spotkania stwierdzono, że przedstawiciele otoczenia społeczno-gospodarczego mają wpływ na program studiów i efekty uczenia się, lecz nie zostały sporządzone protokoły ze spotkań Rady Interesariuszy Zewnętrznych. Jednak na podstawie rozmów, można wywnioskować, że interesariusze zewnętrzni określają potrzeby rynku pracy w sektorze agrobiznesu. Zróżnicowanie współpracujących firm i instytucji pozwala w pełni zaangażować interesariuszy, którzy realizują zajęcia specjalizacyjne, czego przykładem są te, prowadzone przez Krajową Stację Chemiczno-Rolniczą w tematyce Chemii Rolnej. Także z danych uzyskanych z gospodarstw rolnych takich jak kilkuset hektarowe, partnerskie gospodarstwo zajmujące się owocami miękkimi, głównie jagodowymi, realizowane są praktyczne projekty, dzięki którym studenci zyskują możliwość zapoznania się w praktyce z przyszłym zawodem oraz nabierają doświadczenia zawodowego. Dotyczy to zarówno wyliczeń dla możliwych do zastosowania środków czy nawozów, poprzez biznesplan i analizę finansową pod kątem opłacalności produkcji i realizacji inwestycji.

Uczelnia prowadzi okresowe przeglądy współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w odniesieniu do programu studiów. Odpowiedzialną za to działanie jest głównie Rada Interesariuszy

Zewnętrznych wydziału Agrobiotechnologii. Władze Wydziału natomiast przy wsparciu koordynatora Wydziałowego realizują ocenę poprawności doboru instytucji współpracujących, skuteczności form współpracy i wpływu jej rezultatów na program studiów. Po spotkaniu z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, te działania były widoczne i pokrywały się z wypowiedziami uczestników. Również osiągnięte przez studentów efekty uczenia się są odpowiednio weryfikowane przy współpracy z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego. W warunkach nieobecności studentów wynikającej z czasowego ograniczenia funkcjonowania uczelni, ze względu na specyfikę kierunków, nie było istotnych zmian wpływających na zmianę kontaktu z otoczeniem społeczno-gospodarczym. Wszelkie działania i współpraca, zostały podtrzymane. Raporty z badania losów absolwentów, są realizowane przez Biuro Karier i mimo niewysokiej frekwencji to wyniki tych przeglądów są wykorzystywane do rozwoju i doskonalenia jakości kształcenia. Przekłada się to na pogłębianie współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym i w konsekwencji na poprawę programu studiów.

Zalecenia dotyczące kryterium 6 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 6

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Rodzaj, zakres i zasięg działalności instytucji otoczenia społeczno-gospodarczego, w tym pracodawców, z którymi Uczelnia współpracuje w zakresie projektowania i realizacji programu studiów, jest zgodny z dyscyplinami, do których kierunku jest przyporządkowany. Zgodny jest również z koncepcją i celami kształcenia oraz wyzwaniem zawodowego rynku pracy właściwego dla kierunku agrobiznes.

Współpraca z instytucjami otoczenia społeczno-gospodarczego jest prowadzona systematycznie i przybiera zróżnicowane formy takie jak: wizyty studyjne, udziału przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego w prowadzeniu zajęć, analiz potrzeb rynku pracy. Są one adekwatnie do celów kształcenia i potrzeb wynikających z realizacji programu studiów i osiągnięcia przez studentów efektów uczenia się.

Zapewniony jest udział interesariuszy zewnętrznych, w tym pracodawców w różnych formach współpracy z otoczeniem społeczno-gospodarczym w konstruowaniu, realizacji i doskonaleniu programu studiów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 7. Warunki i sposoby podnoszenia stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia na kierunku

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 7

Z dokumentacji przedstawionej zespołowi oceniającemu PKA, a także ze spotkań ze studentami kierunku oraz Wydziałowym Koordynatorem Programu Erasmus wynika, że władze Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie stwarzają studentom i kadrze akademickiej ocenianego kierunku agrobiznes odpowiednie warunki, które sprzyjają umiędzynarodowieniu kształcenia.

Obszar internacjonalizacji kształcenia na ewaluowanym kierunku studiów jest pojemną i złożoną kategorią, przy analizie której mogą być uwzględniane różne aspekty umiędzynarodowienia, takie jak:

- zgodność zakresu i zasięgu umiędzynarodowienia procesu kształcenia ze strategią rozwoju Uczelni;
- wykorzystanie wzorców międzynarodowych w określeniu koncepcji kształcenia i rozwoju kierunku;
- współpraca z uczelniami partnerskimi;
- wymiana międzynarodowa kadry akademickiej i studentów;
- udział wykładowców z zagranicy w prowadzeniu zajęć na ocenianym kierunku;
- wymiar lektoratów i przygotowanie studentów do uczenia się w językach obcych.

Rodzaj, zakres i zasięg umiędzynarodowienia procesu kształcenia są zgodne ze „Strategią Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie na lata 2019-2030”, „Strategią rozwoju Wydziału Agrobioinżynierii na lata 2021-2030” oraz koncepcją i celami kształcenia. Strategia w zakresie współpracy krajowej i zagranicznej zawierająca 10 celów strategicznych, w tym zwiększanie mobilności studentów w ramach krajowych i międzynarodowych programów wymiany jest jedną z najważniejszych – spośród zawartych w aktualnie obowiązującej „Strategii rozwoju Wydziału Agrobioinżynierii na lata 2021-2030”.

Drogą do umocnienia pozycji Uczelni na arenie międzynarodowej są: wszechstronność i innowacyjność prowadzonych badań, podnoszenie rangi zespołów badawczych, skuteczność pozyskiwania międzynarodowych funduszy na badania naukowe, a także wzmacnianie współpracy z zagranicznymi partnerami oraz mobilność wykładowców i studentów. Ponadto istotne znaczenie dla stopnia umiędzynarodowienia procesu kształcenia ma realizacja pobytów dydaktycznych naukowców zagranicznych. W ostatnim czasie na Wydziale Agrobioinżynierii gościli pracownicy naukowcy z Bingöl University, University of Cukurova, University of Foggia, SIIRT University (Turcja), Rulitska Karolina - profesor Lviv National Environmental University, Vytautas Magnus University Agriculture Academy, Isparta University of Applied Sciences, Lviv National Environmental University, oraz Kijowskiego Uniwersytetu Borysa Grinczenki, którzy w ramach programu Erasmus+ lub jako profesoria wizytujący prowadzili wykłady. Pobyty takie są okazją do spotkań, podczas których wymieniane są poglądy na temat unowocześniania programów kształcenia, zgodnie z najnowszym stanem wiedzy w dyscyplinach rolnictwo i ogrodnictwo oraz ekonomia i finanse. Rozmowy dotyczą również implementacji nowoczesnych metod dydaktycznych i szeroko rozumianego wykorzystania dobrych praktyk i innych międzynarodowych wzorców.

Pracownicy zatrudnieni na Wydziale Agrobioinżynierii uczestniczą w międzynarodowych programach edukacyjnych, badawczych i szkoleniowych, jak również odbywają wyjazdy na konferencje zagraniczne. W ramach programu Erasmus+ od 2017 roku do końca września 2023 roku łącznie na Wydziale zrealizowano 70 wyjazdów (głównie do Bułgarii, Czech, Grecji, Hiszpanii, Irlandii, Litwy, Niemiec, Portugalii, Słowacji, Turcji i Włoch), w tym 32 w celach dydaktycznych i 39 w celach szkoleniowych. Spośród nauczycieli akademickich realizujących zajęcia na kierunku agrobiznes w latach 2017-2023 mobilność zagraniczną zrealizowało 12 pracowników, w tym 3 pracowników uczestniczyło

w całym okresie w dwóch mobilnościach programu Erasmus. Wyjazdy o charakterze szkoleniowym realizowane były do Czech - Mendel University in Brno (2 pracowników), Litwy - University of Applied Sciences in Vilnius (2 pracowników), Irlandii - Atlantic Language Galway (7 pracowników), oraz Grecji - University of Thessaly (4 pracowników). Z powyższego wynika, iż stwarzane są możliwości rozwoju międzynarodowej aktywności nauczycieli akademickich.

Zespołowi oceniającemu PKA udostępniono:

1. wykaz wykładów otwartych „Open seminar” organizowanych w języku angielskim w latach 2016-2023 na Wydziale Agrobiżynierii. Wykaz ten obejmuje 18 wykładów prowadzonych przez naukowców z takich krajów, jak: Australia, Wielka Brytania, Indie, Portugalia, Irlandia, Litwa, Ukraina, Niemcy, Turcja, Czechy, Francja.
2. wykaz wyjazdów pracowników Wydziału Agrobiżynierii w celu prowadzenia zajęć dydaktycznych oraz w celach szkoleniowych w latach 2017-2023. W kolejnych latach akademickich liczba wyjazdów była następująca: 2017/18 - 3; 2018/19 - 9; 2019/20 - 10; 2020/21 - 6; 2021/22 - 13; 2022/23 - 33.
3. wykaz nauczycieli z zagranicy, którzy realizowali zajęcia na Wydziale Agrobiżynierii w latach 2018-2023. W kolejnych latach akademickich ich liczba była następująca: 2018/19 - 2; 2019/20 - 1; 2020/21 - 1; 2021/22 - 10; 2022/23 - 7.
4. wykaz wyjazdów służbowych za granicę pracowników Wydziału Agrobiżynierii w latach 2017-2023 (udział w konferencjach naukowych, wizyty studyjne, workshop, staże, inicjowanie i rozwój współpracy naukowej). W zestawieniu podano nazwisko wykładowcy lub doktoranta, kraj i cel wyjazdu oraz termin pobytu. W kolejnych latach kalendarzowych liczba wyjazdów była następująca: 2017 - 34; 2018 - 41; 2019 - 32; 2020 - 5; 2021 - 7; 2022 - 16; 2023 - 19.
5. Wykaz pracowników Wydziału Agrobiżynierii UP w Lublinie w Programie „Welcome to Poland” w latach 2019-2022. Jest to program współfinansowany ze środków Narodowej Agencji Wymiany Akademickiej, którego celem jest podnoszenie kompetencji z języka angielskiego przez pracowników naukowo – dydaktycznych i administracyjnych. W programie tym uczestniczyło 31 osób, w tym 11 prowadzących zajęcia na kierunku agrobiznes.

Na tle wyżej zaprezentowanych informacji znacznie słabiej wypada skala mobilności studentów. W poniższej tabeli zaprezentowano dane statystyczne na ten temat.

Mobilność międzynarodowa studentów na Wydziale Agrobiżynierii w ramach programu Erasmus+

Wyszczególnienie	2017/18	2018/19	2019/20	2020/21	2021/22	2022/23	2023/24	Razem
Studenci wyjeżdżający	2	3	1	2	4	1	9	22
Studenci przyjeżdżający	-	-	1	1	2	8	15	27
Ogółem	2	3	2	3	6	9	24	49

W skali całego Uniwersytetu Przyrodniczego wykaz uczelni partnerskich, z którymi zawarto umowy o współpracy w zakresie mobilności akademickiej obejmuje 143 uczelnie i jest dostępny na stronie www Uczelni w katalogu „współpraca międzynarodowa”. W przypadku Wydziału Agrobiżynierii i kierunku agrobiznes w ramach programu Erasmus+ podpisano umowy dwustronne z 82 uczelniami posiadającymi Kartę Uczelni Erasmusa, w tym w obszarze ekonomii z 10 uczelniami z Turcji, 3 uczelniami z Włoch, 2 uczelniami z Litwy, Rumunii i Czech, po 1 uczelni z Niemiec, Portugalii, Bułgarii,

Słowacji, Chorwacji i Grecji. Dodatkowo zawarte zostały umowy bilateralne z 5 uczelniami spoza UE w ramach projektu KA131, w tym w dziedzinie rolnictwa z 2 uczelniami z Gruzji i Albanii.

Zwiększone zainteresowanie studentów zagranicznych, szczególnie w ostatnim roku, w dużym stopniu związane jest z bogatą ofertą przedmiotów realizowanych przez kadre akademicką w ramach programu Erasmus+. Aktualnie w ofercie Wydziału jest 55 kursów. W roku 2023/2024 studia na Wydziale Agrobiotechnologii podjęło 15 studentów.

Niestety studenci ocenianego kierunku jak dotychczas wykazują bardzo małe zainteresowanie możliwością wyjazdu na studia lub praktykę na uczelnię partnerską. Wynika to z faktu, że około 90% studentów pracuje w rodzinnych gospodarstwach rolnych. Nie bez znaczenia jest również fakt, że ocena mobilności zagranicznej studentów przypada na ponad trzyletni okres pandemii COVID-19 i czas ponad dwuletniej agresji Rosji na Ukrainę. Powyższe czynniki zdecydowanie negatywnie wpłynęły na możliwość swobodnego podróżowania.

Rekomenduje się podjęcie bardziej skutecznych działań o charakterze informującym i przekonywującym studentów ocenianego kierunku agrobiznes do udziału w wyjazdach do zagranicznych uczelni partnerskich. Niekonieczne muszą to być wyjazdy długookresowe na cały semestr studiów, lecz wyjazdy na staże, pobyty studyjne, konferencje kół naukowych, itp.

Jeśli chodzi o kształcenie w zakresie języków obcych, to pewną wątpliwość budzi fakt, że lektoraty na kierunku agrobiznes, studia I stopnia odbywają się na drugim, trzecim semestrze w wymiarze po 30 godzin oraz 45 godzin w czwartym semestrze. Brak lektoratów w pierwszym semestrze (z wyjątkiem nielicznych kierunków, na których są one realizowane w większym wymiarze np. turystyka i rekreacja) wynika z tego, iż jest to rozwiązanie ogólnouczelniane. Semestralna przerwa w kształceniu językowym z pewnością nie przyczynia się do zwiększenia kompetencji studentów w tym zakresie. Z kolei oszczędności finansowe uzyskiwane z tego tytułu pozostają w sprzeczności do efektywności kształcenia. Rekomenduje się odejście od rozwiązania, w ramach którego lektoraty na studiach I stopnia na kierunku agrobiznes, odbywają się w drugim, trzecim i czwartym semestrze, poprzez ich przesunięcie aby odbywały się w pierwszym, drugim i trzecim semestrze.

Atutem kształcenia językowego jest fakt, iż w planach studiów ocenianego kierunku oferowane są w ramach fakultetów przedmioty specjalistyczne prowadzone w języku angielskim, takie jak: *Banking i Trade in agribusiness* – pierwszy stopień studiów oraz *European integration of agriculture i Regional policy in the European Union* – drugi stopień studiów. W aktualnym programie studiów są zatem uwzględnione po dwa przedmioty (do wyboru) na pierwszym i drugim stopniu studiów prowadzone w języku angielskim.

W Uczelni prowadzone są okresowe oceny stopnia umiędzynarodowienia kształcenia, obejmujące ocenę skali, zakresu i zasięgu aktywności międzynarodowej kadry i studentów, a wyniki tych przeglądów są przedmiotem analiz na rzecz większej internacjonalizacji kształcenia. W prace z tego zakresu zaangażowani są Dziekan, Wydziałowy Koordynator Programu Erasmus+. Sprawozdania przygotowywane są na podstawie danych z Biura Mobilności Akademickiej. Ponadto studenci przygotowują relacje ze swoich wyjazdów, dokumentując nie tylko aktywność naukową, ale opisując również kontakty interpersonalne i różnice międzykulturowe. Ponadto Koordynator Uczelniany Programu Erasmus+ monitoruje przepływ dokumentów do uczelni partnerskich oraz składa obszerny raport po każdym zakończonym projekcie do Narodowej Agencji Programu Erasmus+.

Zalecenia dotyczące kryterium 7 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 7

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia stwarza sprzyjające warunki do udziału w międzynarodowej wymianie studentów i pracowników oraz przygotowuje studentów do aktywnego uczestnictwa w międzynarodowym procesie kształcenia i komunikacji. Rodzaj i zakres umiędzynarodowienia procesu kształcenia są zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Działania Uczelni sprzyjają umiędzynarodowieniu i mobilności społeczności akademickiej. Są one zgodne z koncepcją i celami kształcenia. Nauczyciele akademicki są przygotowani do nauczania, a studenci do uczenia się w językach obcych, wspierana jest międzynarodowa mobilność studentów i nauczycieli akademickich. Nie ulega wątpliwości, iż pandemia i agresja Rosji na Ukrainę zaburzyły proces internacjonalizacji kształcenia i warto aby władze Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie oraz Wydziału Agrobiotechnologii skupiły się nie tylko na prawidłowości procedur i instytucjonalnych rozwiązaniach, ale także na ich realnej skuteczności, szczególnie w aspekcie mobilności studentów.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

1. Rekomenduje się podjęcie bardziej skutecznych działań o charakterze informującym i przekonywującym studentów do udziału w wyjazdach do zagranicznych uczelni partnerskich. Niekonieczne muszą to być wyjazdy długookresowe na cały semestr studiów, lecz wyjazdy na staże, pobyty studyjne, konferencje kół naukowych, itp.
2. Rekomenduje się odejście od rozwiązania, w ramach którego lektoraty na kierunku agrobiznes, studia I stopnia odbywają się w drugim, trzecim i czwartym semestrze, poprzez ich przesunięcie aby odbywały się w pierwszym, drugim i trzecim semestrze.

Zalecenia

Brak

Kryterium 8. Wsparcie studentów w uczeniu się, rozwoju społecznym, naukowym lub zawodowym i wejściu na rynek pracy oraz rozwój i doskonalenie form wsparcia

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 8

Studentom kierunku agrobiznes oferowane są różnorodne formy wsparcia w osiąganiu zakładanych efektów uczenia się. Motywowanie studentów w poszerzaniu kompetencji zawodowych oraz do prowadzenia działalności naukowej przybiera charakter stały i kompleksowy. Wsparcie ze strony Uczelni jest adekwatne do potrzeb studentów.

Formą wsparcia studentów w zakresie działalności naukowej są Studenckie Koła Naukowe, których na wydziale jest 10, przewodniczącą jednego z kół jest obecnie studentka ocenianego kierunku. Zaangażowani studenci mają możliwość udziału w ogólnopolskich oraz międzynarodowych

konferencjach naukowych. Dzięki zaangażowaniu pracowników naukowo-dydaktycznych, studenci mają możliwość uczestniczenia w badaniach naukowych oraz mogą poszerzać swoje umiejętności praktyczne. Wybitni studenci mają możliwość indywidualnej organizacji studiów. O IOS mogą ubiegać się także osoby w trudnej sytuacji życiowej, osoby z niepełnosprawnością, osoby w ciąży czy rodzice. Dla ostatniej z wymienionych grup cenną formą wsparcia jest żłobek dla dzieci studentów, doktorantów oraz pracowników Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie.

Studenci mogą ubiegać się o wszystkie stypendia regulowane przepisami zawartymi w ustawie Prawo o szkolnictwie wyższym i nauce oraz na podstawie regulaminu świadczeń dla studentów tj. zapomogi, stypendium dla osób niepełnosprawnych, stypendium socjalne oraz stypendium rektora dla najlepszych studentów. W okresie 2018-2023, stypendium rektora przyznano aż 24 studentom kierunku agrobiznes. Kryteria przyznawania świadczeń są przejrzyste i zawarte w Regulaminie świadczeń, takie informacje studenci również otrzymują wraz z decyzją przyjęcia na studia oraz są łatwo dostępne na stronie uczelni. Przedstawiciele studentów wybrani przez Radę Samorządu Studenckiego biorą udział w każdym etapie prac komisji stypendialnej. Przedstawiciele Samorządu Studenckiego zasiadają we wszystkich niezbędnych gremiach uczelnianych takich jak: Senat, Rada Uczelni czy komisje senackie oraz rady programowe. Na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie oprócz ogólnouczelnianego Samorządu Studenckiego działa również Samorząd Wydziałowy, który ma zapewnioną infrastrukturę w postaci biura oraz odpowiednie finansowanie umożliwiające m.in wyjazdy na Forum Uczelni Przyrodniczych. Przedstawiciele Samorządu prowadzą także szkolenia z Praw i Obowiązków Studenta dla wszystkich nowoprzyjętych.

Uczelnia umożliwia studentom podjęcie aktywności artystycznych, sportowych i organizacyjnych poprzez: Akademicki Związek Sportowy, Stowarzyszenie Studentów Nauk Przyrodniczych, Związek Młodzieży Wiejskiej, Chór Akademicki oraz Zespół Pieśni i Tańca "Jawor".

Studenci z niepełnosprawnością mają zapewnioną odpowiednią infrastrukturę w postaci wind z podjazdami dla osób z niepełnosprawnością ruchową, schodołazy, windy schodowe, oraz pętle indukcyjne w salach wykładowych dla osób niesłyszących. Na Uczelni powołano także Biuro ds. Osób z Niepełnosprawnościami, którego zadaniem jest umożliwienie wszystkim studentom równego dostępu do procesu kształcenia. Studenci mają możliwość skorzystania z pomocy asystenta dydaktycznego oraz tłumacza języka migowego. Cenną inicjatywą jest oferowanie bezpłatnej pomocy psychologicznej studentom UP w Lublinie.

W odbyciu praktyk Uczelnia wspomaga studentów udostępniając listę placówek, lecz studenci mogą również sami wybierać miejsca praktyk co jest korzystnym rozwiązaniem dla studentów nie pochodzących z Lublina i okolic. Uniwersytet Przyrodniczy w Lublinie promuje także wyjazdy zagraniczne w ramach programu Erasmus+, jednak w ostatnich latach studenci agrobiznesu nie korzystali z tej możliwości z powodu niewystarczającej znajomości języka. .

Na Uczelni funkcjonuje Biuro Karier, które prowadzi spotkania ze studentami cyklicznie co 3 miesiące. Takie spotkania pomagają studentom w poznaniu możliwości rozwoju w ich przyszłej pracy.

Studenci mają możliwość składania skarg i wniosków, które są rozpatrywane przez Rektora, Prorektora ds. studenckich i dydaktyki, Dziekana oraz Prodziekana. Nie istnieje anonimowa forma składania skarg, lecz studenci ze względu na dobre stosunki z pracownikami uczelni nie zgłaszają takiej potrzeby. Uczelnia prowadzi działania informacyjne i edukacyjne w zakresie bezpieczeństwa studentów oraz przeciwdziałanie wszelkim formom dyskryminacji i przemocy. Takie sytuacje można zgłaszać osobiście, przez opiekuna roku czy do Rady Samorządu Studenckiego. Studenci bardzo cenią sobie dobry kontakt z władzami, nauczycielami akademickimi oraz opiekunami roku. Na Uczelni funkcjonuje także Komisja Antymobbingowa.

Studenci mają możliwość anonimowej oceny pracowników administracyjnych i dydaktycznych Uczelni, jednak nie mają w nich możliwości na komentarze czy dodatkowe wpisy. Na Uczelni nauczyciele akademicy prowadzą również konsultacje. Godziny takich spotkań są wywieszane na drzwiach pracowni, ale można także umawiać się osobiście, mailowo bądź telefonicznie. Godziny otwarcia dziekanatu są dostosowane do godzin zajęć ocenianego kierunku, tak samo jak i biblioteki. Biblioteka zapewnia również wiele miejsc do nauki w grupie czy samodzielnie. Jest przystosowana dla osób z niepełnosprawnością (w szczególności dla osób z niepełnosprawnością wzrokową (lupy powiększające, powiększalniki, dyktafony) oraz zawiera ogromne zasoby, które zgodnie z zapotrzebowaniem studentów są uzupełniane. Działania doskonalące system kształcenia oraz wsparcie studentów są prowadzone cyklicznie zgodnie z harmonogramem. Za analizę doskonalenia jakości kształcenia, procesu wspierania i motywowania studentów odpowiedzialna jest Uczelniana Komisja ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia w skład której oprócz pracowników jednostek uczelnianych, zasiadają również studenci.

Zalecenia dotyczące kryterium 8 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 8

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia prowadzi wsparcie studentów w procesie uczenia się, odpowiada na ich indywidualne potrzeby i sytuację społeczną, przygotowuje do wejścia na rynek pracy, zapewnia dostęp do wszelkich narzędzi umożliwiających działalność naukową, w tym także w sytuacji kształcenia na odległość. Studenci wyróżniający się mają możliwość otrzymania stypendiów oraz nagród. Wsparcie osób z niepełnosprawnościami jest odpowiednio dostosowywane do zgłaszanych potrzeb. Uczelnia prowadzi działania w zakresie bezpieczeństwa oraz przeciwdziałania formom dyskryminacji. System zgłaszania skarg i wniosków działa prawidłowo. Organizacje oraz samorząd studencki otrzymują wsparcie merytoryczne. Wsparcie studentów w procesie uczenia się jest poddawane systematycznej weryfikacji, zaś informacje zebrane są wykorzystane do działań doskonalących.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 9. Publiczny dostęp do informacji o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 9

Informacja o studiach jest dostępna publicznie i dostosowana do potrzeb szerokiego grona odbiorców - kandydatów, studentów, absolwentów, pracowników oraz innych interesariuszy. Została przedstawiona w sposób gwarantujący łatwość zapoznania się z nią, nie zawierając przy tym ograniczeń związanych z miejscem, czasem, używanym przez odbiorców sprzętem i oprogramowaniem. Dostęp do informacji jest dostosowany do potrzeb osób z niepełnosprawnościami. Strona internetowa Uczelni jest prowadzona w języku polskim, angielskim, rosyjskim oraz ukraińskim zaś informacje na niej zamieszczane są uzupełniane systematycznie, aktualnymi danymi. Cennym źródłem informacji na temat procesu studiowania są media społecznościowe prowadzone przez Uczelnię.

Strona internetowa Uczelni zapewnia prowadzenie działalności informacyjnej w zakresie edukacyjnym i naukowym. Dzięki poszczególnym zakładkom dedykowana jest odpowiednim grupom odbiorców (kandydatom, studentom, absolwentom, interesariuszom zewnętrznym). Studenci znajdują informacje związane z tokiem studiów (o programie studiów, warunkach jego realizacji i osiągniętych rezultatach), a także usprawniające codzienne funkcjonowanie na Uczelni. Ponadto strona internetowa Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie zawiera szereg kluczowych informacji, przydatnych poszczególnym interesariuszom:

1. Zasady rekrutacji;
2. Przyznawane tytuły i kwalifikacje zawodowe;
3. Efekty uczenia się;
4. Aktualny program studiów;
5. Sylabusy;
6. Harmonogram zajęć;
7. Regulamin studiów;
8. Zasady zaliczania praktyk zawodowych;
9. Działalność Biura Karier;
10. Zasady dyplomowania;
11. Wsparcie osób z niepełnosprawnościami;
12. Dostępność pomocy materialnej;
13. Program Erasmus+, MostAR

Strona internetowa Uczelni ma przejrzysty układ. Nawigacja jest intuicyjna i prosta. W nagłówku wszystkich stron internetowych Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie znajdują się te same linki główne, za pomocą których można szybko przejść do kluczowych informacji dotyczących zarówno kierunków studiów, kandydatów na studia, studentów oraz pracowników Uczelni.

Na stronie głównej Uczelni umieszczone zostały także linki do Biuletynu Informacji Publicznej, Zamówień Publicznych, Ochrony Danych Osobowych, Wirtualnego Dziekanatu, Poczty i Intranetu. W dziale Biuletyn Informacji Publicznej (BIP) zamieszczone zostały informacje dotyczące podstawowych danych o Uczelni, Władzach i Strukturze, a także akty prawne.

Za zamieszczanie bieżących informacji na stronie internetowej odpowiedzialni są pracownicy dziekanatu. Przewodniczący Rady Programowej kierunku studiów przesyła wszelkie zmiany i istotne informacje związane z danym kierunkiem.

Ocena publicznego dostępu do informacji odbywa się poprzez weryfikację dostępu do aktualnych danych. Szczegółowe zasady dotyczące sposobów, terminu i zakresu oceny publicznego dostępu do

informacji określa odpowiednia instrukcja (nr 3), dotycząca gromadzenia i udostępniania informacji o jakości kształcenia, dostępna na stronie Wydziału w zakładce Jakość Kształcenia. Ocena publicznego dostępu do informacji prowadzona jest także w procesie ankietyzacji studentów i absolwentów. Uzyskane informacje i opinie są uwzględniane w rocznych raportach Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz wykorzystywane do doskonalenia dostępności i jakości informacji.

Zalecenia dotyczące kryterium 9 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 9

Kryterium spełnione

Uzasadnienie

Uczelnia zapewnia publiczny dostęp do informacji, w tym dostosowany do osób z niepełnosprawnościami. Interesariusze wewnętrzni i zewnętrzni, w tym kandydaci na studia, studenci i pracodawcy mają zapewniony prawidłowy dostęp do informacji o studiach, warunkach przyjęć na studia, kryteriach kwalifikacji kandydatów, terminarzu rekrutacji, programie studiów (w tym efektach uczenia się), opisie procesu nauczania i uczenia się oraz jego organizacji, wsparciu w procesie uczenia się, informacji o przyznawanych kwalifikacjach i tytułach zawodowych.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Brak

Zalecenia

Brak

Kryterium 10. Polityka jakości, projektowanie, zatwierdzanie, monitorowanie, przegląd i doskonalenie programu studiów

Analiza stanu faktycznego i ocena spełnienia kryterium 10

Polityka jakości kształcenia została określona w Strategii Rozwoju Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie na lata 2019-2030. Do priorytetowych zadań Uczelni należy stałe doskonalenie wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia. Na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie funkcjonuje Wewnętrzny System Zarządzania Jakością Kształcenia, wprowadzony Uchwałą nr 53/2019-2020 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie. W oparciu o powyższą uchwałę WSZJK obejmuje trzy obszary działania, tj. ocenę, zapewnienie i doskonalenie jakości kształcenia na poziomie Uczelni, Wydziałów i kierunków studiów. Najważniejsze zadania w zakresie

działania WSZJK dotyczą analizy jakości procesu kształcenia, badania karier zawodowych absolwentów oraz opinii interesariuszy zewnętrznych w zakresie przygotowania absolwentów do pracy zawodowej i dostosowania efektów uczenia się do aktualnych potrzeb rynku pracy, analizy zgodności kierunku studiów ze strategią uczelni oraz potrzebami otoczenia społeczno-gospodarczego Uczelni, sposobów weryfikacji osiąganych przez studenta efektów uczenia się, organizacji i warunków prowadzenia zajęć, opracowania metod doskonalenia programu studiów, weryfikacji i opracowania metod doskonalenia jakości obsługi administracyjnej procesu dydaktycznego w zakresie kontaktów z pracownikami Uczelni oraz działania systemów informatycznych oraz analizy warunków socjalno-bytowych studentów.

Nadzór nad funkcjonowaniem WSZJK na szczeblu Uczelni sprawuje Prorektor ds. Studenckich i Dydaktyki, a na szczeblu Wydziału i kierunku Dziekan. Na poziomie Uczelni działania WSZJK realizowane są za pośrednictwem Pełnomocnika Rektora ds. Jakości Kształcenia i Uczelnianej Komisji ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia, której przewodniczącym jest Pełnomocnik Rektora ds. Jakości Kształcenia. W skład Komisji wchodzi: Zespół ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia i Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia. Zadania Uczelnianej Komisji ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia obejmują: 1) opracowanie polityki oraz procedur składających się na strukturę zarządzania jakością w ramach WSZJK, 2) opracowanie wzorów dokumentacji WSZJK, 3) przedstawienie rektorowi propozycji działań mających na celu doskonalenie procesu kształcenia, 4) przedstawienie na Senat UP corocznych sprawozdań z efektów funkcjonowania WSZJK, 5) ciągłe doskonalenie WSZJK, 6) wsparcie i monitorowanie działań wydziałowych komisji ds. jakości kształcenia, w tym przekazywanie rekomendacji działań na rzecz doskonalenia jakości kształcenia. Do zadań Zespołu ds. Zapewnienia Jakości Kształcenia należy: a) stałe monitorowanie i analiza jakości kształcenia na wydziałach, b) opracowanie zasad/wytycznych do doskonalenia jakości kształcenia, c) podejmowanie działań doskonalących jakość kształcenia takich jak szkolenia na temat prawidłowego przygotowania i doskonalenia programów studiów w oparciu o obowiązujące przepisy, d) opiniowanie dokumentacji zawierającej projekt programu studiów nowotworzonego kierunku studiów i wniosków kierowanych na Senat w celu doskonalenia programu studiów, e) przekazywanie wydziałowym komisjom ds. jakości kształcenia rekomendacji dotyczących doskonalenia jakości kształcenia oraz pomoc w opracowywaniu nowych i doskonaleniu już realizowanych programów studiów, f) rekomendowanie zmian w działaniu informatycznego systemu obsługi studentów, g) publikowanie na stronie internetowej Uczelni informacji dotyczących doskonalenia procesu dydaktycznego. Z kolei Zespół ds. Oceny Jakości Kształcenia ma za zadanie: a) przygotowanie i koordynację okresowych badań ankietowych realizowanych w grupach studentów stacjonarnych i niestacjonarnych, nauczycieli akademickich i administracji, b) analizę wyników badań ankietowych przekazanych przez wydziałowe komisje ds. Jakości kształcenia, c) opracowanie i aktualizację dokumentacji ankietowych związanych z jakością kształcenia, d) monitorowanie realizacji wytycznych zawartych w procedurach opracowanych przez Uczelnianą Komisję ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia.

Na poziomie Wydziału Dziekan powołuje Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia. W przypadku Wydziału Agrobioinżynierii w jej skład wchodzi prodziekan jako przewodniczący, 4 nauczycieli akademickich zatrudnionych na wydziale oraz przedstawiciel studentów wskazany przez wydziałową radę samorządu studentów. Na poziomie kierunku studiów Rektor powołuje Rady Programowe. W skład Rady Programowej ocenianego kierunku wchodzi przewodniczący, 4 nauczycieli akademickich, reprezentujących dwie dyscypliny naukowe, do których przyporządkowano kierunek studiów oraz 2 studentów, reprezentujących studia pierwszego i drugiego stopnia. Brak jest natomiast przedstawiciela otoczenia społeczno-gospodarczego. Nadzór organizacyjny i administracyjny nad procesem kształcenia sprawuje Dziekan i Prodziekan.

Do podstawowych zadań WKdsJK w zakresie: 1) zapewnienia jakości kształcenia należy: a) wskazywanie metod doskonalenia kształcenia, w tym organizacji i warunków prowadzenia zajęć dydaktycznych, metod i form kształcenia, sposobów weryfikacji efektów uczenia się, prawidłowego stosowania i przyporządkowania punktacji ECTS, organizacji procesu dydaktycznego na wydziale, b) wspieranie rad programowych w działaniach, c) opiniowanie nowotworzonych i doskonalonych programów studiów, d) opracowanie metod doskonalenia obsługi administracyjnej procesu dydaktycznego, e) działanie zgodne z opracowanym harmonogramem w zakresie doskonalenia jakości kształcenia; 2) oceny jakości kształcenia: a) monitoring działań wynikających z rekomendacji Uczelnianej Komisji ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia na wydziale, b) analiza metod i form kształcenia oraz sposobów weryfikacji efektów uczenia się osiągniętych przez studenta, c) analiza dostosowania efektów uczenia się do wymogów rynku pracy, d) ocenianie poziomu merytorycznej jakości prac dyplomowych oraz prawidłowości przeprowadzania egzaminu dyplomowego, e) koordynowanie ankietyzacji dotyczącej studenckiej oceny nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia dydaktyczne, f) analiza wyników oceny jakości kształcenia w szczególności wyników przeprowadzonych egzaminów i innych form weryfikowanych efektów uczenia się, oceny dokonywanej przez studentów i pracowników oraz wnioski z monitorowania karier absolwentów uczelni, g) ocena warunków socjalnych studentów i doktorantów, w tym możliwości uzyskania stypendiów i zapomóg, h) coroczne przedstawienie Dziekanowi, kolegium wydziałowemu oraz Uczelnianej Komisji rezultatów oceny jakości kształcenia na Wydziale i przedstawianie zaleceń dotyczących planu naprawczego dla poprawy jakości kształcenia, i) publikowanie na stronie Wydziału corocznych rezultatów oceny jakości kształcenia.

Z kolei Rada Programowa ma za zadanie: 1) projektowanie programu studiów dla nowotworzonych kierunków studiów, 2) doskonalenie programów studiów istniejących kierunków studiów, zgodnie z posiadaną wiedzą na temat wymogów rynku pracy, 3) dbałość o właściwą realizację i wysoki poziom procesu kształcenia, 4) kształtowanie właściwej dla kierunku studiów sylwetki absolwenta zgodnej z zakładanymi efektami uczenia się, 5) właściwy dobór i sekwencję modułów, form zajęć dydaktycznych i ich wzajemnych proporcji, 6) analizę spisu poszczególnych modułów pod kątem osiągnięcia kierunkowych efektów uczenia się, eliminowania powtarzających się treści oraz prawidłowego przypisywania punktów ECTS, 7) określenie właściwych dla kierunku pod względem metodologicznym i merytorycznym zasad i kryteriów oceny prac dyplomowych i przebiegu egzaminu dyplomowego, 8) współpracę z interesariuszami zewnętrznymi kierunku studiów. Ponadto do Rady Programowej należy nadzór nad: 1) doбором tematów prac dyplomowych, zwłaszcza ich zgodności z kierunkiem studiów, 2) właściwym opracowaniem przez jednostki kryteriów oceniania studentów w ramach poszczególnych zajęć z uwzględnieniem oceny osiągnięcia efektów uczenia się w zgodności z koncepcją kształcenia na kierunku, 3) weryfikacją tematyki i wymiarem realizowanych na kierunku zajęć fakultatywnych, 4) prawidłowym wymiarem i terminem praktyk, 5) właściwym, optymalnym i zgodnym z higieną pracy umysłowej tygodniowym i dziennym rozkładem zajęć dydaktycznych, 6) merytorycznym doбором promotorów i recenzentów prac dyplomowych, zwłaszcza pod względem ich kwalifikacji, 7) właściwymi warunkami studiowania, w tym pojemnością sal dydaktycznych, wyposażeniem sal, laboratoriów, ich stanem sanitarnym etc., 8) aktualizacją zasobów bibliotecznych odpowiednio do wykazów piśmiennictwa obowiązującego w realizacji poszczególnych modułów.

Wewnętrzny System Zarządzania Jakością Kształcenia opiera się na realizacji procedur, które zostały wprowadzone na podstawie Zarządzenia nr 20/2020 Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 28 lutego 2020 r. w sprawie wprowadzenia procedur funkcjonowania wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia oraz określenia wzorów ankiet oceniających jakość kształcenia w UP w Lublinie. Zarządzenie formułuje 10 procedur, w tym 8 dotyczących zarządzania dydaktyką oraz 8

wzorów ankiet, tj. m.in.: 1) ankietę studenta w zakresie oceny wypełniania obowiązków dydaktycznych przez nauczyciela akademickiego, 2) ankietę dyplomanta, 3) ankietę absolwenta, 4) arkusz hospitacyjny oceny pracy nauczyciela akademickiego. Uzupełnieniem tych procedur są instrukcje wprowadzone do Wydziałowej Księgi Systemu Zapewnienia Jakości Kształcenia. Do najważniejszych należy zaliczyć te, które obejmują m.in. a) weryfikację efektów uczenia się na Wydziale, b) współpracę Wydziału z otoczeniem społeczno-gospodarczym, c) gromadzenie i udostępnianie informacji o jakości kształcenia, d) przeprowadzanie hospitacji, e) zapewnienie jakości kadry dydaktycznej, f) przeprowadzanie ankietyzacji, g) praktyki zawodowe, h) ocenę bazy materialnej i dydaktycznej, i) okresową weryfikację instrukcji, j) ocenę jakości prac dyplomowych, k) weryfikację modułów, l) wyboru zajęć fakultatywnych, ł) oceny mobilności studentów w zakresie wymiany krajowej i międzynarodowej. Każda z tych instrukcji jest dokładnie opisana z uwzględnieniem celu, odpowiedzialności, przedmiotu i zakresu działań. Porządkują, regulują i optymalizują one wszystkie aspekty procesu kształcenia co wskazuje, że WKdsJK odgrywa aktywną i twórczą rolę w tworzeniu wysokiej jakości kształcenia na kierunkach funkcjonujących na Wydziale Agrobiotechnologii, w tym na kierunku agrobiznes. W zdecydowanej większości przyjęte przez Wydział procedury pozwalają na prawidłowe funkcjonowanie Wydziałowego Systemu Zarządzania Jakością Kształcenia. Wizytacja kierunku wykazała, że wyjątkiem jest procedura WA-K3 dotycząca analizy stopnia osiągania efektów uczenia się, za pomocą której stopień osiągania efektów uczenia w ramach zajęć weryfikuje się na podstawie rozkładu ocen z zajęć, co nie pozwala na stwierdzenie, czy wszystkie efekty sformułowane dla zajęć są weryfikowane. Zdaniem zespołu oceniającego wewnętrzny system zarządzania jakością kształcenia wdrożony na Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie i przyjęty na Wydziale Agrobiotechnologii jest skonstruowany w sposób właściwy, zawiera elementy umiejscowione na odpowiednich szczeblach zarządzania jakością i powinien zapewnić adekwatny nadzór nad procesem kształcenia na kierunku agrobiznes. W kontekście wykazanych nieprawidłowości w ocenie kształcenia na kierunku zaleca się jednak przegląd poszczególnych procedur i doprecyzowane sposobu weryfikowania poszczególnych aspektów kształcenia.

Realizacja nadzoru nad procesem kształcenia na kierunku agrobiznes jest dla wielu aspektów procesu kształcenia właściwa. Na początku roku akademickiego, tworzony jest harmonogram działań w zakresie doskonalenia jakości kształcenia na Wydziale obejmujący m.in. takie zadania jak: sporządzenie notatki do WKdsJK o uzyskanych efektach uczenia się w jednostce w sytuacjach newralgicznych, opracowanie sprawozdania z przeprowadzonych hospitacji za poprzedni rok akademicki i złożenie go do dziekanatu, ocena stanu jakości bazy materialnej i dydaktycznej jednostki do realizacji poszczególnych zajęć i grup zajęć i przekazanie informacji Radzie Programowej ocenianego kierunku, opracowanie rocznego sprawozdania w zakresie jakości kształcenia dla Dziekana wraz z rekomendacją dla Rady Programowej i nauczycieli odpowiedzialnych za moduł, sporządzenie protokołu z prowadzonych konsultacji z otoczeniem społeczno-gospodarczym w ramach posiedzenia Rady Programowej oraz spotkań z interesariuszami zewnętrznymi. Zespół oceniający PKA dokonał weryfikacji realizacji przedstawionego harmonogramu działań w zakresie doskonalenia jakości kształcenia i stwierdził, że jest on realizowany oraz jest rzetelnie dokumentowany.

Nadzór merytoryczny nad programem studiów na kierunku agrobiznes sprawuje Rada Programowa. Wspierana jest w swoich działaniach przez Wydziałową Komisję ds. Jakości Kształcenia i współpracuje z Dziekanem Wydziału. Zadaniem Rady Programowej jest monitorowanie jakości kształcenia na ocenianym kierunku, m. in. poprzez monitoring planów ocenianego kierunku, zwracając szczególną uwagę na dostosowanie formy zajęć (audytoryjna, laboratoryjna) do rodzaju zajęć, analizę uzyskanych efektów uczenia się w powiązaniu z liczbą godzin dla modułu zajęć, a także analizę prawidłowości

stosowania punktacji ECTS. Jednak z udostępnionych protokołów Rady Programowej wynika, że podejmowane działania nie były kompleksowe i dotyczyły jedynie analizy wniosków dotyczących modyfikacji programu studiów.

Zmiany w programie studiów mogą być proponowane przez nauczycieli akademickich odpowiedzialnych za realizację zajęć, studentów, w szczególności w odniesieniu do sekwencji zajęć w programie, obciążenia dydaktycznego w poszczególnych semestrach, treści programowych oraz wykorzystywanych środków i metod dydaktycznych. Proponowane zmiany w programie studiów są przekazywane do Dziekana, który kieruje je do Rady Programowej i WKdsJK. Program podlega opinii Wydziałowej Rady Samorządu Studentów i Kolegium Wydziałowego. Po pozytywnym zaopiniowaniu Dziekan przedkłada program Rektorowi z wnioskiem o skierowanie pod obrady Senatu. Senat podejmuje uchwałę w sprawie ustalenia programu studiów dla kierunku, po uzyskaniu pozytywnej opinii Uczelnianej Komisji ds. Dydaktyki i Zarządzania Jakością Kształcenia. Plany studiów przedkładane są do akceptacji Prorektora ds. Studenckich i Dydaktyki. Na podstawie przedłożonych protokołów z prac Rady Programowej kierunku w roku 2021 i 2022 stwierdzić należy, że Rada Programowa doskonała program studiów kierunku agrobiznes. Z przedłożonych protokołów wynika, że zmieniono sekwencję zajęć, przenosząc *matematykę z elementami statystyki* z semestru I na II semestr, a z semestru II na I *genetykę, hodowlę i nasiennictwo*. Inną modyfikacją była zmiana treści kształcenia w ramach zajęć z *agroekologii*. Zespołowi oceniającemu nie przedstawiono innych protokołów wskazujących na doskonalenie programu studiów. W związku z tym, w kontekście wykazanych w kryterium 1 i 2 błędów w programie studiów zaleca się zintensyfikowanie prac Rady Programowej kierunku, w taki sposób aby systematycznie i rzetelnie analizowała program studiów i wprowadzała zmiany do programu studiów, które sprawią, że program studiów będzie zgodny z ustaloną koncepcją kształcenia oraz z odpowiednimi aktami prawnymi (ustawą o szkolnictwie wyższym i rozporządzeniami w sprawie studiów i w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji).

Choć zajęcia na kierunku agrobiznes nie są obecnie prowadzone z wykorzystaniem metod kształcenia na odległość, to jednak w projektowaniu i modyfikowaniu programu studiów uwzględnia się innowacje dydaktyczne, które wykorzystywane są podczas zajęć stacjonarnych i terenowych. Wprowadzono nowe metody dydaktyczne, inspirujące studentów do kreatywności, analizy problemu i dyskusji. Na kierunku wykorzystuje się także nowe narzędzia informatyczne (programy) do nauki planowania produkcji rolniczej oraz analizy ekonomicznej i finansowej przedsięwzięcia agrobiznesowego.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów. Zasady rekrutacji na kierunek agrobiznes są systematycznie określone w drodze uchwał Senatu. W roku akademickim 2023/2024 zasady rekrutacji określone zostały w Uchwale nr 56/2021-2022 Senatu Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie z dnia 24 czerwca 2022 r. w sprawie określenia warunków, trybu oraz terminu rozpoczęcia i zakończenia rekrutacji na pierwszy rok studiów stacjonarnych i niestacjonarnych pierwszego i drugiego stopnia oraz jednolitych magisterskich w UP w Lublinie w roku akademickim 2023-2024. Informacje o zasadach, rozpoczęciu oraz zakończeniu rekrutacji i trybie przyjmowania kandydatów dostępne są na stronie internetowej Uczelni w zakładce "Rekrutacja" oraz w informatorze uczelnianym. Podane w uchwale rekrutacyjnej zasady są jasne i czytelne dla wszystkich uczestników procesu rekrutacyjnego.

Monitorowanie kształcenia na Wydziale Agrobiżynierii prowadzone jest w każdym roku akademickim. Co roku Wydziałowa Komisja ds. Jakości Kształcenia przygotowuje Raport z doskonalenia jakości kształcenia prezentowany na Kolegium Wydziału, w celu dyskusji i zaopiniowania, a po zatwierdzeniu przez Dziekana i Kolegium Raport przekazuje Prorektorowi ds. Studenckich i Dydaktyki,

a następnie zamieszczany jest na stronie Wydziału. Raport ten opracowany jest na podstawie: analizy wyników przeprowadzonych egzaminów i innych form weryfikowania efektów uczenia się, analizy średniej oceny ze studiów, oceny prac dyplomowych, wyników egzaminu dyplomowego oraz średniej oceny ukończenia studiów, analizy i oceny wyników ankiet studentów; analizy i oceny wyników ankiet dyplomantów; raportu Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego z realizacji praktyk zawodowych oraz informacji o wynikach hospitacji. W procesie monitorowania bierze się pod uwagę: opinie interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych; gromadzone z wykorzystaniem ankiet funkcjonujących w ramach WSZJK. Zespół oceniający zapoznał się z Raportami WKdsJK opracowanymi w roku akademickim 2019/2020, 2020/2021, 2021/2022 i 2022/2023, w szczególności z działaniami podjętymi w odniesieniu do kształcenia na kierunku agrobiznes. Stwierdził, że raporty zostały opracowane rzetelnie i z dużą starannością, omawiają one wszystkie aspekty kształcenia na kierunkach studiów prowadzonych przez Wydział.

Zespół oceniający szczegółowo zapoznał się z Raportem WKdsJK z roku 2022/2023. Bardzo pozytywnym aspektem pracy Wydziałowej Komisji, zasygnalizowanym w w/w raporcie była weryfikacja procedur obowiązujących na Wydziale Agrobiotechnologii. Komisja dokonała przeglądu i oceny trzech nowych procedur pod kątem ich zgodności z aktualnie obowiązującymi aktami prawnymi dotyczącymi nauki i szkolnictwa wyższego oraz uchwałami Senatu i zarządzeniami Rektora Uniwersytetu Przyrodniczego w Lublinie. Planowane do wprowadzenia na Wydziale Agrobiotechnologii procedury dotyczyły gromadzenia i udostępniania informacji o jakości kształcenia (procedura WA S12), przyjmowania skarg i wniosków (procedura WA A6) oraz oceny mobilności studentów (procedura WA A7). Na podstawie przeprowadzonej analizy Komisja stwierdziła, że procedury zostały opracowane prawidłowo i zarekomendowała ich przyjęcie przez Kolegium Wydziału. Dodatkowo zaproponowano modyfikację procedury WA K1 odnoszącej się do hospitacji zajęć dydaktycznych na Wydziale, a także zrezygnowanie z istniejącej procedury WA-K2 – Oceny programu kształcenia, powtarzającej treści zawarte w procedurach WA-K4 i WA-S2 i częściowe włączenie jej zawartości do dwóch wcześniej wymienionych procedur.

Ocena osiągnięcia założonych efektów uczenia się na ocenianym kierunku realizowana jest na bieżąco, na podstawie analizy uzyskanych przez studentów ocen końcowych w kolejnych terminach sesji, analizy średniej ze studiów i oceny na dyplomie oraz analizy ankiety dyplomanta i studenta. Udział ocen pozytywnych i negatywnych jest miernikiem osiągnięcia przez studentów zaplanowanych efektów uczenia się. Uzyskanie oceny pozytywnej świadczy o posiadaniu przez studenta wszystkich zakładanych w module efektów uczenia się w zakresie wiedzy i umiejętności – w stopniu co najmniej dostatecznym oraz kompetencji społecznych. W tym zakresie w raporcie WKdsJK z roku 2022/2023 na podstawie procedury WA-K3 stwierdzono, że „Wszyscy studenci (z wyjątkiem drugiego semestru – 3,8%) osiągnęli założone efekty kształcenia”, co jedynie potwierdza stanowisko zespołu oceniającego o słabości wymienionej procedury. Jak wykazała ocena prac etapowych dokonana przez zespół oceniający w niektórych modułach zajęć nie weryfikowano umiejętności i za pomocą wspomnianej procedury nie zidentyfikowano tego błędu.

Osiąganie efektów uczenia się kierunku monitorowane jest także za pomocą narzędzi do oceny jakości prac dyplomowych. Zespół oceniający miał wgląd do protokołów z oceny prac dyplomowych na kierunku i stwierdził, że ocena ta została przeprowadzona wnikliwie. Jednak zespół oceniający zwrócił uwagę, że w formularzu do oceny prac dyplomowych brak wyrażenia opinii, czy praca dyplomowa pozwala na realizację i osiągnięcie efektów uczenia się określonych dla kierunku, w tym efektów inżynierskich. Wykazano, że prace dyplomowe studentów spełniały wytyczne dotyczące opracowania prac dyplomowych i były zgodne z kierunkiem studiów. Komisja sformułowała jednak pewne zalecenia

dla promotorów/recenzentów i studentów wykonujących pracę dyplomową. Oceny promotora i recenzenta w uzasadnionych przypadkach powinny zawierać uwagi krytyczne, zaś oceny nie mogą być zawyżane. W nielicznych przypadkach stwierdzono zbyt ogólne tematy w odniesieniu do celu i zakresu pracy. Komisja zaproponowała większy udział pozycji zwartych w literaturze, gdyż stosunkowo za dużo jest źródeł internetowych, ponadto zwrócenie uwagi studentom na dobór właściwej merytorycznie i ilościowo literatury do przeglądu piśmiennictwa i dyskusji (dotyczy prac magisterskich). Dokonana przez Wydziałową Komisję analiza jakości prac pokrywa się z oceną przeprowadzoną przez zespół oceniający.

Kolejnym narzędziem służącym monitorowaniu jakości kształcenia na kierunku jest ankieta studentów. Wewnętrzna ocena jakości kształcenia przeprowadzono na podstawie następujących kryteriów: (1) doboru treści i umiejętność przekazu. (2). jasności kryteriów i obiektywności oceniania, (3) postawy interpersonalnej i stosunku nauczyciela do studenta, (4). przygotowania nauczyciela do zajęć dydaktycznych, (5) terminowości, punktualności i efektywności wykorzystania czasu. Analiza procesu ankietyzacji, pozwala stwierdzić, iż studenci na kierunku agrobiznes ponad dobrze ocenili jakość zajęć dydaktycznych, bowiem średnie oceny wynosiły w zależności od roku (od r.a 2019/2020 do 2022/2023) oceny w zakresie 4,50 – 4,75, a poszczególne kryteria oceniono w ankietach od 4,46 – 4,80 w skali pięciostopniowej. Po zakończeniu ankietyzacji w danym semestrze, nauczyciele akademicki mają wgląd do wyników własnej oceny na indywidualnym koncie w systemie Wirtualny Dziekanat.

Zgodnie z uchwałą 53/2019-2020 Senatu Uniwersytetu oraz Zarządzeniem 14 Rektora UP w Lublinie z 14 kwietnia 2015r absolwenci poszczególnych kierunków studiów na Wydziale składają ankiety. Analizami i oceną sytuacji studentów i absolwentów na rynku pracy zajmuje się Biuro Karier funkcjonujące w strukturze Działu Kształcenia Praktycznego i Ustawicznego UP w Lublinie. Efekty pracy Biura są przekazywane władzom Uczelni i jej wydziałów wraz ze wskazaniem trendów i tendencji na rynku pracy mogących mieć wpływ na profil kształcenia. Pracownicy Biura prowadzą ankietyzację absolwentów wszystkich kierunków UP w Lublinie po upływie roku od momentu ukończenia przez nich studiów. Z wysłanych 29 ankiet do absolwentów kierunku agrobiznes, ankietę odesłało tylko 5 respondentów (17,3%). Z analizy ankiet wynika, że aż cztery osoby potwierdzają, że ukończenie tego kierunku daje możliwość uzyskania satysfakcjonujących zarobków, co wpływa na zadowolenie z ukończonych studiów. Odpowiedzi na pytania o potrzebie doskonalenia programu studiów poprzez zwiększenie kształcenia praktycznego oraz zajęć rozwijających kreatywność, aby spełniały oczekiwania pracodawców (100% odpowiedzi potwierdzających taką potrzebę) świadczą o tym, że absolwenci wskazują propozycje rozwojowe dla kierunku. Jednocześnie twierdzą (100% respondentów), że w programie studiów nie było zajęć, których treść należałoby gruntownie zmienić.

Jedną z form pozyskiwania informacji o osiągniętych efektach uczenia są opinie osób sprawujących opiekę nad praktyką zawodową, zamieszczane w dzienniczku praktyk. W raporcie WKdsJK analizowano także wyniki ankiet dotyczące zawodowych praktyk studenckich. W ankiecie znalazły się następujące pytania (1) Czy praktyka spełniła Pani/Pana oczekiwania? (2) Czy pogłębiła się Pani/Pana wiedza i umiejętności? (3) Czy pozytywnie ocenia Pani/Pan poziom zadań realizowanych w trakcie praktyki? (4) Czy nabyta podczas studiów wiedza była wystarczająca i przydatna w realizacji zadań podczas odbywania praktyki? (5) Czy praktyki odbywały się zgodnie z przedstawionymi programami praktyk? (6) Czy podczas praktyki udało się Pani/Panu uzyskać wiedzę zawodową w ramach realizowanych zadań? (7) Czy podczas praktyki udało się Pani/Panu uzyskać wskazane w programie praktyk umiejętności? (8) Czy podczas praktyki udało się Pani/Panu rozwinąć kompetencje społeczne (np. umiejętność pracy w grupie)? (9) Czy wyznaczonych zakładanych opiekunów praktyk studenckich cechowała życzliwość i zaangażowanie? (10) Czy wystąpiły czynniki utrudniające realizację Pani/Pana

praktyki? W przypadku kierunku agrobiznes praktyki oceniło 9 studentów. Oceniając efektywność realizowanych praktyk w kontekście zdobytej wiedzy i umiejętności studenci kierunku w 44% stwierdzili, że odbyta praktyka „zdecydowanie” pogłębiła ich wiedzę i umiejętności, natomiast 56% studentów udzieliło na to pytanie odpowiedzi „raczej tak”. Wszyscy studenci kierunku uznali, że praktyki były realizowane zgodnie z programem i żaden student kierunku agrobiznes nie wskazał, że wystąpiły czynniki utrudniające realizację praktyki. Wyniki ankiet potwierdzają opinię zespołu oceniającego, że praktyki studenckie są prawidłowo realizowane na kierunku agrobiznes.

Hospitacje zajęć dydaktycznych prowadzone są zgodnie z procedurą określoną w Uniwersytecie Przyrodniczym w Lublinie (WA-K1). Na ocenianym kierunku co roku ocenia się zwykle około 20 zajęć dydaktycznych. Analiza protokołów z hospitacji dowodzi, że w zdecydowanej większości nauczyciele realizujący wykłady i ćwiczenia byli bardzo dobrze lub dobrze przygotowani do ich prowadzenia. Podczas hospitacji niemal wszyscy prowadzący (z wyjątkiem 1 osoby na 24) rozpoczynali zajęcia punktualnie. Jednoznacznie były precyzowane cele zajęć i wymagania wobec studentów oraz zasady przeprowadzenia ćwiczeń. Z reguły sposób prowadzenia zajęć oraz przekazywane treści potwierdzały szeroką i dobrze ugruntowaną wiedzę wykładowcy z omawianego zakresu. Podczas hospitacji nauczyciele akademicki wykazywali się profesjonalizmem, empatią, swobodą wypowiedzi oraz wysoką kulturą osobistą. Najczęściej zajęcia aktywizowały studentów, prowadzone były w sposób zrozumiały i w ciekawej formie. We wszystkich analizowanych przypadkach przekazane treści były zgodne z sylabusami oraz wpisywały się w specyfikę kierunku agrobiznes. Podobnie pracę nauczycieli ocenił zespół oceniający PKA, hospitując wyznaczone zajęcia dydaktyczne.

Na podstawie analizy dokumentów przedłożonych przez Uczelnię, w szczególności raportów Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia oraz przeprowadzonych w trakcie wizytacji rozmów stwierdzono, że Wydział Agrobiotechnologii wykorzystuje pozyskane w oparciu o procedury WZJK informacje do doskonalenia programu studiów na kierunku agrobiznes.

Studenci jako interesariusze wewnętrzni oraz pracodawcy mają wpływ na kształt programu studiów, co odbywa się przy wykorzystaniu różnych mechanizmów. Udział studentów polega na możliwości corocznej oceny zajęć oraz praktyk. Wyniki tych ankiet są wykorzystywane do analizy programów zajęć oraz sposobu ich realizacji i zaliczania. Przedstawiciele studentów są członkami Rady Programowej kierunku oraz Wydziałowej Komisji ds. Jakości Kształcenia, na posiedzeniach których mogą przekazywać opinie studentów. Ponadto organizowane są cykliczne spotkania z opiekunami roku, przedstawicielami Samorządu Studentów, na których mają oni możliwość przekazania opinii i postulatów dotyczących programu studiów oraz poszczególnych zajęć dydaktycznych. Nauczyciele/Koordynatorzy zajęć jako kolejna grupa interesariuszy, mogą na bieżąco zgłaszać potrzebę lub konieczność wprowadzania zmian do programów studiów, treści programowych, form i metod dydaktycznych, sposobów weryfikacji efektów uczenia się, a także form i sposobów ich dokumentowania. W przypadku kierunku agrobiznes przekazywanie uwagi nie było zbyt liczne.

Interesariusze zewnętrzni mają także wpływ na program studiów oraz efekty uczenia się na kierunku agrobiznes. Uwagi na temat programu studiów są przekazywane władzom Wydziału najczęściej w ramach formalnych i nieformalnych spotkań z przedstawicielami otoczenia społeczno-gospodarczego, studentów oraz z nauczycielami akademickimi. Na tych spotkaniach omawiane są ważne aspekty związane z programem studiów i przygotowaniem studentów pod względem wiedzy, umiejętności i kompetencji do rynku pracy. W przypadku kierunku agrobiznes znaczącą rolę w doradztwie w zakresie funkcjonującego programu studiów pełni Rada Interesariuszy, w skład której wchodzi 25 przedstawicieli różnych firm z otoczenia rolnictwa i biznesu związanego z rolnictwem. Osoby te są bardzo aktywne, o czym świadczy spotkanie zespołu oceniającego z pracodawcami. Chętnie dzielą się

uwagami na temat kształtowania programu studiów na kierunku agrobiznes i możliwości zatrudnienia absolwentów tego kierunku. Ważną rolę we współpracy kierunku z interesariuszami zewnętrznymi pełnią organizowane corocznie Dni Kierunku, które stały się płaszczyzną wymiany opinii na temat programu studiów i możliwości jego doskonalenia jak również perspektyw zatrudnienia absolwentów kierunku. W organizacji tej imprezy dużą rolę odgrywa Rada Programowa kierunku. Dzięki organizowanym Dniom Kierunku przedstawiciele Rady Programowej mają możliwość zapoznania się z opinia interesariuszy na temat programu studiów.

Kierunek agrobiznes nie jest poddawany cyklicznej ocenie zewnętrznej innej niż ta dokonywana przez PKA. Ocena przeprowadzona przez zespół oceniający PKA była kolejną oceną kierunku. Dodać należy, że Wydział wdrożył praktycznie wszystkie rekomendacje, które były efektem poprzedniej wizytacji PKA.

Zalecenia dotyczące kryterium 10 wymienione w uchwale Prezydium PKA w sprawie oceny programowej na kierunku studiów, która poprzedziła bieżącą ocenę (jeśli dotyczy)

Nie dotyczy

Propozycja oceny stopnia spełnienia kryterium 10

Kryterium spełnione częściowo

Uzasadnienie

Prowadzona polityka jakości na kierunku agrobiznes w ramach funkcjonowania wewnętrznego systemu zarządzania jakością kształcenia w sposób przejrzysty i uporządkowany określa postępowanie dotyczące projektowania, zatwierdzania, monitorowania, oceny i doskonalenia programów kształcenia. W tym procesie zapewniony jest udział wszystkich interesariuszy, czyli kadry akademickiej i studentów oraz przedstawicieli otoczenia społeczno-gospodarczego.

Przyjęcie na studia odbywa się w oparciu o formalnie przyjęte warunki i kryteria kwalifikacji kandydatów.

Na kierunku dokonuje się zmian w programie studiów w oparciu o jasne i przyjęte procedury w związku ze zmianami wynikającymi ze zmian obowiązującego prawa, wyników monitoringu procesu kształcenia na kierunku, bądź wskutek wniosków interesariuszy wewnętrznych i zewnętrznych. Dokonywana jest także systematyczna ocena realizowanego programu studiów, a także monitorowany jest stopień osiągania zakładanych efektów uczenia na podstawie systematycznie zbieranych i analizowanych danych. Proces monitorowania programu kształcenia dotyczy wszystkich rodzajów zajęć i dotyczy każdego etapu kształcenia. Niemniej jednak na podstawie wizytacji kierunku stwierdzono, że niektóre procedury funkcjonujące w ramach WSZJK powinny być zmodyfikowane, bowiem za ich pomocą nie pozyskano prawidłowych danych, na podstawie których można byłoby podjąć działania doskonalące program studiów. Mało efektywna w swoich działaniach jest także Rada Programowa kierunku, która nie potrafiła zdiagnozować błędów w programie studiów kierunku agrobiznes. Działania doskonalące program studiów podejmowane przez Wydział są częściowo skuteczne. Przeprowadzona ocena kierunku agrobiznes jest kolejną oceną tego kierunku dokonaną przez zespół oceniający PKA, kierunek nie był poddawany innej ocenie.

Dobre praktyki, w tym mogące stanowić podstawę przyznania uczelni Certyfikatu Doskonałości Kształcenia

Brak

Rekomendacje

Rekomenduje się zmodyfikowane procedury oceny projektów inżynierskich, w taki sposób, aby w ramach tej procedury ocenić stopień osiągnięcia efektów kierunkowych, w tym efektów inżynierskich.

Zalecenia

1. Zaleca się przegląd poszczególnych procedur wykorzystywanych w ramach WSZJK, a w szczególności doprecyzowane zapisów dotyczących monitorowania osiągnięcia przez studentów poszczególnych efektów uczenia się zapisanych w procedurze WA-K3.
2. Zaleca się zintensyfikowanie prac Rady Programowej kierunku, w taki sposób aby systematycznie i rzetelnie analizowała program studiów i wprowadzała zmiany do programu studiów, które sprawią, że program ten będzie zgodny z ustaloną koncepcją kształcenia oraz z odpowiednimi aktami prawnymi (ustawą o szkolnictwie wyższym i rozporządzeniami w sprawie studiów i w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji).